Bɛkpàà**tì**bè **p**á**tí**ri **d**é**rì**
Di mpátíri tɔ tìì náaǹtì

Bɛkpààtìbè pátíri dérì sɔɔté diketirì kó tináaǹtì nti. Kɛ ti náá nSudaa kɔbɛ nè Isidayɛɛri kɔbɛ dɛ kó bɛkpààtìbè sɔmbɛ kó tináaǹtì.

Dɛ kó dipátíri kó diwétirì ketirì ti náá ny-Isidayɛɛribɛ kó bɛkpààtìbè do bùtínnémè mmɛ Kuyie nkè kùu pɔntɛ bɛ kó dikpààtìyuu. Asidii kóo kpààtì weè do bè do mudoò ké bè na képĩmmú bɛnìtìbè mabè kékònnè o ciɛ.

Dɛ kó dipátíri ketirì miɛkɛ nkɛ bè nàkémè Edisee pĩ mmùù tɔ̃mmú. Edisee do tú Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò nwe wèè do sɔɔté Edii fɔ̃tìrì.

Dɛ kó dipátíri kó diwétirì diketirì mukàmmù 18-25 ti náá nSudaa kó dikpààtìyuu do kpaámè dimáà kémɔntɛ mɛdiè nkétuɔkɛ yɛbie ntɛkɔ̀ùtè nè sipísìtããti (130) kè Babidɔnni kóo kpààtì Nɛbukannɛsaa yàà bè donè mudoò kéfietɛ Sedisadɛmmu ɛì, képɔntɛ Kuyie ncĩ̀ètè, képĩmmú bɛnìtìbè mabè kékònnè Babidɔnni.

Di mpátíri náaǹtì duɔ́ kɛ dòmmè

1. Edii tɔ̃mmú kó kumànku 1-2
2. Edisee kó mutɔ̃mmú kéntɔ kétuɔkɛnè Isidayɛɛri kó dikpààtìyuu pɔntɛmè 3-17
4. Sudaa kpààtìyuu kó tináaǹtì kétúótɛ Esekiasi tɔmè tikpàtì kéntɔ kétuɔkɛnè bɛ dootitɔbè bè pĩḿmúmè kɛ kònnè 18-25

Okpààtì Aasia beémmè dibɔ̀ Baadi-Sebuudi

1 Okpààtì Akabu kũũ nkó difɔ̃nkúò kɛ̀ Mɔabu
kɔbɛɛ yetɛmu Isidayɛɛribɛ kpɛti.

2 Diyiè marì kòo kpààtì Aasia ḿbo Sammarii
okpààtì cĩɛ̃tɛ̀ kudànkù ĩnkɛ̀ kédonní kékɔutɛ mɛdiè
nkétɔ̃ nyɛtɔ̃rɛ̀ ké yè nàké kɛ dɔ̀: Kɔtɛnè Ekunɔɔ kébeé
ndibɔɔ̀ Baadi-Sebuudi kéyà kɛ̀ m bo miɛté. 3 Kɛ̀ ti
Yiè nKuyie ntɔ̃nní ku tɔ̃nnì marì kɛ̀ dìi nákɛ́ Edii
Tisibiti ɛì kou kɛ dɔ̀: Ítɛ́ kékɔtɛ kéconɛ̀ Sammarii kóo
kpààtì kó yɛtɔ̃rɛ̀ ké yè bekɛ kɛ dɔ̀: Kuyie nyí bomu
Isidayɛɛribɛ tenkɛ̀ kòò duɔ́ nkɛ̀ di kɔ̀tɛ Ekunɔɔ kɛ bo
beé mbɛ bɔɔ̀ Baadi-Sebuudaa? 4 Nè dɛ kpéí nti Yiè
nKuyie ntu nh ò nàké kɛ tú ò mè nduɔ́ dìì dɔ́ù ò tɛ́nkɛ
í iti, ò yóó kúmu.

Edii ti mbɛ̀ nàké képɛ̃ɛ̃té. 5 Kòo kpààtì Aasia do tɔ̃
mbèɛ̨ wɛ̃too o borè kòǫ bè bekɛ kɛ dɔ̀: Dè dòmmɛ kè
di wɛ̃tɛní? 6 Kɛ̀ bèɛ ò tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: Onìtì mɔù weè ti
conè kɛ tú tí wɛ̃tɛní kɛ da bekɛ kɛ tú, ti Yiè nKuyie nyí
bomu Isidayɛɛribɛ tenkɛ̀ kàa duɔ́ nkɛ̀ ti kɔ̀tɛ Ekunɔɔ
kɛ beé mbɛ bɔɔ̀ Baadi-Sebuudaa? Ò tu nè dɛ kpéí
nha mè nduɔ́ dìì dɔ́ù a í yóó ítɛ́, a yóó kúmu.

7 Kòo bɛ̀ bekɛ kɛ dɔ̀: Onìtì wèè di conè kɛ di nàké
dɛ kó tináaǹtì ò dòmmɛ?

8 Kɛ̀ bèɛ ò tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: Onìtì nwe kɛ dáátí diyaàbòrì
bè dùɔkénɛ̀ dì yòyó kó ticìtì kɛ boú fɛnaàkɔ̃nfɛ̀ o ka.

Kòo kpààtì dɔ̀: Edii nwe Tisibiti ɛì kou.

Aasia dɔ́mè képĩ nhEdii

9 Kòo kpààtìi dɛitɛ kuhããpɔ̀nkù nè bɛhããpɔ̀mbè
sipísìnùmmù kè bèɛ dekoo Edii kàri dè ditãrì ĩnkè
kóò nàké kɛ dɔ̀: Kuyie nkóo nìtì, okpààtì tu a cúténí!

10 Kɛ̀ Edii bɛ̀ tɛ̃́nɛ́ kɛ dɔ̀: Kɛ̀ mɛ̀nkɛ nwe n túmɛ̀
Kuyie nkóo nìtì, muhãã̀ ncútɛ́ní kɛĩ̃nkɛ̀ kɛ da cɔ́útɛ́
fɔ̃̀ nnɛ̀ a kɔbɛ.

Kɛ̀ muhãã̀ ncútɛ́ní kóò cɔ̀útɛ́ wenwe nɛ̀ o kɔbɛ.
11 Kòo kpàátìi yíɛ́ kɛ́tɔ̃nko kuhããpɔ̀nkù tɛkù nɛ̀
bɛhããpɔ̀mbɛ̀ tɔbɛ̀ sipísìnùmmù kɛ̀ bèɛ dekoo kóò
nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Kuyie nkóo nìtì, okpàátì tu a cútɛ́ní.

12 Kòo bɛ̀ tɛ̃́nɛ́ kɛ dɔ̀: Kɛ̀ mɛ̀nkɛ nwe n túmɛ̀ Kuyie
nkóo nìtì muhãã̀ ncútɛ́ní kɛĩ̃nkɛ̀ kɛ́ da cɔ́útɛ́ fɔ̃̀ nnɛ̀ a
kɔbɛ!

Kɛ̀ muhãã̀ ncútɛ́ní kóò cɔ̀útɛ́ wenwe nɛ̀ o kɔbɛ.
13 Kòo kpàátìi Aasia yíɛ́ kɛ́tɔ̃nko kuhããpɔ̀nkù tãã́nkù
nɛ̀ bɛhããpɔ̀mbɛ̀ tɔbɛ̀ sipísìnùmmù. Kɛ̀ bèɛ tuɔkoo
Edii borɛ̀ kɛ́nínkóo o ìikɛ̀ kuhããpɔ̀nkù kùù bɛ̀ ni kɛ̀
kùu ò bàńtɛ̀ kɛ dɔ̀: Kuyie nkóo nìtì, dontɛ́ ti wũ̃,
mmí nnɛ̀ bɛ nnìtìbɛ̀ sipísìnùmmù ti tú a kó bɛtɔ̃mbɛ̀
mbɛ, a báá ti kuɔ, 14 kɛ́ndònnɛ̀ muhãã̀ ncùtɛ́nímɛ̀ kɛ
cɔ̀útɛ́ titɔ̃ntì ketitì tidɛ́tì nɛ̀ ti kó bɛnìùbɛ̀ bɛmɔu. Di
mmɔ̀nnì dontɛ́ nh ɔ̃nnì kɛ bá n kuɔ!

15 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ntɔ̃nnìi nákɛ́ Edii kɛ
dɔ̀: Nɛinɛ̀ we kɛ̀ dí cútɛ́, a bá nhò yĩ̃ɛ̃̀kù.

Kɛ̀ Edii ítɛ́ kóò nɛinɛ̀ kɛ̀ bèɛ cútɛ́, kɛ́kɔtɛ okpàátì
borɛ̀. 16 Kɛ̀ Edii ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie ntu a
mɛ̀ nkɔ̀tɛmɛ̀ Ekunɔɔ kɛ beé mbɛ bɔɔ̀ Baadi-Sebuudi,
nɛ̀ dɛ kpɛ́í nha tɛ̃́nkɛ í iti a mɛ̀ nduɔ́ dìì dɔ́ù ĩ̃nkɛ̀. A
yóó kúmu.

17 Kɛ̀ Aasia mɛ̀nkɛɛ kú ti Yiɛ̀ nKuyie nti nàkɛ́mɛ̀
Edii, kòò ti bɛ́i. Ò ku mɛmmɛ kòo tebitɛ Yodammu
sɔɔtɛ́ tikpàtì kɛ yɛ̃́ Aasia do í mɔkɛmɛ̀ dɛbirɛ. Dɛ̀ do sɔ̃́
nSosafati birɛ Yodammu tɔù Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì
bo o kpàtì benni dérì ndi.

18 Aasia dɔ̀ɔrìmɛ̀ tɛ̃mɛ̀ nɛ̀ o tɔ̃mmú dɛ̀ wɑ̃̀rimu
Isidayɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ dɔ̀ɔrìmɛ̀ pátíri miɛkɛ.

2

Kuyie ntùótɛ́mɛ̀ Edii

1 Ntɛ dɛ̀ do wũɔ̃kémɛ̀ ti Yiɛ̀ Kuyie ndɔ́ kétúótɛ́ dìì
mɔ̀nnì Edii nɛ̀ tɛfɔ̀dɔ́ntɛ̀ kédekɛnɛ̀ kɛĩnkɛ̀.
Edii nɛ̀ Edisee bɛ̀ do iti Kidikaadi nwe, 2 kɛ̀ Edii
nákɛ́ Edisee kɛ dɔ̀: Nkpaá diɛ, ti Yiɛ̀ nKuyie nni ntɔ̃
mBetɛɛdi nwe.
Kɛ̀ Edisee parìkɛ̀ kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie mbomu kàa
bo, n yí yóó da yóu!
Mɛmmɛ kɛ̀ bèɛ nɛi kékɔtɛ Betɛɛdi. 3 Ti Yiɛ̀ nKuyie
mpããnáaǹtì náaḿbɛ̀ tɔbɛ̀ bèɛ̀ tikú Betɛɛdi kɛ̀ bèɛ
yɛ̀nní kéco Edisee kóò bekɛ kɛ dɔ̀: A yɛ́ kɛ dò nKuyie
nyóó túótɛ́ yíe nha cicɛ kédekɛnɛ̀ kɛĩnkàà? Kòo bɛ̀
tɛ̀ńné kɛ dɔ̀: N yɛ́mu, yĩnɛ̀ yúóó.
4 Kɛ̀ Edii yíɛ́ kénákɛ́ Edisee kɛ dɔ̀: Nkpaá diɛ, ti Yiɛ̀
nKuyie nni ntɔ̃ nSedikoo nwe.
Kɛ̀ Edisee parìkɛ̀ kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie mbomu kàa
bo, n yí yóó da yóu! Kɛ̀ bèɛ nɛi kékɔtɛ Sedikoo. 5 Ti
Yiɛ̀ nKuyie mpããnáaǹtì náaḿbɛ̀ tɔbɛ̀ bèɛ̀ bo Sedikoo
kɛ̀ bèɛ yɛ̀nní kéco Edisee kóò bekɛ kɛ dɔ̀: A í yɛ́ kɛ
dò nti Yiɛ̀ nKuyie mbo túótɛ́ yíe nha cicɛ kédekɛnɛ̀
kɛĩnkàà? Kòo bɛ̀ tɛ̀ńné kɛ dɔ̀: N yɛ́mu, yĩnɛ̀ yúóó.
6 Kɛ̀ Edii ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Nkpaá diɛ, ti Yiɛ̀ nKuyie nni
ntɔ̃ nSuditɛ̃ɛ̃ nwe.
Kɛ̀ Edisee parìkɛ̀ kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie mbomu kàa
bo, n yí yóó da yóu.
Kɛ̀ bèɛ sɔɔtɛ́ kénnɛí bɛdɛ́. 7 Kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì
náaḿbɛ̀ tɔbɛ̀ sipísìnùmmùu kɔtɛní kéncómmú
mɛdɛ́timɛ̀, Edii nɛ̀ Edisee kɛ̀ bɛ̀ bo kukó nSuditɛ̃ɛ̃

takɛ́. 8 Kɛ̀ Edii dátɛ́ o yaàbòrì kɛ́ dì kpɛ̀ú nkɛ́potɛ́ Suditɛ̃ɛ̃ kó mmɛniɛ nkɛ̀ mèɛ kéétɛ́ kɛ́cómmú tipíìtì tìdɛ́ kɛ̀ bèɛ na dɛkperɛ̀ kɛ́sɛ́ntɛ́.

9 Bɛ̀ sèńtóo dìì mànnì kɛ̀ Edii bekɛ Edisee kɛ dɔ̀: A dɔ́ ba? Kɛ̀ n dɛ̀ nda dɔɔ̀ kɛ̀ Kuyie nné na kɛ́ n túótɛ́ kɛ́dekɛnɛ̀ kɛĩnkɛ̀?

Kɛ̀ Edisee dɔ̀: N dɔ́ kɛ́pɛ́tɛ́ Kuyie nYaá mmùù da bonɛ̀ mùmmu kucɛ mèdɛ́mɛ̀. 10 Kɛ̀ Edii dɔ̀: A m bɛ́kú dɛ̀ yóumu, kàa ǹ wùó n yiti dìì mànnì kɛ deètì kɛĩnkɛ̀ a bo dɛ̀ pètɛ́, kɛ̀ mɛɛ̀ dɔkɛ a báá dɛ̀ pètɛ́.

11 Bɛ̀ nɛí mɛmmɛ kɛ náantɛ kɛ́ nyóó daatɛní kɛ́yà tɛkpàrìsãntɛ̀ matɛ̀ kɛ̀ tɛ̀ càú mmuhãã́ nkɛ̀ sisɛ̃ĩ sìì tɛ̀ dèri kɛ̀ sì càú mmuhãã́. Kɛ̀ sìi tuɔkɛní bɛ borɛ̀ kɛ́cómmɔ́ɔ bɛ cuokɛ̀, kɛ̀ fɛfɔ̀dɔ́nfɛ̀ɛ túótɛ́ Edii nɛ̀ tɛkpàrìsãntɛ̀ kɛ́dekɛnɛ̀ kɛĩnkɛ̀. 12 Kɛ̀ Edisee ndɛ̀ wùó nkɛ́kuɔ́nko kɛ dɔ̀: N cicɛ! N cicɛ! Isidayɛɛribɛ kpàrìsɛ̃ĩ nɛ̀ si dèèbɛ̀ tu fɔ̃ nwe.

Ò mɛ nyĩ kóò màńtóo kɛ pĩ nho yaàbòrì kɛ́kɛ̃tɛ́ yɛkɛ̃tíyɛ̀ yèdɛ́ɛ̀, 13 kɛ́túótɛ́ Edii yaàbòrì ò bɔntɛní dì kɛ́wɛ̃tɛ kɛ́ncómmú kukó nSuditɛ̃ɛ̃ bènnì, 14 kɛ tɔ Edii yaàbòrì ò tùótɛ́ dì, kɛ́ dì potɛ́ mɛniɛ nkɛ dɔ̀: Ti Yiè nKuyie nhEdii tũ nkù borɛ? Kɛ́yíɛ́ kɛ́potɛ́ mɛniɛ kɛ̀ mèɛ kéétɛ́, kòo sɛ́ntɛ́. 15 Kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náamɓɛ̀ tɔbɛ̀ bɛmbɛ bèɛ̀ do tíkú mɛdɛ́timɛ̀, kɛ̀ bèɛ ò yà kɛ́bɛ́i nkɛ dɔ̀: Kuyie nYaá mmùù do bonɛ̀ Edii, muù bonɛ̀ Edisee, kɛ́kɛ́tóo kóò conɛ̀ kɛ́nínkú kɛ́sĩnnɔ́ɔ o ìikɛ̀. 16 Kóò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Tínti a kó bɛtɔ̃mbɛ̀ ti miɛkɛ yɛkɔ̃mɓɔ yɛmbɛ̀ bomu sipísìnùmmù, duó nkɛ̀ bèɛ kɔtɛ kɛ́wammú a cicɛ kɛ́yà ti Yiè nKuyie nYaá mbá nhò tùótɛ́ kɛ kɔ̀tɛ kɛ dootóo ditãrì marì ĩnkɛ̀ yoo kubiriku makù miɛkɛ.

Kɛ̀ Edisee yetɛ kɛ dɔ̀: Báá tɔ̃nnɛ̀ òmɔù. 17 Kɛ̀ bèɛ yetoo kɛ baa nhò kɔɔ́nnɛ̀ kòo mbo kɛ dɔ̀: Tɔ̃nnɛ̀ bɛ!

Kɛ̀ bèɛ tɔ̃ mbɛnìtìbɛ̀ sipísìnùmmù, kɛ̀ bèɛ kɔtɛ kɛ́nwɑà nhEdii kɛ dɔ̀ yɛwe yètããti bá bɛ̀ í nhò yà, 18 kɛ́wɛ̃tɛní Edisee borɛ̀ Sedikoo, kòo bɛ̀ nàkɛ́ kɛ dɔ̀: N do di nàkɛ́mu kɛ̀ n dɔ̀ di bɑ́á kɔtɛ!

Edisee wèńkùnnɛmɛ̀ Sedikoo kó mɛniɛ

19 Kɛ̀ Sedikoo ɛì kɔbɛɛ nɑ́kɛ́ Edisee kɛ dɔ̀: Okótì, ɑ wúómmu ɑ mɔ́mmuɔ nti ɛì wennimɛ̀, mɛniɛ nné í wenni dɛ̀mɑrɛ̀ í pɛí ti tenkɛ̀ miɛkɛ. 20 Kòo bɛ̀ nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Wɑánnɛ̀nní dibúpànnì, kɛ́ãnné mukɔ́kúɔ́ nkɛ́ n duɔ́.

Kɛ̀ bèɛ dɛ̀ nhò duɔ́. 21 Kòo kɔtɛ dinébòrì kɛ́ãnné mukɔ́kúɔ́ ndi miɛkɛ kɛ́bɛ́i nkɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie ntu kù wèńkùnnɛmu mɛ nniɛ, mmɛ̀ tɛ́nkɛ í yó ntɔuní mukũũ nyoo dɛ̀mɑrɛ̀ í mpɛí di tenkɛ̀ miɛkɛ.

22 Mɛm̀mɛ kɛ̀ mɛniɛ nwenkɛ kɛ́ndònnɛ̀ Edisee bɛ́immɛ̀, kɛ kpɑá wenni nɛ̀ yíennɪ́.

Ibí dɑámɛ̀ Edisee kòo ì bɔntɛ́ kusĩnkù

23 Kɛ̀ Edisee ítɛ́ dɛ borɛ̀ kɛ́ndeètì Betɛɛdi, dɛ kó dihɛì do bo ditennì ndi. Ò kèrí dìì mɔ̀nnì kɛ deètì Betɛɛdi kɛ̀ idɑpùmbíi yènní Betɛɛdi kɛ́ nhò sɑ̃́ɑ̃́ nkɛ tú: Dekɛní ɑ yukũɔ̃tikù! Dekɛní ɑ yukũɔ̃tikù!

24 Kɛ̀ Edisee wɛ̃ɛ̃tɛ kɛ́ nyì wùó nkɛ́ ì bɔntɛ́ kusĩnkù nɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyètìrì kɛ̀ dɛpĩmpĩnnɛ̀ɛ yènní dɛ̀dérɛ̀ kɛ́pĩmmú ii dɑpùmbí sipísìnàà nɛ̀ ìdɛì kɛ́tɔ̃tɛ tɔ̃tɛ. 25 Ò dɛ nyìtɛ́ kɛ́dekɛ Kɑdimɛɛdi tɑ̃rì, kɛ́ítɛ́ dɛndɛ kɛ́wɛ̃tɛ Sɑmmɑrii.

3

Yodɑmmu nɑámmɛ̀ Isidɑyɛɛribɛ kóo kpààtì

1 Sosɑfɑti Sudɑɑ kɔbɛ kóo kpààtì kpàtì benni tɛpíítɛ̀ nɛ̀ diniínnì miɛkɛ nkɛ Akɑbu birɛ Yodɑmmu nɑámmɛ̀ Isidɑyɛɛribɛ kóo kpààtì, kɛ́mbo Sɑmmɑrii kɛ bɑké Isidɑyɛɛribɛ kɛ dɔ̀ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yèdéè.

2 Kɛ̀ Yodammuu dɔ̀ɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀, o yɛi
nné í ntùɔ̀kɛ o cicɛ nɛ̀ o yɔ̃ bɛ̀ do dɔ̀ɔ̀ mɛ̀. Weè do pùɔ
ndibɔɔ̀ Baadi kó diwũɔ̃tɔ̀nnì o cicɛ do maá dì. 3 Kɛ né
nkpaá taunè mɛyɛi nNabati birɛ Sedoboammu do
tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀ miɛkɛ. Ò do í mɛ̀ yóu.

Isidayɛɛribɛ do domɛ̀ Mɔabu kɔbɛ mudoò

4 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Mɔabu kóo kpààtì Mɛsa tu opecɛ̃nti,
kɛ níí ndò nkéduó mbá dìì benni Isidayɛɛribɛ kóo
kpààtì ipeni tɛkɔupíkɔ̀ùtɛ̀ (100000), nɛ̀ yɛpedakɛ̀ yɛ̀ɛ̀
cìtì òkù tɛkɔupíkɔ̀ùtɛ̀ (100000). 5 Kɛ̀ Akabuu kú
kòo yetɛ Isidayɛɛribɛ kpɛti. 6 Dɛ yiè kòo kpààtì
Yodammuu yènní Sammarii kékaa nyIsidayɛɛribɛ
bɛmɔu, 7 kétɔ̃ nkɛ̀ bɛɛ nákɛ́ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì
kɛ dɔ̀: Okpààtì Yodammu tu Mɔabu kóo kpààtì weè
yetɛ o kpɛti, kòò tu kàa bo yie nhá kɔtoo kɛ̀ di ò
dokénè. Kɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtìi bɛ̀ tɛ̃ńné kɛ dɔ̀:
N kɔroomu, mí nnɛ̀ we ti tú onìtì òmáà ndi. N nìtìbɛ̀
tu o kɔbɛ mbɛ kɛ̀ n sɛ̃ĩ́ tú o kpɛsi. 8 Kɛ̀ Yodammuu
yíé kóò bekɛ kɛ dɔ̀: Ɔnkucɛ nku ti yóó kétémɛ̀? Kòò
dɔ̀: Edɔmmu kó kucɛ kùù yìɛ̀ dikpáà.

9 Mɛm̀mɛ kɛ̀ bɛɛ wɛ̃nné Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì nɛ̀
Sudaa kɔbɛ kou nɛ̀ Edɔmmu kou kékétɛ́, kɛ dɔ̀ kucɛ
yɛwe yèyiekɛ̀ kɛ̀ mɛniɛ ndóntɛ́ bɛhããpɔ̀mbɛ̀ nɛ̀ iwũɔ̃
ìì tɔ bɛ nɛntì. 10 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtìi
kuónko kɛ dɔ̀: Ti pàkému! Ti Yiè nKuyie nkuù ti tìí
ntínti bɛ nkpààtìbɛ̀ titããti kɛ bo ti ãnné Mɔabu kɔbɛ
nɔu miɛkɛ.
11 Kɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì dɔ̀: Ti Yiè nKuyie m
pããnáaǹtì náaǹtò mɔù í bo diɛ nkɛ dò ntí kɔtɛ o borɛ̀
kòo beé nKuyie nti kpéínáà? Kɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo
kpààtì kóo tɔ̃ntì mɔù dɔ̀: Safati birɛ Edisee bomu diɛ

nwèè do ãã̀ Edii mɛniɛ nkòò nìitì. 12 Kɛ̀ Sudaa kɔbɛ
kóo kpààtì dɔ̀, ò yóó ti nákému ti Yiè nKuyie nti dɔ́nè
tì.

Mɛm̀mɛ kɛ̀ bèɛ nɛi bɛtããti, Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì
nè Sudaa kɔbɛ kou nè Edɔmmu kou kékɔtɛ kéyà
Edisee. 13 Kɛ̀ Edisee nákɛ́ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì
kɛ dɔ̀: Kɛ̀ n kpɛti né da dònnè mɛ? Kɔtɛ kéyà ti Yiè
nKuyie mpããnáaǹtì náam̀bè a cicɛ nè a yɔ̃ bɛ kɔbɛ,
kɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì dɔ̀: Dè í tú ti Yiè nKuyie
nkuù ti tìí ndiɛ ntínti bɛ nkpààtìbɛ̀ titããti kɛ bo ti
ãnné mMɔabu kɔbɛ nɔu miɛkaà?

14 Kɛ̀ Edisee ò tɛ̀ńné kɛ dɔ̀: Ti Yiè nKuyie
Mpakɛdaa, n tú kùù kóo tɔ̃ntì, kɛ̀ dè í tú ku kpéí nnè
Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì Sosafati kpéí, n na bá ndakɛ
a kpɛti, n ketɛ́ kɛ na bá nda wèńté bá sám̀pó. 15 Kòo
deè kɛ dɔ̀: Waánnènní wèè bie nkukùtìdùkù.

Kɛ̀ bèɛ ò waanní, kòo bentɛ, kɛ̀ ti Yiè nKuyie nYaá
ncúténí Edisee ĩnkɛ̀. 16 Kòo béi nkɛ dɔ̀: Ti Yiè nKuyie
ntu dí dammú yɛfɔ̃̀tɛ yɛfɔ̃̀tɛ dikondaa dii mmiɛkɛ.
17 Ti Yiè nKuyie mbéimmu kɛ tú: Di í yóó keè
kuyaakù, di mɛ nyí yóó yà fɛtaafɛ̀ nè mɛmmɛ kɛ̀
mɛniɛ nné píɛ ndikondaa dimɔu, kɛ̀ di yã̀ díndi nè
di ããpɔ̀mbè nè di wũɔ̃ ìì tɔ di nɛntì. 18 Dɛndɛ ketɛ́
kɛ né tú dɛsám̀pórè ndɛ ti Yiè nKuyie mborè, kù yóó
ãnnému Mɔabu kɔbɛ di nɔu miɛkɛ. 19 Kɛ̀ di puɔ mbɛ
ɛkɛ̀ diɛyè nè iduotí fité yè, kékɔ̃ũ dɛtie ndɛmɔu bè
yo ndɛ̀è bɛ, kéĩ̀tínné bɛ nébòrè yɛmɔu, képíɛ mbɛ paa
ndɛmɔu yɛtã̀rè kè dèɛ cakɛ.

20 Kɛ̀ dèɛ wentɛ́ dikũnweńnì bè ɔ̃ɔ̃ fíé dìì mònnì
iwũɔ̃ Kuyie. Kɛ̀ mɛniɛ nyènní Edɔmmu bíékɛ̀, képíɛ
mbɛ tenkɛ̀ kɛmɔu.

21 Kɛ sɔ́ mMɔabu ɛì kɔbɛ kèè bɛkpààtìbɛ̀ bètããti
bàátímɛ̀ kɛ yóó bɛ̀ do mudoò, kɛ̀ bɛ̀ɛ tíí mbɛ̀ɛ̀ kó
dimàà dò nkɛ́na kɛ́kɔtɛ mudoò kɛ̀ bɛ̀ɛ kɔtɛ kɛ́okɛ bɛ
temmànku. 22 Dɛ̀ wentɛ́ dìì mɔ̀nnì kɛ̀ diyiè yɛ̀nní, kɛ̀
diwennɛ́cànnìi tiitɛ́ mɛniɛ nyĩnkɛ̀ kɛ̀ Mɔabu kɔbɛɛ
yà mɛniɛ nkó kuwũɔ̃kù, kɛ̀ kù ndò mmɛyĩĩ. 23 Kɛ̀ bɛ̀
dɔ̀: Mɛyĩĩ mmɛ, bɛɛ̀ kpààtìbɛ̀ bɛɛ̀ kòńtɛ́ kɛ kùɔ bɛmáà,
tí kɔtɛnɛ̀ kɛ́hɛí bɛ kpɛrɛ.

24 Bɛ̀ tùɔ̀kɛní dìì mɔ̀nnì Isidayɛɛribɛ karì, kɛ̀ bɛ̀ɛ
ootɛní kɛ́ bɛ̀ do tiyɛ̃ĩti, kɛ̀ bɛ̀ɛ cokɛ́ kɛ́ta bɛ tenkɛ̀,
kɛ̀ bɛ̀ɛ bɛ̀ dintɛ́ kɛ́ bɛ̀ bɛ̀ítɛ́ bɛ́ítɛ́, 25 kɛ́puɔ mbɛ ɛkɛ̀
kɛ́dooté dooté bá wè ditɑ́̃rì bɛ paa nsààrɛ̀ miɛkɛ kɛ́
dɛ̀ píɛ nyɛtɑ́̃rɛ̀, kɛ́ĩtínné sibií simɔu kɛ́kɔ̃ũ dɛtie mbɛ̀
yo ndɛ̀ɛ̀ kó yɛbɛ.

Kɛ̀ dɛ̀ nkpaá Kiidi-Adesɛti ɛì máà ndi, kɛ̀
dɛtɑ́̃ntɛ̀ndìtìrɛ̀ yɛmbɛ̀ɛ di cɛ̃ɛ̃tɛ kɛ́ dì bùótí yɛtɑ́̃rɛ̀
kɛ́puɔ. 26 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Mɔabu kóo kpààtìi yà
dɛ̀ ò fuutɛnèmɛ̀ kɛ́túótɛ́ bɛhããpɔ̀mbɛ̀ yɛsebábátɛ̀
yɛmbɛ̀ sikɔusìyiekɛ̀ (700) kɛ bo kɛ̃tɛ́ bɛnìtìbɛ̀ kɛ́kɔtɛ
Edɔmmu kóo kpààtì borɛ̀ kɛ́yĩɛ̃kɛ. 27 Ò yĩɛ̃kɛ
mɛmmɛ kɛ́yóu kɛ́túótɛ́ o kóo po wèè na nsɔɔtɛ́ o
kpàtì, kóò fèútɛ́ dihɛì kó kuduotí ĩnkɛ̀ kɛ́tuɔ, kɛ̀ dɛɛ
yonkɛ Isidayɛɛribɛ, kɛ̀ bɛɛ ò yóu kɛ́kò.

4

Edisee dɔ̀ɔ̀ tìì diɛtì okúpokù kpɛ́í

1 Diyiè marì kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹbɛ̀ miɛkɛ
kóò mɔù kóo pokùu kɔtɛ kéyà Edisee kóò bàńtɛ̀ kɛ
dɔ̀: A yɛ́́mu a kóo tɔ̃ntì n dɔù wèè ku, ò do túmɛ̀ ti
Yiè nKuyie nkóo nìtì nwe. Ò ku kɛ̀ ti banteu weè
kɔ̀tɛní kɛ dó kɛ́túótɛ́ m bí idɛ́ kɛ́dɔɔ̀ o daatì.

2 Kɛ̀ Edisee dɔ̀: M bo nɑ kédɔɔ̀ bɑ ɑ kpéí? Kédeè
kɛ dɔ̀: Kàɑ mɔ̀kɛ mù tɛcĩ̀ɛ̀tɛ̀ ɑ n nákɛ́. Kòo nitipòkùu
ò tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: A kóo tɔ̃ntì mí, n yí mɔkɛ dèmɑrɛ̀, kɛ̀
dɛ̀ í tú mɛkùɔ̀, mɛɛ̀ kpɑá sámɔ̀pórɛ̀ tɛdéntɛ̀ miɛkɛ. 3 Kɛ̀
Edisee ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Kɔtɛ ɑ cɛ̃pɛɛtitɔbɛ̀ borɛ̀ képentɛ
yɛmátìdíè mpéu ɑ bo nɑ képétɛ́ kɛ̀ yɛ̀ mmɑmɛ̀. 4 Kàɑ
dèè dí tɑ kudieku fɔ̃ nnɛ̀ ɑ bí, kàɑ kpetínné dibòrì,
kénhuti mɛkùɔ̀ mmɛmmɛ yɛdíè nkɛ̀ dìì níí píɛ nhá
dì kɛi nkéĩnné.
5 Kòo nitipòkùu ítóo kékò nkétɑ o dieku wenwe nɛ̀
o nitidɑbí kékpetínné dicàù, kòo bí nhò duɔ̀ nyɛdíè
nkòò uti mɛkùɔ̀. 6 Yɛdíè mpíɛ ndìì mɔ̀nnì kédeè kòo
nákɛ́ o birɛ mɑrɛ̀ kɛ dɔ̀: N duɔnní didénnì!
Kòo birɛ dɔ̀: Didénnì í kpɑá. Dɛ mɔ̀nnì ndi mɛkùɔ̀
ncòḿmúmɛ̀. 7 Kòo kɔtɛ kɛ́ tì nàkɛ́ Kuyie nkóo nìtì
Edisee. Kòo dɔ̀: Kɔtɛ kéfítɛ́ dɛ kó mɛkùɔ̀ nkéyietí ɑ
bànnì! Kɛ̀ ìì sùɔ́ ndí nyo nfɔ̃ nnɛ̀ ɑ bí.

Edisee nàkémɛ̀ Sunɛmmu kóo nitipòkù ò yóó pɛitémɛ̀

8 Kɛ̀ Edisee mpɛ̃nkɛ́ diyiè mɑrì Sunɛmmu ɛì, kòo
nitipòkù mɔù dɛ̀ bo kɛ mɔkɛ o kpɛrɛ mɛsàà nkéyú
Edisee kɛ dɔ̀ wèe di, kétúótɛ́ dɛ kó diyiè nɛ̀ yɛwe tɛyɛ̀
yɛ̀ɛ̀ kpɑɑní kɛ̀ Edisee níí dɛ mbátɛ́ kédi.
9 Diyiè mɑrì kòo nitipòkùu nákɛ́ o dɔù kɛ dɔ̀:
N yɛ̃́mu kɛ dò nKuyie nkóo nitisàù weè bàtírí ti
cĩ̀ɛ̀tɛ̀, 10 yóu kɛ̀ tí ò ɑ̃nné kudieku kóò dɔú mmutɛ̃ĩ̀
nɛ̀ dikàrì nɛ̀ tábùrì nɛ̀ fìtírɛ̀, kòò níí pɛ̃nkɛ́ wèe dɛ
mbátɛ́.
11 Mɛm̀mɛ diyiè mɑrì kɛ̀ Edisee mpɛ̃nkɛ́ dɛ borɛ̀
kébátɛ́ kéta kudieku kénduɔ́, 12 kénákɛ́ o kóo tɔ̃ntì
Keasii kɛ dɔ̀: N yúní tɛ ncĩ̀ɛ̀tɛ̀ kóo nitipòkù. Kòo o

yúní, kòo kɔtɛní kécómmɔ́ɔ o ììkɛ̀. 13 Kɛ̀ Edisee duɔ́
nkòo kóo tɔ̃ntìi nákɛ́ onitipòkù kɛ dɔ̀: A dɔ̀ɔ dɛ̀ ti kpɛ́í
ndɛ̀ dɛumu, a dɔ́ ti dɔɔ̀ ba a kpɛ́í? A dɔ́ tí nákɛ́ okpàátì
yoo ohããpɔ̀nkótì a kpɛ́ináà? Kòo nitipòkùu tɛ̃ńné kɛ
dɔ̀: M bo n kɔbɛ cuokɛ̀ kɛ̀ dɛ̀ n naatimu.

14 Kɛ̀ Edisee nákɛ́ Keasii kɛ dɔ̀: Ti né bo dɔɔ̀ ba
o kpɛ́í? Kɛ̀ Keasii dɔ̀: Ò í mɔkɛ dɛbirɛ, kòo dɔù mɛ
nkòté. 15 Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Yúní we! Kòo ò yúní. Kòo
cómmɔ́ɔ o dieku bòrì, 16 kɛ̀ Edisee dɔ̀: Dɛ̀ yàa bo
nkɑ̃ɑ̃kɛ́ miɛ nkàa ùúkú dɛnitidabirɛ ndɛ.

Kòo nitipòkù dɔ̀: Áà okótì, Kuyie nkóo nìtì a bá n
soutɛ́, mí nha kóo tɔ̃ntì dò!

17 Mɛmmɛ kòo nitipòkùu púó nkɛ́pɛitɛ́
dɛnitidabirɛ Edisee baa do ò bennénè dìì mɔnnì.

Edisee fòùkùnnɛmɛ̀ dɛbirɛ

18 Kɛ̀ dɛbireɛ kótɛ́. Diyiè marì kɛ́kɔ̃té dɛ cicɛ nɛ̀
bɛtɔ̃mbɛ̀ bɛ̀ dɛ̀ì dɛ̀ tidiitì. 19 Bɛ̀ dɛ mbo kɛ̀ dɛbirɛ
kuɔ́nko kɛ dɔ̀: N yuu dìì yóù! N yuu dìì yóù!

Kɛ̀ dɛ cicɛɛ nákɛ́ otɔ̃ntì kɛ dɔ̀: Túótɛ́ dɛbirɛ
kɛ́kɔtɛnɛ̀ dɛ yɔ̃ borɛ̀.

20 Kòo dɛ̀ tùótɛ́ kɛ́kɔtɛ kɛ́duɔ́ ndɛ yɔ̃, kòo ndɛ̀ ùúkú
kɛ̀ diyiè nyóó cónné yɛyɔ kɛ̀ dɛɛ kú. 21 Kòo dɛ̀ dèe
nkudànkù kɛ́tanné Kuyie nkóo nìtì dieku kɛ́dɔ́ú
nho dɔ́ù ĩnkɛ̀ kɛ́yènní kɛ́kpetínné, 22 kɛ́yú o dɔù
kɛ dɔ̀: N duɔ́ nhotɔ̃ntì mɔù nɛ̀ sãmmarímú n dɔ́
kɛ́cokóo Kuyie nkóo nìtì borɛ̀ ndɛ kɛ́wɛ̃tɛní.

23 Kòo ò bekɛ kɛ dɔ̀ dɛ̀ dòmmɛ? Kàa kɔ̀ri o borɛ̀ yíe?
Otɑ̃nkù pànwè dɔkɛ yíe, dɛ̀ mɛ nyí tú tɛomɔ̀pùtɛ̀. Kòo
dɔ̀: Dɛmarɛ̀ í dò.

24 Kòo duɔ́ nkɛ̀ bɛɛ boú o sãmmarímú dikàrì, kòo
nákɛ́ otɔ̃ntì kɛ dɔ̀: Kétɛ́! A báá cómmú kucɛ! Kɛ̀ míì
sàà í yĩ á cómmú.

25 Mɛm̀mɛ ò kètémɛ̀ kékɔtɛ Kuyie nkóo nìtì borɛ̀
Kadimɛɛdi tãrì ĩnkɛ̀. Kénkpaá díɛtirì kɛ̀ Kuyie nkóo
nìtìi ò yàní kénákɛ́ o kóo tõntì Keasi kɛ dɔ̀: Sunɛmmu
kóo nitipòkù wenwe kéríní. 26 Cokóo kóò co, kóò
bekɛ kɛ dɔ̀: Kunaatí nku bakaà? A dɔù kpeńnàà? A
birɛ kpeńnàà?

Kòo nitipòkùu ò tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: Dɛmarɛ̀ í dò. 27 Kòo
nitipòkùu tuɔkoo Kuyie nkóo nìtì borɛ̀ kénínkóo
képĩ nho naàcɛ̀i, kɛ̀ Keasi ndɔ́ kóò bɛ̀ti. Kɛ̀ ti Yiɛ̀
nKuyie nkóo nìtìi ò nàké kɛ dɔ̀: Yóu we! Ò bo
mɛyɛ̀ncaàrìmɛ̀ miɛkɛ nkɛ. Ti Yiɛ̀ nKuyie mmɛ nyí n
nàké o yɛ̀mmɛ̀ cààrɛ̀nɛ̀ tì.

28 Kòo nitipòkù dɔ̀: Okótì n sòò da mɔɔmu
dɛbiraà? N sòò ti n da nàké kɛ̀ n tú a bá n soutɛ́ mí
nha kóo tõntì.

29 Mɛm̀mɛ kɛ̀ Edisee nákɛ́ Keasii kɛ dɔ̀: Báátí
kétúótɛ́ m pààti kékétɛ́, kàa kèrí kɛ conɛ̀ òmɔù a báá
ò dɔu. Kòò mɔù mɛ nda dɔu nha báá yie. Kàa tùàkoo
a nóó m pààti dɛbirɛ ììkɛ̀.

30 Kɛ̀ dɛbirɛ yõ dɔ̀: Kuyie mbomu kàa bo, n yí yóó
wɛ̃tɛ kɛ í da nɛínɛ̀.

Mɛm̀mɛ kɛ̀ Edisee ò nɛinɛ̀. 31 Kɛ sɔ́ nKeasii ò
niitɛ́nɛ̀ kɛ nɔ̀ɔ́ nkupààti dɛbirɛ ĩnkɛ̀ bá tìmatì í dɔ̀ɔ̀.
Dɛbirɛ í béi ndɛ̀ mmɛ nyí nampɛ. Kòo wɛ̃tɛní kéco
Edisee kóò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Dɛbirɛ í èntɛ.

32 Kɛ̀ Edisee tuɔkoo, kéta o dieku kɛ sɔ́ ndɛbirɛ
duɔ́ o dɔ́ù ĩnkɛ̀ kɛ ku. 33 Kòo taroo kékpetínné kɛ̀
bɛ̀ mbo bɛdɛ́ dɛ miɛkɛ, wenwe nɛ̀ dɛbirɛ, kòo bántɛ̀
ti Yiɛ̀ nKuyie. 34 Kɛ níí okɛ dɛbirɛ ĩnkɛ̀ kétuú nho
nùù dɛ kpɛri, o nuɔ ndɛ kpɛyi, kɛ nóó nho nɔu dɛ
kpɛsi ĩnkɛ̀, kénhokɛ dɛbirɛ ĩnkɛ̀ kɛ̀ dɛɛ wɛ̃tɛ kétonkɛ̀.
35 Kɛ̀ Edisee cúténí kudieku kécentɛ, centɛ, kéwɛ̃tɛ
kédekɛ kéokɛ dɛbirɛ ĩnkɛ̀ kɛ dɔ̀ kucɛ mèyiekɛ̀ kɛ̀ dɛɛ

cĩɛ̃ nkɛ́wɛ́ntɛ́ní. 36 Kɛ̀ Edisee yú Keasii kɛ dɔ̀: Yúní
weè nitipòkù!

Kɛ̀ Keasi ò yùní. Koò kɔtoo Edisee borɛ̀. Kɛ̀ Edisee
dɔ̀: Túótɛ́ a birɛ.

37 Kòo taroo kɛ́nínkóo Edisee ììkɛ̀ kɛ́sĩnnɔ́ɔ, kɛ́deè
kɛ́túótɛ́ o birɛ kɛ́yɛ̀.

Edisee do nàríkùnnɛmɛ̀ tikũntì tìì tii

38 Kɛ̀ Edisee wɛ̃tɛ Kidikaadi, dɛ̀ do sɔ̃́ ndikònnì
diì bo dihɛì. Kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náambɛ̀ tɔbɛ̀
kɔ̀tɛní kɛ bo o borɛ̀, kòo nákɛ́ o kóo tɔ̃ntì kɛ dɔ̀: Saa
ntɛkũmbotɛ̀ diɛtɛ̀ kɛ̀ ti bénné tikũntì kɛ́sori.

39 Kɛ̀ bɛ kou mɔùu yɛ̀ kɛ́ta dikpáà mukũnwammù
kɛ́yà dikpáà kó yɛyaà mmayɛ̀ bá ò í nyɛ̀ bantɛ́
kɛ́ yɛ̀ tɔ̃ũ kɛ́cũɔ̃́ o yaàyɔ̀rì kɛ́konnɛ̀nní kɛ́cɔ kɛ́utɛ́
tɛkũmbotɛ̀. 40 Bɛ̀ ãnné dìì màɔnnì kɛ̀ bɛ̀ bo di kɛ̀
bɛ̀ɛ sotɛ kɛ́kuɔ́nko kɛ dɔ̀: Kuyie nkóo nìtì mukũũ
mmuù ã dɛ miɛkɛ bá dɛ̀ í dò nkɛ́di. 41 Kɛ̀ Edisee dɔ̀:
Waánnɛ̀nní muyuo. Kɛ̀ bɛ̀ɛ mù waanní. Kòo ãnné
tɛkũmbotɛ̀ kɛ dɔ̀: Ãnnɛ́nɛ̀ kɛ́ bɛ̀ duɔ́.

Kɛ̀ bɛ̀ɛ ãnné kɛ́ bɛ̀ duɔ́ mbá tì tɛ̃́nkɛ í dò
mmɛ̀mamɛ̀.

Edisee piímɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ tɛkɔ̀ùtɛ̀

42 Diyiè marì kòo nìtì mɔùu yɛ̀nní Baadi-Sadisa ɛì
kɛ tɔní pɛ̃́ɛ̀bɛ̀ bɛ̀ dɔ̀ɔnɛ̀ bɛ̀ tidipàntì kɛ̀ bɛ̀ bo sipísìdɛ́,
kɛ tɔnɛ̀ tidipàntì tɛyààtɛ̀ kɛ́kɔtɛní kɛ́ dɛ̀ duɔ́ nKuyie
nkóo nìtì Edisee kòò dɔ̀: Totínɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ di. 43 Kòo
kóo tɔ̃ntì dɔ̀: M bo dɛ̀ totí ɔ̃mmɛ botí bɛnìtìbɛ̀ tɛkɔ̀ùtɛ̀
(100)? Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Totí bɛ kɛ̀ bɛ̀ɛ di, ti Yiè nKuyie
nni nnàkɛ́mu kɛ tú bɛ̀ yóó di kɛ̀ dɛ̀ɛ súɔ́.

44 Mɛmmɛ kòo bɛ̀ totí kɛ̀ bɛ̀ɛ di kɛ dɛ̀ɛ súɔ́
nkɛ́ndònnɛ̀ ti Yiè nKuyie ntì nhò nàkɛ́mɛ̀.

5

Naamaa miɛtɛ́mɛ̀

1 Naamaa do tú Sidii kɔbɛ kóo ããpɔ̀nkótì nwe kɛ̀ bɛ kóo kpààtì ò tɑ̃́ mɛdiɛ̀, kɛ yɛ́ nɛ̀ weè borɛ̀ ndɛ ti Yiɛ̀ nKuyie ndo duómmɛ̀ kɛ̀ bèɛ na bɛ dootitɔbɛ̀ kɛ̀ weè nni fɛhããpɔ̀nnafɛ, kɛ né mɔ ntikɔ̀ntì. 2 Dɛ̀ do sɔ̃́ nSidii kɔbɛ bɛɛ̀ kɔ̀tɛ kɛ pɔ̀ntɛ Isidayɛɛribɛ kɛ pĩńní dɛsapùmbirɛ marɛ̀ kɛ konní kɛ dɛ̀ duó nNaamaa pokù, kɛ̀ dɛ̀ ò pĩ mmutɔ̃mmú. 3 Diyiè marì kɛ̀ dɛsapùmbirɛɛ nákɛ́ Naamaa pokù kɛ dɔ̀: Kɛ̀ n yiè ndo bo na kɛ́tuɔkɛ Sammarii Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò borɛ̀ ò na nhò miɛkùnnɛmu.

4 Kɛ̀ Naamaa kɔtɛ kɛ́ tì nàkɛ́ okpààtì kɛ dɔ̀: Ntɛ Isidayɛɛribɛ kó dɛsapùmbirɛ yɛ̃ mmù. 5 Kɛ̀ Sidii kóo kpààtì dɔ̀: Báátí! N yóó wãrimu dipátíri Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kɛ́ da duó nkàa bií ò duó.

Kɛ̀ Naamaa túótɛ́ timátì pɛ́ítì cìdóòbɛ̀ sikɔusìtããti (300) mɛsɔɔ ncìdóòbɛ̀ sipísìkuɔ̀, tiyààtì mɛãnnímɛ̀ tɛpíítɛ̀, 6 kɛ́tuɔkoo kɛ́duó nyIsidayɛɛribɛ kóo kpààtì dipátíri kɛ̀ dì tu: Míì duónko n kóo tɔ̃ntì Naamaa dipátíri kɛ tú á ò miɛkùnnɛ o kɔ̀ntì. 7 Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kàa ndìì mɔ̀nnì dipátíri kɛ́kɛ̃́tɛ́ o yààtì kɛ́kuónko kɛ dɔ̀: N tú Kuyie nku, kɛ nɔ nkɛ kɔ̀ù kɛ nɔ nkɛ fòùkùnkoà? Dɛ̀ dòmmɛ kòò n duɔnní onìtì kɛ tú nh ò miɛkùnnɛ? Bantɛ́nɛ̀ kɛ dò nhò n wantinɛ̀ dikpànnì ndi.

8 Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò Edisee kèè dìì mɔ̀nnì okpààtì kɛ̃́tɛ́mɛ̀ o yààtì kɛ́tɔ̃ nkɛ̀ bɛɛ ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Ba nkpɛ́í nte kàa kɛ̃́rí a yààtì? Yóu kòo kɔtɛní m borɛ̀ kɛ́banté Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò bomɛ̀ Isidayɛɛribɛ tenkɛ̀.

9 Kɛ̀ Naamaa tuɔkoo nɛ̀ o sɛ̃ĩ nɛ̀ o naasãntɛ̀
kɛ́cómmɔ́ɔ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò Edisee cĩɛ̃tɛ̀
bòrì nùù. 10 Kɛ̀ Edisee tɔ̃nní kɛ̀ bɛ̀ɛ ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Ò
yɛ̃ nha ta kukó nSuditɛ̃ɛ̃ kɛ́nduò kɛ kurì kɛ dɔ̀ kucɛ
mɛ̀yiekɛ̀, a yóó miɛtɛ́mu kàa kɔ̃ntìi wenkɛ!
11 Kɛ̀ Naamaa miɛkɛɛ pɛikɛ kòò nkérí kɛ kpantì kɛ
tú: N yɛ̀mmɛ̀ do dò nhò yóó yɛ̀nnímu o mómmuɔ
nkɛ́cómmú kɛ́bántɛ̀ o Yiɛ̀ nKuyie nkɛ n káákɛ́ o nɔ̀ùtɛ̀
kɛ́ m miɛkùnnɛ. 12 Damaasi kó ikó nhAbana nɛ̀
Padipaa ì í pɛ̃ɛ̃té Isidayɛɛribɛ kondakésíà? Kɛ̀ n do
nyì ta kɛ́wuɔ mbáá wenkaà?
Ò mɛ nyĩ kɛ́kóntɛ́nɛ̀ o naasãntɛ̀ nɛ̀ kɛmiɛkɛ kɛ bo
kò. 13 Kòo kó bɛtɔ̃mbɛ̀ɛ cokóo kóò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Okótì!
Kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò do nda bekɛ dɛ̀marɛ̀
dɛ̀ɛ yóù a na bá ndɛ̀ dɔ̀ɔ̀à? Ba nné te kàa báá dɔɔ̀ ò da
nàkɛ́ tì kɛ tú a wuɔ kémiɛté?
14 Mɛm̀mɛ kòo ta kukó nSuditɛ̃ɛ̃, Edisee ò nàkémɛ̀
kɛ́nduò kɛ kurì, kɛ dɔ̀ kucɛ mɛ̀yiekɛ̀, kòo kɔ̃ntìi wɛ̃tɛ
kɛ́wenkɛ kɛ́naánnɛ̀ dɛbíbɛ́nnɛ̀ kpɛti, kòo wenkɛ.
15 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Naamaa wɛ̃tɛní Kuyie mpããnáaǹtì
náaǹtò borɛ̀ wenwe nɛ̀ o tũmbɛ̀, kétaroo kécómmɔ́ɔ
Edisee ììkɛ̀ kóò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: M bantému di mmɔ̀nnì
kɛ dò nkɛtenkɛ̀ kɛmɔu miɛkɛ Kuyie nyí bo dèmarɛ̀
kɛ̀ dɛ̀ í tú Isidayɛɛribɛ tenkɛ̀. Mí nha kóo tɔ̃ntì n da
báámmu, cɔuté dipãnnì dii.
16 Kɛ̀ Edisee dɔ̀: M pàrìkɛ̀mu kɛ tú: Ti Yiɛ̀ nKuyie
mbomu kɛ̀ n tú ku kóo tɔ̃ntì, n yí yóó cɔuté dɛ̀marɛ̀.
Kɛ̀ Naamaa yetoo, kòo yetɛ. 17 Kɛ̀ Naamaa dɔ̀:
Kàa yetɛmu m pãrɛ̀ á yóu kɛ̀ bɛ̀ m pã a tenkɛ̀ kó
mutã́ã́ mmùù bo nsànnɛ̀ sinaasɛ̃ĩ sìdésì kɛ yɛ́ mí
nha kóo tɔ̃ntì n tɛ́nkɛ í yóó féútémɛ̀ fɛɔ̃̀fɛ̀ kétuɔ nyoo
mɛtaummɛ̀ kpɛyi dibɔɔ̀ marì kɛ̀ dɛ̀ í tú ti Yiɛ̀ nKuyie
nyIsidayɛɛribɛ tũ nkù. 18 N né kù bèkú tì tìi tu: Kɛ̀ n

kònko, kɛ̀ nh ɛì kóo kpààtì kòri kɛ bo fíé iwũ̃ dibɔ̀ɔ̀ Dimɔɔ, kòò ǹ nɛinɛ̀ kɛ̀ n nìńkú dibɔ̀ɔ̀ Dimɔɔ ìikɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nhá n cĩ̃ɛ̃́.

19 Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Kɔtɛ kɛ̀ dɛ̀ nnaati. Kòo ítóo kédétɛ́ sámpɔ́.

Naamaa kó mumɔmmú cɑ̃́ńtɛ́mɛ̀ Keasi

20 Kɛ̀ Edisee kóo tɔ̃ntì Keasii totí o yèmmɛ̀ kɛ dɔ̀: N cicɛ Edisee mɛ̀ nyetɛmɛ̀ Naamaa Sidii tenkɛ̀ kou kó yɛpãrɛ̀, ti Yiɛ̀ nKuyie mbomu, m bo cokɛ́ kóò nìntɛ kɛ́yà ò bo m pã dèmarɛ̀. 21 Ò mɛ nyĩ kɛ́cokɛ́ kɛ́mbɛti Naamaa, kɛ̀ Naamaa ò yàní kɛ́cútɛ́ mɛcãã nho naasɑ̃ntɛ̀ ĩnkɛ̀ kɛ́kɛ́tóo kóò co kɛ dɔ̀: Kusààkù bakaà? 22 Kɛ̀ Keasii dɔ̀: Dɛ̀marɛ̀ í dòmmɛ̀. N cicɛ weè n tɔ̃nní kɛ tú n da nákɛ́ kɛ tú Kuyie mpããnáaǹtì náamǹbɛ̀ tɔbɛ̀ bɛɛ̀ bo kɛ tuɔ̀kùní bèdébɛ̀ kɛ bonní Efadaimmu tãrì, kòò tu kàa bo yie nhá ò duɔ́nko timátì péítì cìdɔ́ɔ̀bɛ̀ sipísìtããti nɛ̀ tiyààtì mɛãnnímɛ̀ mèdémɛ̀, kòo bɛ̀ duɔ́. 23 Kɛ̀ Naamaa dɔ̀: Nto timátì péítì cìdɔ́ɔ̀bɛ̀ sipísìkuɔ̀, kényetíróo kɛ́ tì cũ̃ɔ̃ siyàkèsi sìdésì kɛ́boú kóò duɔ́nnɛ̀ tiyààtì mɛãnnímɛ̀ mèdémɛ̀ kɛ́duɔ́ nkɛ̀ bɛdapàmbɛ̀ bèdébɛ̀ɛ dɛ̀ tɔ kóò cíennɛ̀. 24 Bɛ̀ tùɔ̀kɛ dìì mɔ̀nnì Ofɛdi ɛì kɛ̀ Keasii dɛ̀ cɔutɛ́ dɛmɔu kétannɛ́ tɛcĩ̃ɛ̃tɛ̀ kédeè kɛ́ bɛ̀ cau nkɛ̀ bɛ̀ɛ ítɛ́.

25 O mómmuɔ nkòo kɔtɛ o yiɛ̀ nhEdisee borɛ̀, kòo ò bekɛ kɛ dɔ̀: Keasii a bonní dɛ? Kòò dɔ̀: Mí nha kóo tɔ̃ntì n yí kɔ̀tɛmɛ̀ dèmarɛ̀.

26 Kɛ̀ Edisee nɛ́ ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: N wɛ̃nnì do dɛ̀ bomu onìtì mɔù cùténí dɛ̀ tɛnaasɑ̃ntɛ̀ kɛ da co. A í dò nkɛ́cɔutɛ́ di mmɔ̀nnì ndi tiyààtì, kɛ̀ n nɛ́ báá buónè a bo cɔutémɛ̀ idíítí kédonnè odìfíè kó dɛpaa nnɛ̀ fínyĩ kpɛrɛ nè iwũ̃ nè bɛtɔ̃mbɛ̀ bɛnitidaabɛ̀ nè bɛnitipòbɛ̀. 27 Naamaa kó mumɔmmú yóó cɑ̃́ntɛ́ fɔ̃́ nwe nɛ̀ a yaàbío sɑ̃́ɑ̃̀.

Kɛ̀ Keasii ńyɛ̀tì Edisee borɛ̀ kɛ̀ tikɔ̀ntì ò pĩ nkoò kɔ̃̀ntìi pɛikɛ kénaánnɛ̀ tikóntì.

6

Tɛpĩ̃tɛ̀ domɛ̀ dibinni

1 Kuyie mpããnáaǹtì náaǹbɛ̀ tɔbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bonɛ̀ Edisee, kɛ̀ bɛɛ ò nàkɛ́ diyiè marì kɛ dɔ̀: Mɛfíè ntɛ̃́nkɛ í ti sànnɛ̀ a borɛ̀. 2 Yóu kɛ̀ tí kɔtɛ Suditɛ̃̃ kékɔ̃ũ bá wè kudɔú kédɔɔ̀ titouti kémbo. Kòo dɔ̀: Kɔtɛnɛ̀!

3 Kɛ̀ bɛ kóò mɔù dɔ̀: A bá nti nɛínɛ̀ tínti a kó bɛtɔ̃mbàà? Kòo dɔ̀: Ɛ̃ɛ̃, n kɔrimu.

4 Kɛ̀ bɛɛ nɛi kétuɔkɛ Suditɛ̃̃ kénkɔ̃ũ idɛí. 5 Kɛ̀ bɛ kóò mɔù ńkɔ̃ũ, kòo pĩ̃tɛɛ feuté kédoroo dibinni miɛkɛ, kòo kuɔ́nko kɛ dɔ̀: Áú yoo n yiè! Dɛ̀ n dimu. M mɛ ntɛ̀ yãũténímu.

6 Kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtòo ò bekɛ kɛ dɔ̀: Yé tɛ̀ do dɛ̀?

Kòo ò bɛnkɛ tɛ̀ do dɛ̀, kòo kéétɛ́ kudɔú kédootóo dɛ borɛ̀, kɛ̀ tɛɛ nɔ́ɔnní. 7 Kòo nákɛ́ dɛ yiè nkɛ dɔ̀: Dɛitɛní tɛ!

Kòo youtoo o nɔ̀ùtɛ̀ ké tɛ̀ dɛ̀itɛní.

Edisee dɔummɛ̀ Kuyie nkɛ̀ kùu bɔntɛ́ Sidii kɔbɛ tiyũ̃ɔ̃̀ntì

8 Sidii kɔbɛ kóo kpààtì nɛ̀ Isidayɛɛribɛ kou kɛ̀ bɛ̀ mmɔkɛ mudoò, kɛ̀ Sidii kɔbɛ kóo kpààtìi tíí mbɛhããpɔ̀mbɛ̀ iwɛ̃̃ yɛmbɛ̀ kɛ́ bɛ̀ nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Kɛ̀ di kètɛ́ dí bátɛ́ diɛ nnɛ̀ diɛ. 9 Kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò Edii nákɛ́ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kɛ dɔ̀: Á ndakɛ, kɛ báá kétɛ́ ku mpíkù Sidii kɔbɛ bɛɛ̀ kɛ̀ bo.

10 Kòò níí ò nàkɛ́ kòo dɛitɛ bɛnìtìbɛ̀ kétɔ̃ nhEdisee ò bennɛ́ dìi bòrì.

Weè do ɔ̃ɔ̃ ò nàkɛ́ kòo yentɛ́, dɛ̀ í tú kucɛ mèmáà yoo mèdémɛ̀. 11 Kɛ̀ dɛɛ di Sidii kɔbɛ kóo kpààtì,

kòo yú o ããpɔ̀mbɛ̀ iwɛ̃ĩ̀ yɛmbɛ̀, kɛ́ bɛ̀ bekɛ kɛ dɔ̀: N nákɛ́nɛ̀ di miɛkɛ wèè kɔ̀ḿmú Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì! Koò nàá nti kpɛti.

12 Kòo tɔ̃mbɛ̀ kóò mɔù dɔ̀: Okpààtì, tínti a kó bɛtɔ̃mbɛ̀ ti kóò mɔù dɔkɛ, Isidayɛɛribɛ kou, Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò Edisee weè dáanko Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì a náá ntì a dieku kufãã̀ mmiɛkɛ.

13 Kɛ̀ Sidii kɔbɛ kóo kpààtì dɔ̀: Kɔtɛnɛ̀ kéyà ò borɛ̀, kɛ̀ n tɔ̃ nkɛ̀ bɛɛ ò pĩńní.

Kɛ̀ bɛɛ ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Ò bo Dotãã nwe. 14 Kòo tɔ̃ mbɛhããpɔ̀mbɛ̀ péu nɛ̀ sisɛ̃ĩ̀ nɛ̀ sikpàrìnaasɛ̃ĩ̀ kɛ̀ bɛɛ tuɔkoo kɛyènkɛ̀ kɛ́cɛ̃tinnɛ dihɛì.

15 Kɛ̀ dɛɛ wentɛ́ kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò kóo tɔ̃ntìi yɛnní sɛì kɛ́nsɔ́ mbɛhããpɔ̀mbɛ̀ cɛ̃̀ɛ̃̀tɛ dihɛì nɛ̀ sisɛ̃ĩ̀ nɛ̀ sikpàrìnaasɛ̃ĩ̀, kòo nákɛ́ Edisee kɛ dɔ̀: Áú n yiè! Yé ti yóó yĩmɛ̀? 16 Kòo ò tɛ̃́ńné kɛ dɔ̀: A bá nyĩɛ̃̀kù, bɛɛ̀ ti bonɛ̀ bɛ̀ sũmu kɛ pɛ̃ɛ̃tɛ́ bɛɛ̀ bɛ̀ bonɛ̀.

17 Edisee mɛ nyĩ kébántɛ̀ ti Yiè nKuyie nkɛ dɔ̀: Kuyie nkpetɛ́ o nuɔ nkòo yà.

Kɛ̀ Kuyie nyì kpetɛ́, kòo yà sisɛ̃ĩ̀ nɛ̀ sikpàrìnaasɛ̃ĩ̀ kɛ̀ dɛ̀ pìɛ́kɛ́ ditãrì kɛ bɛ̀ fitɛ́ kɛ́cɔ́u mmuhãã̀.

18 Sidii kɔbɛ tɔ̀ɔ́nní dìì mɔ̀nnì Edisee borɛ̀ kòo bántɛ̀ Kuyie nkɛ dɔ̀: Ti Yiè nKuyie nfentɛ bɛ.

Kɛ̀ Kuyie mbɛ̀ fɛ̀ntɛ kɛ́ndɔ̀nnɛ̀ ò bɛ́immɛ̀. 19 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Edisee bɛ̀ nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Di yetɛ́ kucɛ nku, dɛ̀ í tú dihɛì di dɔ́ dì, n tũnnɛnɛ̀ kɛ̀ n dí bɛnkɛ onìtì di waà nwè.

Mɛmɛ̀mɛ ò bɛ̀ kɔ̀tɛnɛ̀mɛ̀ Sammarii. 20 Bɛ̀ ta dìì mɔ̀nnì Sammarii kɛ̀ Edisee bántɛ̀ ti Yiè nKuyie nkɛ dɔ̀: Ti Yiè nKuyie ntɛ́nné bɛ bɛ yɛmmɛ̀.

Kɛ̀ Kuyie mmɛ mbɛ̀ tɛ̃ńné, kɛ bɛ̀ nsɔ́ mbɛ̀ bo
Sammarii ɛì.
21 Kɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtìi bɛ̀ yà kébekɛ Edisee
kɛ dɔ̀: n cicɛ, m bɛ̀ kùɔà? 22 Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Báá bɛ̀ kùɔ,
bɛ̀ ɔ̃ɔ̃ í nkùɔ bɛ̀ pĩḿmú bɛ̀ mudoò miɛkɛ, duó mbɛ kɛ̀
bɛ̀ɛ di, kàa bɛ̀ duó mmɛniɛ nkɛ̀ bɛ̀ɛ yɛ̃̀ kékò mbɛ yiɛ̀
morɛ̀.
23 Kòo kpààtìi duó nkɛ̀ bɛ̀ɛ bénné tidiitì kɛ̀ bɛ̀ɛ di
kéyɛ̃̀ kédeè kòo bɛ̀ yóu kɛ̀ bɛ̀ɛ kò nSidii bɛ kóo kpààtì
borɛ̀. Bɛ̀ tɛ̃́nkɛ í nwɛ̃̄tɛní Isidayɛɛribɛ tenkɛ̀.

Dikònnì tannímɛ̀ Sammarii

24 Kɛ̀ Sidii kóo kpààtì Bɛnni-Adadii tíí nho
ããpɔ̀mbɛ̀ bɛmɔu kɛ̀ bɛ̀ɛ kɔtɛ képi Sammarii ɛì,
25 ké ndì pi weti weti kɛ̀ dikònnì diɛrìi tanní kɛ̀
bɛ̀ nfiiti disãmmarínyuu mɛdítíbii nsipísìdé. Kɛ nií
benné dibuu sámpórì yèdìmásɛ̀ koò mbo mɛdítíbii
mmɛ̀nùmmù.
26 Diyiè marì kɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì mpɛ̃nké
kuduotí ĩnkɛ̀ kòo nitipòkù mɔùu ò yà kékuónko kɛ
dɔ̀: Áú! Okpààtì n dɛɛté!

27 Kòo kpààtìi ò tɛ̃́ńné kɛ dɔ̀: Kɛ̀ ti Yiè nKuyie nyí
da dɛɛté, míì báá na ké da dɛɛté! Tidiitì í kpaá, yɛtebɛ
mɛ nyí kpaá.
28 Kòo ò bekɛ kɛ dɔ̀: Ba nda kɔónnɛ̀?
Kòo dɔ̀: Onitipòkù yie nweè sòò yɛ̃ ntí cáákɛ́ m
birɛ kɛ naa cáákɛ́ o kpɛrɛ. 29 Kɛ̀ ti bèńné n kpɛrɛ kɛ
càákɛ́, kɛ̀ dɛ̀ wentɛ́ kɛ̀ n yɛ̃ nwèe duɔnní o kpɛrɛ kɛ̀ tí
cáákɛ́, kòò dɛ̀ sɔ̀nnɛ.
30 Okpààtì tì kèè dìì mɔ̀nnì kékɛ̃tɛ́ o yààtì kéndáátí
kufɔɔtɔ̃̀nkù, kɛ centì kuduotí ĩnkɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ ò yà, kòò
dàátí kufɔɔtɔ̃̀nkù. 31 Mɛmmɛ ò béimmɛ̀ kɛ dɔ̀: Kɛ̀

diyiè yóó ta yíe nkɛ̀ Safati birɛ Edisee kpaánɛ̀ o yuu Kuyie nni ndɔ̀ kù dómɛ̀.

Edisee do nàkémɛ̀ dikònnì yóó deèmɛ̀

32 Dɛ̀ do sɔ̃́ nhEdisee kàri o cĩ̃̀tɛ̀ ntɛ nɛ̀ dihɛì kó bɛkótíbɛ̀. Kòo kpààtìi tɔ̃nko o kóo tɔ̃ntì mɔù Edisee borɛ̀ kòò nkpaá kɛ í tùɔ̀koo kɛ̀ Edisee nàké dihɛì kó bɛkótíbɛ̀ kɛ dɔ̀: Di yɛ́nàà? Weè nitikɔ̀ùtì weè tɔ̃nní kɛ tú bɛ̀ n féútɛ́. N wɔ̃kénɛ̀! Kòò tùɔ̀kɛní di kpetínné dibòrì, di báá yie nkòò tanní. N yo kɛ̀ dɛ̀ dò nhokpààtì kó kunampoo kérínímu dɛ yiè nfɔ̃nkúò.

33 Ò kpaá kɛ mɛ nnáá nkòo kpààtìi tuɔkɛní o borɛ̀ kébéi nkɛ dɔ̀: Ti Yiè nKuyie nkuù te kɛ̀ mɛyɛi mmiɛ nkó dimàà ti tùɔ̀kɛní. N tɛ́nkɛ né kù dɔ́ ba nkpéí?

7

1 Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Kénténɛ̀ kékeè ti Yiè nKuyie nni nnàké tì: Ti Yiè nKuyie ntu dɛ̀ naa bo mmɛ̀ nkɔ̃̀ɔ̃́ké kɛ̀ bè do mmuyuo ncìdóòbɛ̀ tɛpíítɛ̀ nɛ̀ bèdébè mɛdítíbii mmɛ̀máà ndi dihɛì kó dibòrì. Kɛ̀ mɛdibii ncìdóòbɛ̀ sipísìdé nɛ̀ bèdébè do mmɛdítíbii mmɛ̀máà múnkɛ.

2 Kòo kpààtì kóo tɔ̃ntì wèè tɔu o kpàrìnɛntì, kòo bekɛ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò kɛ dɔ̀: Bá kɛ̀ ti Yiè nKuyie nkpetɛ́ yɛwɛtibòrɛ̀ a mɛ̀ nnàké tì bo na kédɔ̀ɔ̀à? Kɛ̀ Edisee dɔ̀: A yóó dɛ̀ yàmu nɛ̀ a nuɔ nha mɛ mbáá dɛ̀ di.

Sidii kɔbɛ cokémɛ̀ kɛ yóu bɛ ããpɔ̀nkarì

3 Dɛ̀ do sɔ̃́ mbɛnìtìbɛ̀ mabè bɛè mɔ ntikɔ̀ntì bènàà, kɛ bo dihɛì kó dibòrì, kɛ̀ bɛɛ nákɛ́ bɛmáà kɛ dɔ̀: Ba nte kɛ̀ ti yó mbo diɛ nkɛ yàà kúnɛ̀? 4 Kɛ̀ ti tú ti bo ta dihɛì dikònnì diì kɛ̀ bo, kɛ̀ ti mɛ nkàri diɛ nti baa yóó kúmu. Yóunɛ̀ kɛ̀ ti kɔtɛ Sidii kɔbɛ kó dihããpɔ̀nkarì kɛ̀ bè ti yóu tí nfòù, kɛ̀ bè mɛ nti kùɔ dɛ̀ nsànnɛ̀.

5 Mɛm̀mɛ kɛ̀ bèɛ ítɛ́ dihuri kɛ́ntuɔ̀koo Sidii kɔbɛ
ããpɔ̀nkarì mànku kɛ sɔ̃́ nhòmɔù í dɛ̀ bo.

6 Ti Yiɛ̀ nKuyie nkuù do duɔ́ nkɛ̀ bèɛ keè
kunampoo makù, kɛ̀ dɛ̀ ndò nsisɛ̃́ĩ nɛ̀ sikpàrìnaasɛ̃́ĩ
nɛ̀ bɛhããpɔ̀mbɛ̀ péu dɛ kɔku. Kɛ̀ bèɛ nákɛ́ bɛmáà kɛ
dɔ̀: Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì weè yietí Itiibɛ kpààtìbɛ̀
nɛ̀ Esibiti kɔbɛ kɛ̀ bɛ̀ bo ti dokénɛ̀. 7 Kɛ̀ bèɛ ítɛ́ dihuri
kécoké kéyóu bɛ touti nɛ̀ bɛ sɛ̃́ĩ nɛ̀ bɛ sãmmarímúbɛ̀
kɛ̀ dɛ̀ mpíítí. Bɛ̀ cɛ̃́nkɛ do ìtɛ́ kécoké máà ndi kɛ bo
dɛɛtɛ́ bɛ fòmmu. Bɛ̀ do yóu bɛ ããpɔ̀nkarì kɛ̀ dì mmɛ
ndò.

8 Mɛm̀mɛ kɛ̀ bɛɛ̀ nìtìbèɛ tuɔkoo bɛ ããpɔ̀nkarì
mànku kéta kutouku makù kédi kéyɛ̃̀, kétɔ mɛsɔɔ
nnɛ̀ timátì péítì nɛ̀ mɛsɔɔ nnɛ̀ tiyààtì kékɔtɛ késɔnnɛ.
Bɛ̀ sɔ̀nnɛ mɛmmɛ kéwɛ̃tɛní kéta kutouku tɛkù kétɔ
bɛ̀ yà dɛ̀ɛ̀ kó dimàà kékɔtɛ késɔnnɛ.

Sidii kɔbɛ ìtɛ́mɛ̀ kɛ yóu Sammarii kɛ̀ dikɔ̀nnìi yɛ̀

9 Bɛnìtìbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ mɛ mmɔ ntikɔ̀ntì kɛ̀ bèɛ nákɛ́ bɛmáà
kɛ dɔ̀: Ti dɔɔri dɛ̀ í wenni, yíe ntu tináaǹsààtì kó
diyiè ndi, kɛ̀ ti cɪ̃́ɛ́kénɛ̀ dɛ kó tináaǹtì kɛ̀ dɛ̀ yàa
wenténɛ̀ Kuyie mbo ti potɛ́. Yóunɛ̀ kɛ̀ ti kɔtɛ kɛ́ tì
nàkɛ́ okpààtì.

10 Mɛm̀mɛ bɛ̀ kɔ̀tɛmɛ̀ dihɛì kéyú wèè bàa dibòrì
kóò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Ti kɔ̀tɛ Sidii kɔbɛ kó dihããpɔ̀nkarì
ti í yà òmɔù, onìtì kó kunampoo ketɛ́ kɛ í bo, sisɛ̃́ĩ nɛ̀
sãmmarímú dɛɛ̀ bo kɛ píítí kɛ̀ titouti duɔ́ dɛtetìrɛ̀.

11 Bɛ̀ɛ̀ bàa dibòrì kɛ̀ bèɛ pĩɛ̃́kɛ́, kɛ̀ bèɛ tì nàkɛ́
okpààtì o cɪ̃́ɛ̀tɛ̀ miɛkɛ.

12 Kòo kpààtìi ítɛ́ kɛyènkɛ̀ kɛ́nákɛ́ bɛhããpɔ̀mbɛ̀ iwɛ̃ĩ
yɛmbɛ̀ kɛ dɔ̀: N di náámmu Sidii kɔbɛ yɛ̃́mu kɛ dò
ndikɔ̀nnì ti bo, kɛ dɔ̀ɔ̀ kɛ dò mbɛ̀ ìtɛ́ kɛ kɔ̀tɛ kɛ sɔri,
kɛ̀ ti bo yɛroo kɛ̀ bɛ̀ ti pĩmmú kɛ́ta ti ɛì.
13 Kòo kpààtì tɔ̃mbɛ̀ kóo mɔù dɔ̀: Sisɛ̃ĩ sìì kpaá
dihɛì si miɛkɛ ti dɛitɛ sìnùmmù kɛ́tɔ̃nnɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ kɛ̀
bɛ̀ɛ kɔtɛ kɛ́yà. Bá kɛ̀ sì kpaá tìì tùɔ̀kɛní bɛnìtìbɛ̀ tìì
yóó sì tùɔ̀kɛní.
14 Kɛ̀ bɛɛ túótɛ́ sikpàrìnaasɛ̃ĩ sìdésì nɛ̀ si
dɛ̀ɛ̀bɛ̀ bɛ̀dɛ́bɛ̀ kɛ́ bɛ̀ tɔ̃ nkɛ dɔ̀: Tũnnɛnɛ̀ Sidii
kó bɛhããpɔ̀mbɛ̀ kɛ́yà. 15 Kɛ̀ bɛ̀ ntũ mbɛ nacɛ̀nà
kɛ́tuɔkɛnɛ̀ Suditɛ̃ɛ̃ tiyààtì nɛ̀ tinɛntì Sidii kɔbɛ cooti
kɛ buɔnko dɛ̀, kɛ̀ dɛ̀ nɛnkoo kucɛ. Kɛ̀ bɛ̀ do tɔ̃ mbɛ̀ɛ
wɛ̃tɛní kɛ́ tì nàkɛ́ okpààtì.

16 Kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ɛ yɛ̀ kɛ́kɔtɛ kɛ́hɛí dɛ̀ɛ̀ bo Sidii kɔbɛ
kó dihããpɔ̀nkarì kɛ́nfiiti muyuo ncìdóòbɛ̀ tɛpíítɛ̀
nɛ̀ bɛ̀dɛ́bɛ̀ mɛdítíbii mmɛ̀máà. Mɛdibii ncìdóòbɛ̀
sipísìdɛ́ nɛ̀ bɛ̀nàà mɛdítíbii mmɛmáà múnkɛ,
kɛ́ndɔ̀nnɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ndo tì mbɛ̀ nàkɛ́mɛ̀. 17 Dɛ̀
do sɔ́ nhokpààtì duó nkòo kó ditɔ̃nnì dìì tɔu o
kpàrìnɛntì kɛ̀ dì kɔ̀tɛ kɛ baa dibòrì ndi. Bɛ̀ dɛ ndì
nàu kɛ́kuɔ kɛ́ndɔ̀nnɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò do
nàkɛ́ tì okpààtì ò do kɔ̀tɛní dìì mɔ̀nnì o borɛ̀.
18 Kòo ò nàkɛ́ tì kɛ dɔ̀: Dɛ̀ naa bo mmɛ̀ nkɑ̃́ɑ̃́kɛ́, kɛ̀
bɛ̀ do mmuyuo ncìdóòbɛ̀ tɛpíítɛ̀ nɛ̀ bɛ̀dɛ́bɛ̀ mɛdítíbii
mmɛ̀máà ndi dihɛì kó dibòrì, kɛ̀ mɛdibii ncìdóòbɛ̀
sipísìdɛ́ nɛ̀ bɛ̀nàà do mmɛdítíbii mmɛ̀máà múnkɛ.
19 Wèè do bekɛ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò kɛ dɔ̀: Bá
kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nkpetɛ́ yɛwɛtibòrɛ̀ a mɛ̀ nnàkɛ́ tì bo
na kɛ́dɔɔ̀à? Kòo ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: A yóó dɛ̀ yàmu nɛ̀ a
nuɔ nha mɛ mbáá dɛ̀ di. 20 Tìì do tùɔ̀kɛní kɛ̀ bɛɛ ò
nàu dihɛì kó dibòrì borɛ̀ kòo kú.

8

Okpààtì duɔmmɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ tɛ́nné Sunɛmmu kóo nitipòkù o kpɛrɛ

1 Dimɔ̀nnì marì miɛkɛ kɛ̀ Edisee nákɛ́ Sunɛmmu
kóo nitipòkù ò do fòùkùnnɛ wèè birɛ kɛ dɔ̀: Ítɛ́ fɔ̃ nnɛ̀
a cĩɛ̃tɛ̀ kɔbɛ kɛ́kɔtɛ dihɛì tɛrì marì a dɔ́ dì kɛ́mbo, ti
Yiɛ̀ nKuyie nkuù yùní dikɔ̀nnì kɛ̀ di kɔ̀riní dihɛì kɛ
bo mbo kɛ dɔ̀ yɛbie nyɛ̀yiekɛ̀.
2 Kòo nitipòkùu dɔɔ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò ò
nàkɛ́ tì, kɛ́ítɛ́ wenwe nɛ̀ o cĩɛ̃tɛ̀ kɔbɛ, kɛ́kɔtɛ kɛ́mbo
Fidisitɛ̃ɛ̃bɛ tenkɛ̀ kɛ dɔ̀ yɛbie nyɛ̀yiekɛ̀. 3 Yɛbie
nyɛ̀yiekɛ̀ kó difɔ̃nkúò kɛ̀ dɛ kóò nitipòkùu konní
kɛ́kɔtɛ kɛ bo yà okpààtì, kóò beé nho cĩɛ̃tɛ̀ nɛ̀ o paku
kpɛti.
4 Kɛ sɔ́ nhokpààtì nàánnɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì
náaǹtò Edisee kóo tɔ̃ntì Keasii kóò bekɛ kɛ tú: N
nákɛ́ Edisee dɔ̀ɔ̀ tìì diɛtì timɔu. 5 Kɛ̀ Keasii nhò
nàá nhEdisee do fòùkùnnɛmɛ̀ dɛbirɛ. Dɛ mɔ̀nnì ndi
onitipòkù ò do fòùkùnnɛ wèè birɛ ò tùɔ̀koomɛ̀ kɛ
bo beé nhokpààtì o cĩɛ̃tɛ̀ nɛ̀ o paku kpɛti. Kɛ̀ Keasii
dɔ̀: Okpààtì ntɛ dɛ kóo nitipòkù nɛ̀ o birɛ Edisee do
fòùkùnnɛ dɛ̀.
6 Kòo kpààtìi bekɛ onitipòkù, kòo ò nàkɛ́ dɛ̀
wũɔ̃kɛ́mɛ̀. Kòo kpààtìi ò nɛínnɛ̀ tɛkpààtìcĩɛ̃tɛ̀ kóo kótì
kɛ dɔ̀: Kɔtɛ kɛ́duɔ́ nkɛ̀ bɛɛ ò tɛ̃ńné o kpɛrɛ nɛ̀ bɛ̀ dɛ̀itɛ
dɛ̀ɛ kó dimàà o paku miɛkɛ nɛ̀ ò ìtɛ́mɛ̀ nɛ̀ yíenní.

Edisee nàkɛ́mɛ̀ Asayɛɛdi yóó naámmɛ̀ okpààtì

7 Kɛ̀ Edisee kɔtɛ Damaasi kɛ sɔ́ nSidii kóo kpààtì
Bɛnni-Adadi mɔ nkɛ̀ bɛɛ ò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Kuyie
mpããnáaǹtì náaǹtò kɔ̀tɛní ti ciɛ. 8 Kòo kpààtìi nákɛ́
Asayɛɛdi kɛ dɔ̀: Túótɛ́ yɛpãrɛ̀ kɛ́kɔtɛ kɛ́yà Kuyie

mpããnáaǹtì náaǹtò kòo beé nti Yiɛ̀ nKuyie nkéyà kɛ̀ nsà kɛ̀ m bo miɛté.
9 Kòo kɔtɛ kékpéé nDamaasi kpɛrɛ dɛmɔu dèɛ̀ kó dimàà tu dɛsààrɛ̀ kétoú nyòyóbɛ̀ sipísìnàà kékɔtɛnɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò borɛ̀ kécómmóɔ o ììkɛ̀ kɛ dɔ̀: A kóo dapàà mBɛnni-Adadi Sidii kɔbɛ kóo kpààtì weè n tɔ̃nní kɛ tú: N da bekɛ kɛ̀ nsà kòò bo miɛté mumɔmmú ò mɛ̀ mmɔ mmù.
10 Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Kɔtɛ kóò nàké kɛ tú ò yóó miɛté, ti Yiɛ̀ nKuyie nné n nàkému kɛ tú ò yóó kú.

11 Ò mɛ nyĩ kɛ dɔ̀ só kénwúó nfù! Kɛ̀ tinɔnniɛtii yènní. 12 Kɛ̀ Asayɛɛdi dɔ̀: Ba nte okótì kàa kuɔ̀?

Kɛ̀ Edisee dɔ̀: N yà mɛyɛi nha yóó dɔɔ̀ mèmmɛ Isidayɛɛribɛ. A yóó cóummɛ̀ bɛ ɛkɛ̀ iduotí fité yɛ̀, kéfié bɛ kó bɛkpàrìtiebɛ kɛ nau ibíbénní, képuoti bɛpɔupómpómbɛ̀. 13 Kɛ̀ Asayɛɛdi dɔ̀: Yé n tú wè mí nha kóo tɔ̃ntì? Mí ndɛmɔcírɛ̀ kɛ bo pĩ mmutɔ̃mmú diɛmù mummu? Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie ntì nni nnàkému kɛ tú: A yóó naá nSidii kɔbɛ kóo kpààtì.

14 Mɛm̀mɛ kɛ̀ Asayɛɛdii ítɛ́ Edisee borɛ̀ kékò nho kóo kpààtì Bɛnni-Adadi borɛ̀. Kòo ò bekɛ kɛ dɔ̀: Edisee da nàké ɔ̃nti? Kòo ò tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: Ò tu a yóó miɛtému.
15 Kɛ̀ dɛɛ wentɛ́ kɛ̀ Asayɛɛdii túótɛ́ kuyààkù képɔɔ̀tɛ̀ mɛniɛ nkénɔ́ɔ́ nhomuɔnti ììkɛ̀ kòo kú. Kòo cɔuté tikpàtì.

Yodammu naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 21:2-20)

16 Akabu birɛ Yodammu Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kpàtì benni nummurì ndi Sosafati birɛ Yodammu

naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì. 17 Ò do yóó di
tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nsipísìtããti nɛ̀ yɛ̀dɛ́ɛ̀ ndi, kɛ́ntɔ
tikpàtì kɛ́mbo Sedisadɛmmu kɛ dɔ̀ yɛbie nyɛ̀ni,
18 kɛ́tũnnɛ Isidayɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ kó icɛ, Akabu cĩ̀ɛ̃tɛ̀
kɔbɛ do dɔ̀ɔmɛ̀. Kɛ yɛ́ ò do puokɛmɛ̀ Akabu kóo
sapàà nwe kɛ́dɔɔ̀ ti Yiè nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀. 19 Bá
nɛ̀ mɛmmɛ ti Yiè nKuyie nyí ndɔ́ kɛ́kuɔ Sudaa kó
kubotí ku kóo tɔ̃ntì Dafiti kpɛ́í. Kù do bɛ́immu kɛ
dɔ̀: O cĩ̀ɛ̃tɛ̀ báá paà okpààtì dimɔ̀nnì marì.

20 Yodammu kpàtì miɛkɛ nkɛ Edɔmmu kɔbɛ
yetɛmɛ̀ Sudaa kɔbɛ bo mbɛ̀ bakɛ́mɛ̀, kɛ́waá mbɛ kóo
kpààtì. 21 Kɛ̀ Yodammuu ítɛ́ nɛ̀ sikpàrìnaasɛ̃ĩ simɔu
nɛ̀ si dèèbɛ̀ kɛ́kɔtɛ Saii. Kɛ̀ bɛɛ ítɛ́ kɛyènkɛ̀ wenwe
nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bakɛ́ sikpàrìnaasɛ̃ĩ kɛ́potɛ́ Edɔmmu kɔbɛ bɛ̀ɛ̀
do bɛ̀ cɛ̃̀ti. Kɛ̀ Sudaa kɔbɛ kó bɛhããpɔ̀mbɛ̀ sɔmbɛ
biɛ cokɛ́ kɛ́kũũ mbɛ cɛ̃́ĩ. 22 Mɛmmɛ Edɔmmu kɔbɛ
fìètɛmɛ̀ bɛmáà Sudaa kɔbɛ nɔu miɛkɛ nɛ̀ yíennɪ́.
Dii mɔ̀nnì dimáà miɛkɛ nkɛ, Dibunaa ɛì kɔbɛ
múnkɛ yetɛmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì kpɛti.

23 Yodammu tɔ̃mmú sɔmmu ò dɔ̀ɔ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà
dɛ̀ wɔ̃̀rimu Sudaa kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ.
24 Kòo kú kɛ̀ bɛɛ ò kũnné Dafiti ɛì o yɛmbɛ̀ fɔ̃ti. Kòo
birɛ Aasia sɔɔtɛ́ o kpàtì.

Aasia naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 22:1-6)

25 Akabu birɛ Yodammu Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì
kpàtì benni tɛpíítɛ̀ nɛ̀ didérì ndi Sudaa kɔbɛ kóo
kpààtì Yodammu birɛ Aasia naámmɛ̀ okpààtì. 26 Ò
do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nsipísìdɛ́ nɛ̀
yɛ̀dɛ́ɛ̀ ndi, kɛ́ntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ dibenni kɛ bo

Sedisadɛmmu. O yɔ̃ yètìrì do tú Atadii Omidi Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì kóo sapàà. 27 Kɛ̀ Aasia tũnnɛ Akabu cĩɛ̃tɛ̀ kɔbɛ kó mɛborimɛ kédɔ̀ ti Yiè nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀, Akabu cĩɛ̃tɛ̀ kɔbɛ baa do dɔ̀ dɛ̀, kɛ yɛ́ ò do tùótémɛ̀ bɛ kóo sapàà nwe képuokɛ.

28 Mɛmmɛ Aasia nɛinèmɛ̀ Akabu birɛ Yodammu kɛ̀ bèɛ kɔtɛ Damɔti Kadaadi tempɛ̃ nkɛ bo dokénɛ̀ Sidii kɔbɛ kóo kpàátì Asayɛɛdi, kɛ̀ Sidii kɔbɛɛ kɔutɛ Yodammu. 29 Kòo wɛ̃tɛní Sisedɛɛdi kɛ bo taà nhomáà Sidii kɔbɛ ò kɔ̀ùtɛ yèɛ̀ muɔ mbɛ̀ kpà ndìì mònnì wenwe nɛ̀ Sidii kɔbɛ kóo kpàátì Asayɛɛdi. Ò dɛ mbo kɛ̀ Yodammu birɛ Aasia Sudaa kɔbɛ kóo kpàátìi kɔtɛ Sisedɛɛdi kɛ bo ò dɔu nwenwe nɛ̀ kuyonku.

9

Bɛ̀ pĩḿmɛ̀ Yeu tikpàtì

1 Diyiè marì kɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò Edisee yú Kuyie mpããnáaǹtì náamɓè tɔbè miɛkɛ odapàà mmɔù kóò nàké kɛ dɔ̀: Báátí kétúótɛ tɛdéntɛ̀ nɛ̀ mɛkùɔ̀ nkékɔtɛ Damɔti Kadaadi tempɛ̃. 2 Kàa tùɔ̀koo á yà Nimmusi birɛ Sosafati birɛ Yeu, kóò yu kékɛnténɛ̀ o kɔbɛ, kɛ̀ dí ta kudieku dimáà borɛ̀. 3 Kàa cóú nho yuu mɛkùɔ̀ nkóò nàké kɛ dɔ̀: Ti Yiè nKuyie ntu ku da tããtému kàa yó ntú Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì, kàa dèè á yè kécokɛ́, a báá dè ɔɔtɛ.

4 Kɛ̀ weè dapàà nkɔtɛ Damɔti Kadaadi tempɛ̃, 5 kétuɔkoo kɛ sɔ̃́ mbɛhããpɔ̀nkótíbɛ̀ wɛ̃ nkɛ kari dibòrì dìmáà. Kòo dɔ̀: Okótì m mɔkɛ tìmatì nti kɛ bo da nákɛ́, kɛ̀ Yeuu o bekɛ kɛ dɔ̀: A dɔ́ kéyà we ti miɛkɛ? Kòò dɔ̀: Okótì fɔ̃́ nwe n dɔ́ kéyàmɛ̀.

6 Kɛ̀ Yeuu ítɛ́ kɛ́ta kudieku, kòo dapàà nhò còú
mmɛkùɔ̀ nho yuu kóò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie
nyIsidayɛɛribɛ tũ nkù tu kuù da tããtɛ́ kàa bo ntú
ku nìtìbɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì. 7 Fɔ̃̋ɔ̃̋ yóó potɛ́
Akabu a kóo kpààtì cĩ̋ɛ̃̀tɛ̀ kɛ́pɛitɛ ku kó bɛtɔ̃mbɛ̀ nɛ̀
ku pããnáaǹtì náaḿbɛ̀ Sesabɛɛdi kùɔ bɛ̀. 8 Kù tu kù
yóó kuɔmu Akabu cĩ̋ɛ̃̀tɛ̀ bɛnitidaabɛ̀ bɛməu, tidaatì
nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ í tú tidaatì, 9 kɛ́dɔɔ̀ Akabu cĩ̋ɛ̃̀tɛ̀ kù do dɔ̀ɔmɛ̀
Nɛbati birɛ Sedoboammu kpɛtɛ nɛ̀ Aiya birɛ Basaa
kpɛtɛ. 10 Kɛ̀ Sesabɛɛdi yie, simɔ́ sii yóó ò càákɛ́
kupaku bɛ̀ tu kù Sisedɛɛdi ku miɛkɛ, òməù í yóó ò
kũnnɛ́.

Ò ti nhò nàkɛ́ kɛ́kpetɛ́ dicàù kɛ́yɛ̀ kɛ́cokɛ́.

11 Kɛ̀ Yeuu yɛ̀nní bɛhããpɔmbɛ̀ tɔbɛ̀ borɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ɛ ò
bekɛ kɛ dɔ̀: Kusààkù bakaà? Dɛ kó kuwáátíkù da yɛ̃
mba? Kòo bɛ̀ tɛ̃̀ńnɛ́ kɛ dɔ̀: Di yɛ́mu dɛ kóo nìtì botí bo
na kɛ́nákɛ́ tì. 12 Kɛ̀ bɛ̀ɛ yetɛ kɛ dɔ̀: A soúmmu, tí nákɛ́
ò yɛ̃ mmù! Kɛ̀ Yeu dɔ̀: Ò n nàkɛ́ kɛ yɛ̃ mmuu mmu
nɛ̀ muu nkɛ n còú mmɛkùɔ̀ nkɛ tú ti Yiɛ̀ nKuyie nni
ntããtɛ́ kɛ̀ m bo ntú Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì.

13 Bá wè kòo pɛ̃nkɛɛ túótɛ́ o yaàbòrì kɛ́dɔú
ndikpààtìkàrì ĩnkɛ̀ kɛ̀ Yeuu kari, kɛ̀ bɛ̀ɛ eé ditãtɛheù
kɛ́pĩ̃ɛ̃́kɛ́ kɛ dɔ̀: Yeu weè tu okpààtì!

Yeu fièɛmɛ̀ tikpàtì Yodammu borɛ̀

14 Mɛm̀mɛ Nimmusi birɛ Sosafati birɛ Yeu
còḿmúmɛ̀ kɛ bo bɔ nhokpààtì Yodammu. Dɛ̀
do sɔ̃́ nYodammu nɛ̀ Isidayɛɛribɛ bɛməu bɛ̀ bo
Daməti nwe Kadaadi tempɛ̃ nkɛ baa dihɛì, Sidii
kɔbɛ kóo kpààtì Asayɛɛdi kpéí, 15 kɛ̀ Yodammu yie
kɔtɛ Sisedɛɛdi kɛ bo taà nho muɔ mbɛ̀ ò kɔ̀ùtɛ yɛ̀

bɛ̀ kpà ndìì mɔ̀nnì wenwe nɛ̀ Sidii kɔbɛ kóo kpààtì Asaɣɛɛdi.

Dɛ mɔ̀nnì ndi Yeu bɛ̀ nàkémɛ̀ kɛ dɔ̀: Kɛ̀ di yiemmu kɛ n kómmú, òmɔù báá yɛ̀ dihɛì kékɔtɛnɛ̀ dɛ kó tináaɲtì Sisedɛɛdi ɛì.

16 Ò mɛ nyĩ kédeè kédekɛ o kparìnaasãntɛ̀ kékɔtɛ Sisedɛɛdi Yodammu mɔ nkɛ duó dɛ̀, kɛ̀ Aasia kɔ̀tɛ kɛ bo ò dɔu. 17 Wèè bàa Sisedɛɛdi ɛì kòo ḿbo didènnì ĩnkɛ̀, Yeu nɛ̀ o tĩnnì kɛ̀ bɛ̀ nkéróo, kòo pĩɛ̃ké kɛ dɔ̀: N wúó nditĩnnì marì ndi kɛ̀ dì kèríní, kɛ̀ Yodammu dɔ̀: Tɔ̃ nhonìtì nɛ̀ tɛsãntɛ̀ kòo bɛ̀ co, ké bɛ̀ bekɛ kéyà kɛ̀ bɛ̀ kèríní kusààkù.

18 Kòo tuɔkoo Yeu borɛ̀ kɛ dɔ̀: Okpààtì tu n da bekɛ kéyà kàa kèríníné kusààkù? Kɛ̀ Yeu dɔ̀: Kàa kpɛti né tú ba dɛ miɛkɛ? Wɛ̃tɛ n fɔ̃nkúò!

Wèè bàa dihɛì kòo pĩɛ̃ké kɛ dɔ̀: Ditɔ̃nnì tùɔ̀koomu bɛ borɛ̀, dì mɛ nyí wɛ̀tɛní.

19 Kòo kpààtìi yíé kétɔ̃ nditɔ̃nnì tɛrì kɛ̀ dìì tuɔkoo kɛ dɔ̀: Okpààtì weè n tɔ̃nní kɛ tú n da bekɛ kéyà kàa kèróo nɛ̀ kusààkù. Kòo dɔ̀: A kpɛti nɛ̀ tú ba dɛ miɛkɛ? Wɛ̃tɛ n fɔ̃nkúò!

20 Wèè bàa dibòrì, kòo pĩɛ̃ké kɛ dɔ̀: Ditɔ̃nnì tùɔ̀kɛmu, di mɛ nyí wɛ̀tɛní. Dɛ yiè nceé ndonnɛ̀ Nimmusi yaàbirɛ Yeu kɔ̃mu mmu. Ò fĩmmúnímu!

21 Kɛ̀ Yodammu dɔ̀: Pítínné sisɛ̃ĩ n naasãntɛ̀! Kɛ̀ bɛ̀ɛ pítínné, wenwe Yodammu Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì nɛ̀ Aasia Sudaa kɔbɛ kou, kɛ̀ bɛ̀ɛ kɔtɛ kéco Yeu Nabɔti Sisedɛɛdi kou paku miɛkɛ.

Bɛ̀ kùɔmɛ̀ Yodammu

22 Yodammu yà dìì mɔ̀nnì Yeu, kóò bekɛ kɛ dɔ̀: Kunaatí bakaà? Kòo ò tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: Kunaatí bo yĩmɛ kémbo kàa yɔ̃ Sesabɛɛdi bùtínné Kuyie nkɛ feu yɛbɔkɛ̀ kɛ dɔɔri munitinɔ̀ntɔ̃mmù.

23 Yodammu ti nkèè kénáké Aasia kɛ dɔ̀: Bɛ̀ ti
fìtému! Kékónténè o kpàrìnaasãntè kɛ bo coké.
24 Kɛ sɔ̃́ nYeu sèu nkupie nkétãũ kétã Yodammu
cĩncĩnnì, kè kupie nta képĩ nho dinni, kòo do ò
kparìnaasãntè miɛkɛ. 25 Kè Yeuu náké Bidikaa wèè
tɔ o kpàrìnɛntì kɛ dɔ̀: Dɛitɛnè we, kédootóo Nabɔti
Sisedɛɛdi kou paku miɛkɛ! Dentení ti do tũ ndìì
mɔ̀nnì o cicɛ Akabu kè ti Yiè nKuyie nnàké tì o
kpéí. 26 Kù do ò nàké tì kɛ dɔ̀: Mí ndi Yiè nKuyie n
yàmu a kùɔmè Nabɔti nè o bí, n yóó dɛ nda fɔ́ɔ́ ndɛ
mómmɔnnɛ dɛ kó kupaku miɛkɛ. Mí nKuyie mmíì
béi! Dɛitɛ we tũnké, kédootóo dɛ kó kupaku miɛkɛ
kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo tì béimmè.

Bè kùɔmè Okosia Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì (Wénté 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 22:7-9)

27 Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì Aasia dè yà dìì mɔ̀nnì
kécoké kétũnnɛ Bɛti-Akãã kó kucɛ kè Yeuu ò bèti
kɛ dɔ̀: Poténè we! Kè bèɛ ò poté kóò kɔ̀utɛ o
kpàrìnaasãntè miɛkɛ, Kuudi tennì ĩnkè dìì tɔ̀kénè
Ibedeammu ɛì, kòo coké kékɔtɛ Mɛkidoo ɛì, ò
dɛ nku, 28 kòo kó bɛtɔ̃mbèɛ ò tùóté kékɔtɛnè
Sedisadɛmmu kóò kũnné o yɛmbè fɔ̃ti Dafiti ɛì
miɛkɛ.
29 Akabu birɛ Yodammu kpàtì benni tɛpíítè nè
dìmáà miɛkɛ do nkɛ Aasia naámè Sudaa kɔbɛ kóo
kpààtì.

Bè kùɔmè Sesabɛɛdi

30 Dɛ kó difɔ̃nkúò kè Yeuu kɔtɛ Sisedɛɛdi kè
Sesabɛɛdii tì kèè kéãnné còdóò késãri o yùtì
kénsiékéní o dieku kó tɛbòtè. 31 Yeu na dìì mɔ̀nnì
dihɛì kó dibòrì kòò dɔ̀: Kusààkù bakaà? Fɔ́ nnè
Simmidi wèè kùɔ o kóo kpààtì di pókù nku.

32 Kɛ̀ Yeuu bɔ́útɛ́ tɛbòtɛ̀ bíɛ́kɛ̀ kɛ́pɛ́i nkɛ dɔ̀: We ntú
n kou? We nni nkɔ́mmú!
Kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ bèdɛ́bɛ̀ yoo bɛtããtii síɛ́kɛ́ní, kɛ tú bɛ̀
fɔ̃̀mmu bɛ̀ kɛ̀ tu tɛkpààtìcĩ̀ɛ̃̀tɛ̀ kó bɛkótíbɛ̀. 33 Kɛ̀ Yeu
dɔ̀: Tentɛnɛ̀ní we!
Kɛ̀ bɛ̀ɛ ò tɛ̀ntɛní, kòo donní kòo yĩ̀ĩ nsɛri kuduotí
kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ na o ĩ̀nkɛ̀ nɛ̀ tɛnaasãntɛ̀.
34 Kɛ̀ bɛ̀ɛ pɛ̃̀ɛ̃tɛ́ kɛ́ta tɛkpààtìcĩ̀ɛ̃̀tɛ̀ kɛ́di kɛ́yɑ̃̀, kòo
náké o kɔbɛ kɛ dɔ̀: Túóténɛ̀ dɛ kóo nitipòkù isɔkɛ yiɛ̀
nkɛ́kũnné bá nɛ̀ mɛmmɛ ò tu okpààtì kóo sapàà nwe.
35 Kɛ̀ bɛ̀ɛ kɔtɛ kɛ bo ò tùótɛ́ kɛ́kũnné, kɛ́sɔ̃́ntɛ́
kuyukɔ́ũ nɛ̀ sinaàcɛ̀i nɛ̀ sinɔu máà. 36 Kɛ̀ bɛ̀ɛ wɛ̃tɛní
kɛ́ tì nàkɛ́ Yeu. Kòò dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie ndo nàkɛ́ tì nɛ̀
ku pããnáaǹtì náaǹtò Edii Tisibiti ɛì kou nùù miɛkɛ,
tii dɔ̀ɔ̀. Ò do bɛ́immu kɛ dɔ̀ simɔ́ sii yóó cáákɛ́
Sesabɛɛdi kupaku bɛ̀ tu kù Sisedɛɛdi paku ku miɛkɛ.
37 Kòò naá ntikùtì Sisedɛɛdi paku miɛkɛ, òmɔù tɛ́nkɛ
ketɛ́ kɛ báá yie nkɛ dɔ̀ Sesabɛɛdi nwe.

10

Bɛ̀ kùɔmɛ̀ Akabu cĩ̀ɛ̃̀tɛ̀ kɔbɛ bɛmɔu

1 Dɛ̀ do sɔ̃́ nhAkabu bí ii bo Sammarii sipísìyiekɛ̀,
kɛ̀ Yeuu wãri dipátíri kéduɔnko Sammarii kóo
kùmàndáà nɛ̀ dihɛì kó bɛkótíbɛ̀ nɛ̀ Akabu bí inyi
bo bɛ̀ɛ̀ cɛ̃́ĩ, kɛ́ bɛ̀ nàkɛ́ kɛ dɔ̀: 2 Díì mɛ̀ mbonɛ̀mɛ̀
di kóo kpààtì bí, kɛ̀ di yà dìì mɔnnì di mpátíri di
mɔkɛmu sisɛ̃́ĩ nɛ̀ sikpàrìnaasɛ̃́ĩ nɛ̀ dihɛì kuduotí fitɛ́
dì nɛ̀ tikpàrìnɛntì. 3 Dí yà di kóo kpààtì bí miɛkɛ
dɛ̀ɛ̀ mànnɛ̀ tikpàtì kɛ̀ tì ndɛ̀ pĩ nkɛ̀ dí kpa ndi cicɛ
kpààtìyuu kpɛ́í.
4 Kɛ̀ bɛ̀ɛ yà dipátíri kɛ̀ kufɔ̃waá mbɛ̀ autɛ́ kɛ̀ bɛ̀
dɔ̀: Bɛkpààtìbɛ̀ bèdɛ́bɛ̀ í na kɛ còḿmú o ììkɛ̀ kɛ̀ tíì bo

naà? 5 Wèè bakɛ́ tɛkpààtìcĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ nɛ̀ dihɛì kó bɛkótíbɛ̀ nɛ̀ kùmàndáà nɛ̀ Akabu bí bonɛ̀ bɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ɛ tɛ̃́nné Yeu dipátíri kɛ dɔ̀: Ti tú a kó bɛtɔ̃mbɛ̀ mbɛ, á ti nàkɛ́ tì ti yóó ti ndɔɔ̀, ti í yóó waá nhokpààtì mɔù, dɔɔ̀ a dómɛ̀.

6 Kɛ̀ Yeuu wɛ̃tɛ kɛ́wãri dipátíri tɛrì kɛ́ bɛ̀ nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Kɛ̀ di tũ nni nwɛ̃nnɛ̀mu kɛ bo nyíé n kpɛti, dɛ̀ naa nkɑ̃́ɑ̃́kɛ́ miɛ nkɛ̀ di tùɔ̀kɛní Sisedɛɛdi nɛ̀ di kóo kpààtì bí yɔ.

Bɛ kóo kpààtì bí do bo sipísìyiekɛ̀ ndi kɛ̀ dihɛì kó bɛkótíbɛ̀ ì tɔ.

7 Bɛ̀ kàa ndìì mɔnnì dipátíri kɛ́pĩ̃mmú bɛ kóo kpààtì bí sipísìyiekɛ̀ kɛ́fié kɛ́ãnné i yɔ yɛmɔ́mmùyákɛ̀ kɛ́ yɛ̀ nhò duɔ́nko Sisedɛɛdi ɛì.

8 Kɛ̀ ditɔ̃nnìi tuɔkoo kɛ́nákɛ́ Yeu kɛ dɔ̀: N tɔnímu okpààtì bí yɔ. Kòo dɔ̀: Cóúnɛ̀ yɛ yɛcúò yɛ̀dɛ́ɛ̀ dihɛì bòrì kɛ̀ dɛ̀ɛ wentɛ́. 9 Kɛ̀ dɛ̀ɛ wentɛ́ kòo yɛ̀nní kɛ́cómmɔ́ɔ bɛnìtìbɛ̀ bɛmɔu ììkɛ̀ kɛ́bɛ́i nkɛ dɔ̀: Díndi mɛ nwennimɛ̀mu kɛ̀ mîì dɔ̀ri kɛ bɔ n kóo kpààtì Yodammu koò kùɔ! We nné kùɔ bɛnìtìbɛ̀ biɛ? 10 Banténɛ̀ tũnkɛ́ kɛ dò nti Yiɛ̀ nKuyie nhɔ̃ í mbɛ́i nkɛ̀ ku nùù do kɛtenkɛ̀. Kù do nàkɛ́ tì nɛ̀ ku pããnáaǹtì náaǹtò Edii nùù miɛkɛ, tiì dɔ̀ɔ̀.

11 Mɛm̀mɛ ò kùɔmɛ̀ Akabu cĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ kɔbɛ bɛ̀ɛ do kpaá Sisedɛɛdi ɛì miɛkɛ kɛ tú bɛnitidiɛbɛ̀, o cĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ kɔbɛ kó dimàà nɛ̀ bɛ̀ɛ tú ikuɔ́ nìùbɛ̀, òmɔù í nsùɔ́ nwèè tu Akabu cĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ kou.

Bɛ̀ kùɔmɛ̀ Sudaa tenkɛ̀ kó sikpààtìbìí (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 22:8)

12 Kɛ̀ Yeuu ítɛ́ dɛborɛ̀ kɛ́kò nkɛ́nkɔri Sammarii kɛ́kétɛ́ kɛ́mberínɛ̀ Bɛti-Ekɛdi dinaacɛ̃nhòò. 13 Ò dɛ nyà Aasia Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì tebìí kɛ́ bɛ̀ bekɛ kɛ dɔ̀: Di tú ɔ̃mbɛ? Kɛ̀ bɛ̀ dɔ̀: Ti tú Aasia tebìí nsi ti kɔri

kɛ bo dɔu nhokpàátì Akabu bí nyi nɛ̀ onitipokpàátì Sesabɛɛdi kpɛyi. 14 Kòo péi nkɛ̀ bèɛ bɛ̀ pĭḿmú kòo bɛ̀ fié Bɛti-Ekɛdi tɛbintɛ borɛ̀ bɛmɔu.

Bɛ̀ do bo bɛnìtìbɛ̀ sipísìnàà nɛ̀ bèdébɛ̀ ndi. Ò í nsùɔ́ nhòmɔù.

Yeu nɛ̀ Yonnadabu bɛ̀ màútémɛ̀

15 Kɛ̀ Yeuu ítɛ́ dɛborɛ̀ kéconɛ̀ Dekabu birɛ Yonnadabu kóò bekɛ kɛ dɔ̀: A yèmmɛ̀ n naatinɛ̀ n kɔ̃mɛ da naatinèmàà? Kɛ̀ Yonnadabu dɔ̀: N yèmmɛ̀ da naatinèmu. Kòo dɔ̀: Kàa yèmmɛ̀ n naatinèmu, youtɛní a nɔ̀ùtɛ̀!

Kɛ̀ Yonnadabuu youtoo kòo ò dèenko o kparìnaasãntɛ̀ miɛkɛ, 16 kóò nàké kɛ dɔ̀: Yóu kɛ̀ tí nɛi kàa yà m mɔkɛ tìì kɔ̃nyauti ti Yiɛ̀ nKuyie nkpéí.

Mɛm̀mɛ kɛ̀ bèɛ nɛi. 17 Bɛ̀ tùɔ̀kɛ dìì mɔ̀nnì Sammarii képoté Akabu cĭ̃ɛ̃tɛ̀ kɔbɛ ké bɛ̀ dèè, kéndonnɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ndo tì nàkémɛ̀ ku pããnáaǹtì náaǹtò Edii kòo tì béi.

Bɛ̀ kùɔmɛ̀ dibɔɔ̀ Baadi yɛmbɛ̀ kɛ pùɔ mbɛ kó dibɔɔ̀ tou

18 Kɛ̀ Yeuu tíí nyIsidayɛɛribɛ bɛmɔu ké bɛ̀ nàké kɛ dɔ̀: Akabu do fié dibɔɔ̀ Baadi sámpɔ́ nwe, kɛ̀ m bo dì fié kɛ̀ dɛɛ pɛ̃ɛ̃té mɛmmɛ. 19 N yúǹní dibɔɔ̀ Baadi kó bɛpããbɛ̀ bɛmɔu nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ kó dimàà dì tũ. N yóó ãnné dibanni diɛrì ndi, òmɔù bá nkpa, kɛ̀ wèè kpa bɛɛ ò kùɔ.

Ò do dɔɔrinɛ̀ mɛcìì mmɛ kɛ bo kuɔ Baadi kɔbɛ bɛmɔu. 20 Kòo béi nkɛ dɔ̀: Ikúnɛ̀ dibɔɔ̀ Baadi kó mufévù kó diyiè. Kɛ̀ bèɛ ikú. 21 Kòo tɔ̃ nkɛ̀ bèɛ nákɛ́ dihɛì dimɔu bɛ̀ɛ̀ kó dimàà tũ ndibɔɔ̀ Baadi, kɛ̀ bɛɛ kɔtɛní, bá òmɔù í nkpa. Kɛ̀ bèɛ ta Baadi kó kudieku képíɛ nféi féi. 22 Kɛ̀ Yeuu nákɛ́ wèè ni dibanni kó

ikuɔ́ kɛ dɔ̀: Dennɛní dibɔɔ̀ Baadi kó tiyàátì kéduɔ́ mbɛnìtìbɛ̀. Kòo tì dènnɛní ké bɛ̀ duɔ́. 23 Yeu nɛ̀ Nakabu birɛ Yonnadabu kɛ̀ bɛ̀ɛ ta Baadi kó kudieku kénáké Baadi kɔbɛ kɛ dɔ̀: Wénténɛ̀ kéyà kɛ̀ Baadi kɔbɛ bɛɛ̀ máà bo diɛ nkɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nkou mɔù bá ndɛ̀ kɔké.

24 Mɛm̀mɛ bɛ̀ tamɛ̀ kɛ bo fíé dibɔɔ̀ Baadi iwũɔ̃ kétuɔ.

Dɛ̀ do sɔ̃ nYeu òo mbɛnìtìbɛ̀ mbɛ sipísìni kɛ bɛ̀ nàké kɛ tú: Kɛ̀ wèè yóu kòo mɔù yentɛ́ nɛ̀ omáà ndi! Bɛ̀ yóó we nkuɔ dɛ yiɛ̀ nkó difɔ̃tìrì. 25 Bɛ̀ fiɛ́ dìì mɔ̀nnì iwũɔ̃ kétuɔ nkɛ̀ Yeuu nákɛ́ bɛhããpɔ̀mbɛ̀ nɛ̀ bɛɛ̀ bɛ̀ bàa kɛ dɔ̀: Tannènní kɛ́ bɛ̀ potɛ́ kékuɔ, di báá yóu koò mɔùu yɛ̀.

Kɛ̀ bɛɛ̀ ta kɛ́ bɛ̀ kùɔ kédokóo ditowaà kéta dibɔɔ̀ Baadi kó kudieku dì borɛ̀, 26 kéuuté kutedɔ́ kùù dɛ̀ bo kécɔ́u, 27 képɔntɛ dibɔɔ̀ Baadi tenkaanìtɛ̀ képɔntɛ dɛ kó dibɔɔ̀ tou, kédɔɔ̀ dɛ borɛ̀ ditápùò kɛ̀ dì kpaá bo nɛ̀ yíenní.

Yeuu do bakémɛ̀ Isidayɛɛribɛ

28 Mɛm̀mɛ Yeu dènnɛmɛ̀ dibɔɔ̀ Baadi Isidayɛɛribɛ tenkɛ̀ miɛkɛ. 29 Kɛ né taunnɛ̀ Nɛbati birɛ Sedoboammuu do tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀ yɛi miɛkɛ. Isɔɔmátìnààkɛ ìì do bo Bɛtɛɛdi ɛì nɛ̀ Danni kpɛri.

30 Kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nnákɛ́ Yeu kɛ dɔ̀: A dɔ̀ɔ̀ mɛ̀ɛ̀ kpéí nkɛ̀ m̀ pénsìrì, kàa dɔ̀ɔ̀ Akabu cĩɛ̃tɛ̀ n do dó ké tɛ̀ dɔɔ̀mɛ̀, a yaàbí nɛ̀ a yaàbíyúóó bo ntú bɛkpàátìbɛ̀.

31 Yeu mɛ nyí ndàátɛ kɛ bo tũnnɛ ti Yiɛ̀ nKuyie nyIsidayɛɛribɛ tũ nkù nɛ̀ o yɛ̀mmɛ̀ mɛmɔu. Ò í nyóu mmɛyɛi nSedoboammu do tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀ miɛkɛ.

32 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nketɛ́ kù bo yaatɛmɛ̀ Isidayɛɛribɛ tenkɛ̀, kɛ́duɔ́ nkɛ̀ Asayɛɛdii bɛ̀ potɛ́ kɛ́dennɛ bɛ tenkɛ̀ kɛmɔu miɛkɛ. 33 Mɛm̀mɛ bɛ̀ pààmɛ̀ Suditɛ̃ɛ̃ diyiè yìèní kɛ̀è bíɛ́kɛ̀ kó kutempɛ̃ nnɛ̀ Adinɔɔ-Adowɛɛ bakù cɛ̃nku Kadaadi kó yɛhɛkɛ̀ nɛ̀ Basãã kpɛyɛ nɛ̀ Dubɛnni nɛ̀ Kati nɛ̀ Manansee botí kɔbɛ bo yɛ̀.

34 Yeu kó mɛdɔɔ̀rìmɛ̀ tɛ̃mɛ̀ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀è kó dimàà nɛ̀ dikɔ̃m̀bùɔ̀ ò do mɔkɛ dì, dɛ̀ wɛ̃̀rimu Isidayɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 35 Kòo kú kɛ̀ bɛ̀ɛ ò kũnné Sammarii kòo birɛ Yoakasi sɔɔtɛ́ o kpàtì. 36 Ò do tɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie nsipísìdɛ́ nɛ̀ yèni ndi kɛ bo Sammarii.

11

Atadii dimɛ̀ tikpàtì
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 22:10-12)

1 Aasia yɔ̃ Atadii kèè dìì mɔ̀nnì ò kumɛ̀ kɛ́ítɛ́ kɛ́cómmú kɛ bo kuɔ Sudaa kpààtìcĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ kɔbɛ bɛmɔu. 2 Mɛm̀mɛ Yodammu kóo sapàà nYeoseba Aasia tãũ tùótɛ́mɛ̀ o tãũ Aasia birɛ Soasi ikpààtìbí tɛì bɛ̀ do dɔ́ kɛ́kuɔ ì miɛkɛ kɛ́kɔtɛ kóò sɔ̀nnɛ Kuyie ncĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ kó kufɑ̃́ɑ̃́ mmakù yɛdúɔ̀ borɛ̀ wenwe nɛ̀ o yuɔ̀rì. Bá Atadii í nhò nìntɛ kɛ́kuɔ. 3 Kɛ̀ Soasi nsɔri ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ kɛ dɔ̀ yɛbie nyɛ̀kuɔ̀, dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Atadii weè ntú okpààtì Isidayɛɛribɛ tenkɛ̀ miɛkɛ.

Bɛ̀ pĩ́mmɛ̀ Soasi tikpàtì
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 23:1-21)

4 Soasi kpàtì benni yiénnì miɛkɛ nkɛ ikuɔ́ nìùtì Yeoyadaa tɔ̃mmɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ yúní Asii kó bɛhããpɔ̀mbɛ̀ iwɛ̃̃ĩ yɛmbɛ̀ nɛ̀ tihããpɔ̀ntì tìì bàa tɛkpààtìcĩ̃ɛ̃̀tɛ̀. Kɛ̀

bèɛ kɔtɛní o borè ti Yiɛ nKuyie ncĩ̀ɛ̃tɛ̀. Kòo bè dɔ̀ɔ̀nè mɛtaummè kɛ́ bè bɛnkɛ okpààtì birɛ, 5 kɛ́ bè nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Ntɛnè di yóó yĩmè: Díndi bèè bàa tɛomǹpùtɛ̀ yiè. Dí totɛ́ bɛhããpɔ̀mbè yɛtĩ̀rè yètããti, ditĩ̀nnì dìì te mubàrìmù tɛomǹpùtɛ̀ yiè, bè mbaa okpààtì cĩ̀ɛ̃tɛ̀. 6 Kè ditĩ̀nnì dɛ́rì mbaa dibòrì bè tu di dipũũ kó dibòrì, kè ditĩ̀nnì tãáńnì mbo kuhããpɔ̀nkù kùù bàa okpààtìcĩ̀ɛ̃tɛ̀ ku cĩ̀ɛ̃tɛ̀ fɔ̃nkúò, kè di ncɔ́ ditɔbè. 7 Yɛtĩ̀rè ketiyè yèdéè yèè cuti mutɔ̃mmú tɛomǹpùtɛ̀ yiè kè yè mbaa ti Yiè nKuyie ncĩ̀ɛ̃tɛ̀ okpààtì kpéí. 8 Kè dí cɛ̃ɛ̃tɛ okpààtì, bá wè kòò mpikú o kpàrìnɛntì, kè wèè ta kukɔriku miɛkɛ di ò kùɔ, kè di mmurí okpààtì bá kòo kòri kùù píkù, dí nhò nɛínè.

9 Kè bèè bakɛ́ bɛnìtìbè tɛkɔ̀ùtɛ̀ (100) kɔ̀ùtɛ̀ kè bèɛ dɔɔ̀ ikuɔ́ nìùtì Yeoyada bè nàkɛ́ tì, bá wè kòo tíí nho kó bɛnìtìbè bèè dèètì mubàrìmù tɛomǹpùtɛ̀ yiè, nè bèè cuti, kè bèɛ kɔtɛní ikuɔ́ nìùtì Yeoyada borè. 10 Kè ikuɔ́ nìùtìi duó mbɛhããpɔ̀mbè bèè bakɛ́ bɛnìtìbè tɛkɔ̀ùtɛ̀ kɔ̀ùtɛ̀ Dafiti kó tikpàrìnɛntì, yɛkpãã̀ nnè tidɔpììtì dèè do bo ti Yiè nKuyie ncĩ̀ɛ̃tɛ̀ miɛkɛ. 11 Kè bè mpikú tikpàrìnɛntì kɛ cómmú Kuyie ncĩ̀ɛ̃tɛ̀ bakù youú nè kucã̀nku, kɛ fitɛ́ Kuyie ncĩ̀ɛ̃tɛ̀ nè diwũɔ̃tɔ̀nnì. 12 Dɛ mɔ̀nnì kè Yeoyadaa dennɛní okpààtì birɛ kɛ́ dè ìńné fɛsɔɔyítòòdáfè, kɛ́ dè duó nKuyie ntannɔ̀ pátíri, kɛ́ dè còú mmɛkùɔ̀ nkè bè mpĩ̃ɛ̃kù kɛ tú: Soaasi weè tu okpààtì!

13 Kè Atadii keè ditĩ̀nnì ùúmè kɛ́cokóo ti Yiè nKuyie ncĩ̀ɛ̃tɛ̀ bɛnìtìbè tìkú dè. 14 Ò tùɔ̀koo kɛ́nsɔ̃ nhokpààtì còḿmú diwũɔ̃tɔ̀nnì ĩ̃nkè, kɛ́ndònnè bè ɔ̃ mmɔkɛmè dɛ kó mɛmantímè. Kè dihèì kó bɛkótíbè nè bèè eu siheú kè bè ò murí kɛ eu siheú, kè

bɛnìtìbɛ̀ bɛmɔu yɛ̀mmɛ̀ naati. Kɛ̀ Atadii kɛ̃́tɛ́ o yààtì kɛ́kuɔ́nko kɛ dɔ̀: Bɛ̀ m bɔmmu! Bɛ̀ m bɔmmu!
15 Kɛ̀ ikuɔ́ nìùtì Yeoyadaa nákɛ́ bɛhããpɔ̀mbɛ̀ iwɛ̃́ĩ̃ yɛmbɛ̀ kɛ dɔ̀: Dennɛnɛ̀ we ditĩ̃nnì miɛkɛ, kòo mɔù ò tũ ndí ò kùɔ. Ikuɔ́ nìùtì do í dɔ́ bɛ̀ɛ ò kùɔ ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ.

16 Bɛ̀ɛ̀ ò pĩ̃ mbɛ̀ ò tùɔ̀kɛnɛ̀ dìì mɔ̀nnì tɛkpààtìcĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ kó dibòrì bɛ̀ tu dì sisɛ̃́ĩ̃ kó dibòrì kɛ́ dɛ̀ nhò kùɔ.

17 Mɛm̀mɛ Yeoyada duɔ́mmɛ̀ kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ɛ dɔúnnɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ndinùù kɛ bo ntú ku kɔbɛ. Dɛ kó difɔ̃nkúò kɛ múnkɛɛ dɔúnnɛ̀ okpààtì dinùù. 18 Kɛ̀ bɛ̀ɛ wɛ̃nné bɛmɔu kɛ́kɔtɛ dibɔɔ̀ Baadi cĩ̃ɛ̃̀tɛ̀, kɛ́ tɛ̀ pɔ̀ntɛ, kɛ́puɔnnɛ̀ yɛwũ̃tɔ̀rɛ̀ nɛ̀ sitenkaanìi páíí, kɛ́kuɔnɛ̀ o bɔɔyiɛ̀ mMatãã Baadi wũ̃tɔ̀rɛ̀ takɛ́. Kɛ̀ ikuɔ́ nìùtì Yeoyada waá mbɛ̀ɛ̀ yó mbaa ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃̀tɛ̀.
19 Kɛ̀ Yeoyada tíí mbɛhããpɔ̀mbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bakɛ́ bɛnìtìbɛ̀ tɛkɔ̀ùtɛ̀ kɔ̀ùtɛ̀ nɛ̀ dihɛì tɛrì Asii kó tihããpɔ̀ntì tìì bàa okpààtì ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃̀tɛ̀, kóò yɛ̀nnɛ̀ dibòrì bɛ̀ɛ̀ bàa tɛkpààtìcĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ bɛ̀ bàa dì, kóò tannɛ̀ tɛkpààtìcĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ kòo nkari dikpààtìkàrì. 20 Kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ bɛmɔu bo diwɛ̀ì miɛkɛ.
Bɛ̀ do kùɔ dìì mɔ̀nnì Atadii bá kunampoo tɛ́̃nkɛ í mbo dihɛì miɛkɛ.

12

Soasi do túmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 24:1-3)

1 Soasi do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nyɛ̀yiekɛ̀ ndi. 2 Yeu kpàtì benni diyiénnì miɛkɛ nkɛ ò do naámmɛ̀ okpààtì kɛ́ntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie nsipísìnàà kɛ bo Sedisadɛmmu. O yɔ̃ yètìrì do tú Sibia

nwe Bɛɛrisebaa ɛì kou. 3 Kɛ̀ Soasi ndɔɔri Kuyie
ndó dɛ̀ o fòmmu mumɔu miɛkɛ, kɛ yɛ́ ikuó nìùtì
Yeoyada do ò tièmmɛ̀ mɛsàà. 4 Nɛ̀ mɛmmɛ bɛ̀ í nyóu
yɛwũɔ̃tɔ̀rɛ̀ muféù, kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ nkpaá feu iwũɔ̃ yɛtɔ̀rɛ̀
kó yɛwũɔ̃tɔ̀rɛ̀ ĩnkɛ̀, kɛ tuɔ̀ ntihúúntì.

Soasi tũntɛmɛ̀ Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 24:4-14)

5 Diyiè marì kɛ̀ Soasii nákɛ́ ikuó nìùtì Yeoyada kɛ
dɔ̀: Idíítí ìì tu Kuyie nkpɛyi, kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ ì tɔuní Kuyie
ncĩɛ̃̀tɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ bèkú ì bá wè yuu ĩnkɛ̀ nɛ̀ yɛpãrɛ̀. 6 Di níí
ì cɔutɛ́ ikuó nìùtì bá wè ò yɛ́ bèè nìtìbɛ̀, kɛ̀ dí túótɛ́ dɛ
kó idíítí kɛ́tũntɛnɛ̀ Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ dèè càkɛ.

7 Soasi do bo o kpàtì benni sipísìdɛ́ nɛ̀ ditãã̃nnì
ndi, bá ikuó nìùbɛ̀ mu nyí tũntɛ Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀.
8 Mɛmmɛ kɛ̀ Soasii yú ikuó nìùtì Yeoyada nɛ̀ ikuó
nìùbɛ̀ tɔbɛ̀ kɛ́ bɛ̀ bekɛ kɛ dɔ̀: Ba nkpɛ́í nte kɛ̀ di í tũntɛ
Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀? Di tũ mbá nsɔkɛ́ kɛ cɔú idíítí bɛnìtìbɛ̀
borɛ̀. Di níí ì duó nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ tũntimù kpɛ́í.

9 Kɛ̀ ikuó nìùbèɛ yie nhò bɛ́i ntì bá bɛ̀ tɛ́̃nkɛ í ncɔú
idíítí bɛnìtìbɛ̀ borɛ̀. Bɛɛ̀ tɛ́̃nkɛ í nte ti Yiɛ̀ nKuyie
ncĩɛ̃̀tɛ̀ kó mutũntimù.

10 Kɛ̀ ikuó nìùtì Yeoyada waá ntɛtɔutɛ kɛ́ tɛ̀ dùùtɛ tɛ
pòkù kɛ́ tɛ̀ ĩńné a bo ntatoomɛ̀ Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ kubakù
youó diwũɔ̃tɔ̀nnì takɛ́. Bèè bàa ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀
kɛ̀ bɛ̀ ncɔú Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ kó idíítí kɛ ãã̀ tɛ miɛkɛ.
11 Kɛ̀ bɛ̀ sɔ̃́ nyì sũũ nhokpàátì kóo pátíwãã̀tì nɛ̀ ikuó
nìùtì diɛwè bɛɛ kɔtɛ kɛ́ ì kàa, 12 kɛ̀ bɛ̀ kàa nkɛ dèè
bɛɛ ì duó mbɛɛ̀ ni mumarimù nɛ̀ bɛɛ̀ yóó pĩ ndɛ kó
mutɔ̃mmú, kɛ̀ bɛɛ yietí bɛdabɛɛsũ̃bɛ̀ nɛ̀ bɛtɔ̃mbɛ̀,

13 nɛ̀ bɛmaribɛ̀ nɛ̀ bɛtɑ́cíɛ̀bɛ̀, kɛ̀ bèɛ dońnɛ̀ idɛ́í nɛ̀ yɛtɑ́okùyɛ̀ bɛ̀ yóó dɔɔ̀nɛ̀ yɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀. Dɛ̀ɛ̀ kó dimàà dò nkétũntɛ ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ.

14 Bɛ̀ mɛ nyí ndɔ̀ɔ̀nɛ̀ tì Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ kó tinɛntì timátì péítì yoo mɛsɔɔ. Yɛbɔ nɛ̀ yɛse, nɛ̀ yɛbɔ bɛ̀ yó mméínɛ̀ yɛ̀ mɛyĩĩ̃ nnɛ̀ siheú. Kunɛnkù tɛkù makù do í dɔ̀ɔ̀nɛ̀ timátì péítì yoo mɛsɔɔ mbɛ̀ cuɔ́ dɛ̀ Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ kpéí. 15 Bɛ̀ do ɔ̃ɔ̃ duɔ́ ndɛ kó idíítí bɛ̀ɛ̀ ni bɛmbɛ mumarimù, kɛ̀ bèɛ ì tùótɛ́ kétũntɛnɛ̀ Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀. 16 Bɛ̀ duɔ́ mbɛ̀ dɛ kó idíítí kɛ̀ bɛ̀ bo nyietì bɛtɔ̃mbɛ̀. Bɛ̀ do ɔ̃ɔ̃ í mbekɛ bɛ kóò mɔù kɛ dɔ̀ wèe nákɛ́ ò pĩńnɛ̀ mɛ̀ɛ̀ botí idíítí mutɔ̃mmú. Kɛ yɛ́ bɛ̀ do ì pĩńnɛ̀mɛ̀ kɛ̀ dɛ̀ wennimu mɛsàà.

17 Bɛ̀ duɔ̀ nyì mɛyɛi ncĩɛ́mmɛ̀ kpéí nnɛ̀ mɛyɛi nhũtímù kpéí, bɛ̀ do í ì duɔ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ tũntimù kpéí, ì do tú ikuɔ́ nìùbɛ̀ kpɛyi nyi.

Soasi kó tikpàtì kó kumànku (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 24:23-27)

18 Dɛ kó dimɔ̀nnì ndi Asayɛɛdi Sidii kóo kpààtì domɛ̀ Kati kɔbɛ mudoò kɛ́ bɛ̀ na, kɛ́mbaati kɛ bo do Sedisadɛmmu. 19 Kɛ̀ Soasi Sudaa kɔbɛ kóo kpààtìi túótɛ́ dɛ̀ɛ̀ tu Kuyie nkpɛrɛ. O yɛmbɛ̀ Sosafati nɛ̀ Yodammu nɛ̀ Aasia Sudaa kpààtìbɛ̀ do cɑ̃̀ńné dɛ̀ Kuyie nkpéí nnɛ̀ o mómmuɔ nhò do cɑ̃̀ńné dɛ̀, nɛ̀ mɛsɔɔ mmɛ̀ɛ̀ kó dimàà do bo Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ kó ditɔu miɛkɛ, kɛ́ dɛ̀ duɔ́nko Sidii kóo kpààtì Asayɛɛdii, kòo yóu Sedisadɛmmu kéítɛ́ ò tɛ́nkɛ í mbɛ̀ do mudoò.

20 Soasi dɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà dɛ̀ wɑ̀̀rimu Sudaa kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 21 Kòo kó bɛtũmbɛ̀ɛ yetɛ o kpɛti kédakɛ kɛ bo ò bɔ. Mɛm̀mɛ kòo nkɔri Sida ɛì kɛ̀ bèɛ ò potɛ́ Bɛti-Midoo borɛ̀.

22 Simmɛa birɛ Sosakaa nɛ̀ Somɛɛ birɛ Sosabati bɛɛ̀
do ò pòté kékuɔ, kɛ̀ bɛɛ ò kũnné o yɛmbɛ̀ fɔ̃ti Dafiti ɛì.
Kòo birɛ Amasia sɔɔté o kpàtì.

13

Yoakasi naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì

1 Aasia birɛ Soasi Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì kpàtì
benni sipísìdé nɛ̀ ditãã̃nnì ndi Yeu birɛ Yoakasi
naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì, kéntɔ tikpàtì kɛ
dɔ̀ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yèyiekɛ̀ kɛ bo Sammarii. 2 Kòo
ndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀ kétũnnɛ Nɛbati birɛ
Sedoboammu borimɛ, ò do tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀
miɛkɛ, ò í mmɛ̀ yóu. 3 Mɛmmɛ ti Yiɛ̀ nKuyie mmiɛkɛ
bɛ̀ yɛmɛ̀ kɛ̀ kùu bɛ̀ tanné Asayɛɛdi Sidii kɔbɛ kóo
kpàátì nɛ̀ o birɛ Bɛnni-Adadi bɛ nɔu miɛkɛ bɛ fòmmu
mumɔu.
4 Dɛ kó difɔ̃nkúò kɛ̀ Yoakasii bántɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie
nkɛ̀ kùu yie nkébónkùnnɛ ku miɛkɛ kɛ yɛ́ kù do yàmɛ̀
Sidii kɔbɛ kóo kpàátì bɛ̀ fɛ́ũnkomɛ̀. 5 Kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie
mbɛ̀ duɔ́ nwèè bo bɛ̀ fièté Sidii kóo kpàátì nɔu miɛkɛ
kɛ̀ Isidayɛɛribɛ sɔɔté kénhã bɛ touti miɛkɛ bɛ̀ baa ɔ̃
ndòmmɛ̀. 6 Bɛ̀ mɛ nyi nyóu mɛyɛi nSedoboammu do
tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀ miɛkɛ. Kɛ̀ kutedɔú Akabu do
fìí nkù nkpaá fííkú Sammarii ɛì miɛkɛ.

7 Yoakasi do kpaánɛ̀ bɛsãndèèbɛ̀ sipísìnùmmù
ndi, sikpàrìnaasɛ̃ĩ̀ tɛpíítɛ̀, bɛhããpɔ̀mbɛ̀ tɛkɔupípíítɛ̀
(10000) Sidii kóo kpàátì weè do bɛ̀ na ké bɛ̀ auté ké
mbɛ̀ nàu mutã́ã́ nkɔ̃mɛ.

8 Yoakasi dɔɔrìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà, nɛ̀
dikɔ̃mbùɔ ò do mɔkɛ dì dɛ̀ wɔ̃̀rimu Isidayɛɛribɛ
kpàátìbɛ̀ dɔɔrìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 9 Kòo kú kɛ̀ bɛɛ ò

kũnné Sammarii o yɛmbɛ̀ fɔ̃ti, kòo birɛ Soasi sɔɔté o kpàtì.

Soasi naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì

10 Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì Soasi kpàtì benni
sipísìtããti nɛ̀ diyiénnì ndi Yoakasi birɛ Soasi
naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì kéntɔ tikpàtì kɛ
dɔ̀ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yèkuɔ̀ kɛ bo Sammarii, 11 kédɔɔ̀
ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀, ò í nyóu mɛyɛi nNɛbati birɛ
Sedoboammu do tanné Isidayɛɛribɛ mèɛ̀ miɛkɛ, ké
mmɛ̀ sɔké.
12 Soasi dɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà,
nɛ̀ dikɔ̃mbùɔ̀ ò do mɔkɛ dì nɛ̀ ò do dokénɛ̀ mɛ̀ɛ̀
botí Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì Amasia dɛ̀ wɔ̃rimu
Isidayɛɛribɛ kpàátìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 13 Kòo kú
kɛ̀ bɛ̀ɛ ò kũnné Sammarii Isidayɛɛribɛ kpàátìbɛ̀ fɔ̃ti.
Kɛ̀ Sedoboammuu cɔuté tikpàtì.

Edisee kumɛ̀

14 Kɛ̀ Edisee muɔkɛ kéduúnnɛ̀ mukũũ nkɛ̀ Soasi
Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì kɔtoo o borɛ̀ kénkuɔ̀ nkɛ tú:
Áú n cicɛ! Áú n cicɛ! Isidayɛɛribɛ kparìsɛ̃ĩ nɛ̀ si
dɛ̀ɛbɛ̀ tu fɔ̃ nwe.
15 Kɛ̀ Edisee ò nàké kɛ dɔ̀: Kɔtɛ kéwaanní
mutãmmù nɛ̀ ipie.
Kòo kɔtɛ ké dɛ̀ waanní. 16 Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Sɛu
nkupie nkòo kù sɛ̀u. Kɛ̀ Edisee nɔ́ɔ́ nho nɔu o kpɛsi
ĩnkɛ̀, 17 kóò nàké kɛ dɔ̀: Kpetɛ́ tɛbòtɛ̀ diyiè yìèní kɛ̀ɛ̀
bíékɛ̀.
Kòo tɛ̀ kpetɛ́. Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Tãũ!
Kòo tãũ. Kɛ̀ Edisee dɔ̀: Kupie nkuu nkuù bɛnkú
ti Yiɛ̀ nKuyie nyóó duɔ́mmɛ̀ kàa na Sidii kɔbɛ ké bɛ̀
potɛ́ Afɛki kékuɔ bɛmɔu páíí.
18 Kɛ̀ Edisee deè kɛ dɔ̀: Tùótɛ́ a pie!
Kòo ì tùótɛ́. Kòò dɔ̀: Potɛ́ kɛtenkɛ̀!

Kòo kɛ̀ potɛ́ kɛ dɔ̀ kucɛ mètããti kɛ́yóu. 19 Kɛ̀ Kuyie
mpããnáaǹtì náaǹtò Edisee miɛkɛɛ ò pɛikɛ. Kòò dɔ̀:
A na nkɛ̀ potɛ́ kucɛ mènùmmù ndi yoo mèkuɔ̀. A na
nnamu Sidii kɔbɛ kɛ́ bɛ̀ kùɔ kɛ́deè páíí. Di mmɔ̀nnì
a né yóó bɛ̀ na kucɛ mètããti máà ndi.

20 Kɛ̀ Edisee kú kɛ̀ bɛ̀ɛ ò kũnné. Dɛ do sɔ̃́ mMɔabu
kɔbɛ bɛɛ̀ do ɔ̃ɔ̃ dɔ́ɔ́té bá dìì benni kɛ́ bɛ̀ do mu-
doò kɛ́fekɛ bɛ kpɛrɛ. 21 Kɛ̀ bèmabèɛ tɔ ocíì kɛ́kɔtɛ
kɛ bo kũnné, kɛ̀ bɛ̀ɛ bɛ̀ yàní kɛ́dootóo ocíì Edisee
fɔ̃ti miɛkɛ. Kòo cíì kàákɛ́ Edisee kũ̃ɔ̃ kɛ́yãntɛ́ kɛ́ítɛ́
kɛ́cómmú.

Isidayɛɛribɛ namɛ̀ Asayɛɛdi

22 Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì Yoakasi kpàtì timɔu
miɛkɛ kɛ̀ Asayɛɛdi Sidii kóo kpààtì mbɛ̀ fɛ̃ũnko
mɛdiɛ̀. 23 Kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie mmɛ mbɛ̀ kuɔ́ mmɛsémmɛ̀
kɛ́ bɛ̀ dɔ̀ɔ̀ mɛsàà nkɛ́wɛ̃ɛ̃tɛní bɛ bíɛ́kɛ̀ mɛtaummɛ̀
kù do dɔ̀ɔ̀nɛ̀mɛ̀ bɛ yɛmbɛ̀ Abarahammu nɛ̀ Isaki nɛ̀
Sakɔbu mɛ kpɛ́í. Kù í ndɔ́ kɛ́ bɛ̀ dèè, kù mu ndo í bɛ̀
dootóo.

24 Kɛ̀ Sidii kɔbɛ kóo kpààtì Asayɛɛdii kú kòo kóo
dapàà mBɛnni-Adadi sɔɔtɛ́ o kpàtì. 25 Mɛm̀mɛ
Yoakasi birɛ Soasii wɛ̃̀tɛ kɛ́cɔ́útémɛ̀ Asayɛɛdi birɛ
Bɛnni-Adadi borɛ̀ yɛhɛkɛ̀ Asayɛɛdi do bɛ̀ pɔ̀ntɛ
kɛ́fekɛ yɛ̀ o cicɛ Yoakasi borɛ̀, kɛ̀ Soasii wɛ̃tɛ kɛ́ bɛ̀ na
kucɛ mètããti kɛ́cɔutɛ́ Isidayɛɛribɛ ɛkɛ̀.

14

Amasia naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 25:1-4, 11-12, 17-28. 26:1-2)

1 Isidaɣɛɛribɛ kóo kpàátì Yoakasi birɛ Soasi kpàtì
benni dérì miɛkɛ nkɛ Soasi birɛ Amasia naámmɛ̀
Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì. 2 Ò do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ
yɛbie nsipísìdé nɛ̀ yènùmmù ndi, kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀
yɛbie nsipísìdé nɛ̀ yèwɛi kɛ bo Sedisadɛmmu. Kòo
yɔ̃ yètìrì tu Yeoyadanni Sedisadɛmmu ɛì kou. 3 Kòo
ndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie ndó dɛ̀, ò né í ntùɔ̀kɛ o yàárì
Dafiti, ò do tũ nho cicɛ Soasi borimɛ mmɛ weti weti.
4 Kɛ̀ yɛbɔɔwũɔ̃tɔ̀rɛ̀ né nkpaá bo kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ nfeu iwũɔ̃
kɛ tuɔ̀ ntihúúntì yɛ ĩnkɛ̀.

5 O kpàtì fiíkú dìì mɔ̀nnì kédeè kòo kuɔ bɛkperíbɛ̀
bɛ̀ɛ̀ do kùɔ o cicɛ wèè do tú bɛ kóo kpàátì. 6 Ò mɛ nyí
nkùɔ bɛ̀ɛ̀ do kùɔ o cicɛ bɛ bí, kéndònnɛ̀ tì wɛ̃̀rimɛ̀ ti
Yiɛ̀ nKuyie nkuó pátíri Mɔyiisi wɛ̃̀ri dì miɛkɛ. Kuyie
ndo béimmu di miɛkɛ kɛ dɔ̀: Bɛ̀ báá kuɔ dɛbirɛ cicɛ
dɛbirɛ yɛi nkpéí, bɛ̀ mɛ mbáá kuɔ dɛbirɛ dɛ cicɛ yɛi
nkpéí. Bá wè ò dò nkékú o yɛi nkpéí nkɛ. 7 Weè
Amasia do potɛ́ Edɔmmu kɔbɛ kubiriku bɛ̀ tu kù
kukókébiriku ku miɛkɛ, kékuɔ bɛnìtìbɛ̀ tɛkɔupípíítɛ̀
(10000). Mudoò tɛ̃mù mamù miɛkɛ kòo fietɛ Sedaa
ɛì ké dì yu kɛ dɔ̀: Yokɛtɛɛdi, kɛ̀ dɛ kó diyètìrì kpaá bo
nɛ̀ yíenní.

8 Mɛm̀mɛ Amasia tɔ̃mmɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ nákέ Isidaɣɛɛribɛ
kóo kpàátì Yoakasi birɛ Soasi Yeu yaàbirɛ kɛ dɔ̀:
Amasia tu a kɔtoo kɛ̀ dí yáákέ ditɔbɛ̀. 9 Kɛ̀ Sudaa
kɔbɛ kóo kpàátì Soasii bɛ̀ tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: Ditãrì Dimaa
kó tipotì tiì do nàké diyiè marì Dimaa kó dɛtediɛrɛ̀
kɛ dɔ̀ dɛ̀ɛ tì duó ndɛ kóo sapàà nkɛ̀ tìi puó nti kóo
dapàà. Kɛ̀ mupĩmpĩmmùu yènní Dimaa ké tì na
kéũtiroo. 10 Ò béi mmɛmmɛ kédeè kɛ dɔ̀: N yɛ́mu a
namɛ̀ Edɔmmu kɔbɛ mbɛ kɛ̀ dɛɛ̀ kó tɛfentɛ̀ da bo. Né

mbo ɑ cĩ̀ɛ̃̀tɛ̀ kɛ sɑ̃ntí ɑmáà, báá dántɛ́ mudoò mùù yóó dɑ dɔ̀ɔ̀ mɛyɛi nkɛ́nte kɛ̀ bɛ̀ dɑ nɑ fɔ̃́ nnɛ̀ Sudɑɑ kɔbɛ bɛmɔu.
11 Amɑsiɑ mɛ nyí nyie. Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Isidɑyɛɛribɛ kóo kpààtì Soɑsi báátí kɛ̀ bèɛ yáákɛ́ bɛtɔbɛ̀ Bɛti-Semɛsi Sudɑɑ kɔbɛ tenkɛ̀ miɛkɛ. 12 Kɛ̀ Isidɑyɛɛribɛɛ nɑ Sudɑɑ kɔbɛ, kɛ bèɛ cíétɛ́ kɛ́kũ̃ũ̃ mbɛ cɛ̃́ĩ. 13 Kɛ̀ Isidɑyɛɛribɛɛ pĩ̃ nSoɑsi birɛ Amɑsiɑ Aɑsiɑ yɑàbirɛ Sudɑɑ kɔbɛ kóo kpààtì. Bɛ̀ do ò pĩ̃ mBɛti-Semɛsi nwe kóò kònnɛ̀ o ciɛ Sedisɑdɛmmu, kɛ́pɔntɛ Sedisɑdɛmmu ɛì kó kuduotí, ku okùmɛ̀ bo ntùɔ̀kɛ métìrì sikɔusìdɛ́ (200), kɛ́túótɛ́ Efɑdɑimmu kó dibòrì kɛ́ntɔ kɛ́tuɔ̀kɛnɛ̀ kuduotí kɛ́ntímɛ̀ kó dibòrì. 14 Kɛ̀ bèɛ túótɛ́ ti Yiè nKuyie ncĩ̀ɛ̃̀tɛ̀ kó mɛsɔɔ mmɛmɔu nɛ̀ timátì péítì nɛ̀ tinɛntì tìì kó dimàà bo tɛ miɛkɛ nɛ̀ dɛ̀ɛ̀ bo tɛkpààtìcĩ̀ɛ̃̀tɛ̀, kɛ́túótɛ́nɛ̀ bɛ̀ pĩ̃mmú bɛ̀ mudoò miɛkɛ kɛ́wɛ̃̀tɛ kɛ́kònnɛ̀ Sɑmmɑrii.

15 Soɑsi kó mɛdɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà, nɛ̀ dikɔ̃̀mbùɔ̀ ò do mɔkɛ dì nɛ̀ ò dokɛ́nɛ̀ mɛ̀ɛ̀ botí Amɑsiɑ Sudɑɑ kɔbɛ kóo kpààtì, dɛ̀ wɑ̃̀rimu Isidɑyɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 16 Kòo kú kɛ̀ bèɛ ò kũnnɛ́ Sɑmmɑrii Isidɑyɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ fɔ̃̀ti. Kòo birɛ Sedoboɑmmuu sɔɔtɛ́ o kpàtì.

17 Isidɑyɛɛribɛ kóo kpààtì Yoɑkɑsi birɛ Soɑsi ku dìì mɔ̀nnì kɛ́deè kɛ̀ Sudɑɑ kɔbɛ kóo kpààtì Soɑsi birɛ Amɑsiɑ nkpɑá fòùmu kɛ dɔ̀ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yɛ̀nùmmù. 18 Amɑsiɑ dɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ wɑ̃̀rimu Sudɑɑ kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ.
19 Kɛ̀ bèɛ dɑkɛ kɛ bo ò bɔ nkóò pi Sedisɑdɛmmu, kòo cokɛ́ kɛ́kɔtɛ Dɑkiisi kɛ̀ bèɛ tɔ̃nko bɛnìtìbɛ̀ kɛ̀ bèɛ kɛ̀ nhò kùɔ. 20 Kɛ̀ bèɛ ò tùótɛ́nnɛ̀ sisɛ̃̀ĩ kɛ́konnɛ̀nní

Sedisadɛmmu, kóò kũnné o yɛmbɛ̀ fɔ̃ti Dafiti ɛì miɛkɛ. 21 Kɛ̀ Sudaa kɔbɛɛ túótɛ́ Asadia kéduó nkòo sɔɔtɛ́ o cicɛ kpàtì, dɛ̀ do sɔ́ nhò mɔkɛ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yɛkuɔ̀ ndi. 22 Weè do wɛ̃̀tɛ kémaá Edati ɛì kɛ́ dì tɛ̃́ńné Sudaa kɔbɛ o cicɛ kũũ nkó difɔ̃nkúò.

Sedoboammu naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì

23 Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì Soasi birɛ Amasia kpàtì benni tɛpíítɛ̀ nɛ̀ dinummurì ndi Soasi birɛ Sedoboammu naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie nsipísìnàà nɛ̀ dìmáà kɛ bo Sammarii, 24 kédɔɔ̀ ti Yiè nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀, ò í nyóu mɛyɛi nNɛbati birɛ Sedoboammu do tanné Isidayɛɛribɛ mèè miɛkɛ. 25 Weè do wɛ̃̀tɛ kécɔutɛ́ Isidayɛɛribɛ tenkè kétúótɛ́ Amati kéntɔ kétuɔkɛnè Adaba. Kéndònnè ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribɛ tũ nkù do tì nàkémɛ̀ nɛ̀ ku pããnáaǹtì náaǹtò Amitaii birɛ Sonaasi Kati-Efɛɛ ɛì kou nùù miɛkɛ. 26 Ti Yiè nKuyie ndo yà Isidayɛɛribɛ yo mmèè sémmè dɛummè mmɛ. Onìtì tɛ́́nkɛ do í kpaá bá omáà Isidayɛɛribɛ tenkè wèè bo bè teennè. 27 Ti Yiè nKuyie ndo í dɔ́ Isidayɛɛribɛ bo kúmè kédeè kè bɛ yètìrìi kpánné kɛtenkè ĩnkè, dɛè do te kè kùu duɔ́ nkè Soasi birɛ Sedoboammuu bè dɛɛtɛ́.

28 Sedoboammu dɔɔ̀rìmè sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀è kó dimàà, nɛ̀ dikɔ̃mbùò ò do mɔkɛ dì nɛ̀ ò dokɛ́ mèè botí kɛ wɛ̃̀tɛ kɛ fièɛ Damaasi nè Amati ɛkè kɛ yè tɛ̃́ńné Isidayɛɛribɛ, dɛ̀ wɛ̃̀rimu Isidayɛɛribɛ kpàátìbɛ̀ dɔɔ̀rìmè pátíri miɛkɛ. 29 Kòo kú kè bɛɛ ò kũnné Sammarii Isidayɛɛribɛ kpàátìbɛ̀ fɔ̃ti, kòo birɛ Sakarii sɔɔtɛ́ o kpàtì.

15

Asadia naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 26:3-4, 21-23)

1 Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì Sedoboammu kpàtì
benni sipísìdɛ́ nɛ̀ diyiénnì miɛkɛ nkɛ Amasia birɛ
Asadia naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì. 2 Ò do yóó
di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yɛ̀kuɔ ndi kɛ́ntɔ
tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie nsipísìnùmmù nɛ̀ yɛ̀dɛ́ɛ̀ kɛ bo
Sedisadɛmmu. O yɔ̃ yètìrì do tú: Yekodiyauu nwe
Sedisadɛmmu ɛì kou. 3 Kòo ndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie ndɔ́
dɛ̀ o cicɛ Amasia do dɔɔ̀rìmɛ̀. 4 Kɛ̀ yɛtɔ̀rɛ̀ né nkpaá bo
kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ feu iwũɔ̃ kɛ tuɔ ntihúúntì yɛ ĩnkɛ̀.

5 Kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nhò poté kòo muɔkɛ tikɔ̀ntì kɛ̀
bɛ̀ɛ ò cɑ̃ńné kòo mbo omáà borɛ̀ kòo birɛ Yotammu
weè mbakɛ́ tɛkpààtìcĩɛ̃tɛ̀ kɛ ni bɛnìtìbɛ̀, kòo mmɛ
ndò nkɛ yàa kúnɛ̀.

6 Asadia dɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ dɛ̀ɛ kó dimàà dɛ̀
wɑ̃̀rimu Sudaa kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 7 Kòo
kú kɛ̀ bɛ̀ɛ ò kũnné o yɛmbɛ̀ fɔ̃ti Dafiti ɛì miɛkɛ. Kòo
birɛ Yotammuu sɔɔté tikpàtì.

Sakarii naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì

8 Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì Asadia kpàtì benni
sipísìtɑ̃ɑ̃ti nɛ̀ diniínnì miɛkɛ nkɛ Sedoboammu
birɛ Sakarii naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kɛ́ntɔ
tikpàtì kɛ dɔ̀ bɛtɑ̃̀ɑ̃bɛ̀ bɛ̀kuɔ kɛ bo Sammarii. 9 Kòo
ndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀ o yɛmbɛ̀ do dɔɔ̀rìmɛ̀,
ò í nyóu mɛyɛi nNɛbati birɛ Sedoboammu do
tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀ miɛkɛ. 10 Kɛ̀ Yabɛsi birɛ
Sadummuu cómmú kɛ bo ò bɔ. Mɛ̀mɛ kóo ò poté
Ibedeammu ɛì kékuɔ, kéfietɛ tikpàtì.

11 Sakarii kó tináaǹtì sɔnti wɑ̀rimu Isidayɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ.
12 Ti Yiɛ̀ nKuyie ndo nàkɛ́ tì nti Yeu kɛ dɔ̀: A yaàbí nɛ̀ a yaàbíyúó bo nkàrì Isidayɛɛribɛ kpààtìkàrì ĩnkɛ̀.

Sadummu naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì

13 Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì Osiasi kpàtì benni sipísìtããti nɛ̀ diwɛínnì miɛkɛ nkɛ Yabɛsi birɛ Sadummu naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kétɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ otɑ̃nkù òmáà kɛ bo Sammarii.
14 Mɛm̀mɛ Kadi birɛ Mɛnnaɛmmu ìtémɛ̀ Tidisaa kékɔtɛ kéta Sammarii képoté okpààtì kékuɔ kéfietɛ tikpàtì.
15 Sadummu kó tináaǹtì sɔnti ò bɔ mmɛ̀ɛ̀ botí okpààtì dɛ̀ wɑ̀rimu Isidayɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ.
16 Mɛm̀mɛ Mɛnnaɛmmu domɛ̀ Tapua ɛì képoté bɛ̀ɛ̀ kó dimàà bo di miɛkɛ nɛ̀ di tempɛ̃ nyimɔu kɔbɛ kétaunnɛ̀ Tifisa képuotí bɛpɔupómpómbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ kó dimàà dɛ̀ bo. Dɛ kó dihɛì kɔbɛ í yiemmɛ̀ koò kpeté yɛbòrɛ̀.

Mɛnnaɛmmu naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì

17 Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì Asadia kpàtì benni sipísìtããti nɛ̀ diwɛínnì miɛkɛ nkɛ Kadi birɛ Mɛnnaɛmmu naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie ntɛpíítɛ̀ kɛ bo Sammarii.
18 Kòo dɔɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀, ò í nyóu mɛyɛi Nɛbati birɛ nSedoboammu do tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀ miɛkɛ.
19 Weè kó dimɔ̀nnì ndi Asidii kóo kpààtì Pudi bɛ̀ domɛ̀ kɛ̀ Mɛnnaɛmmuu ò duɔ́ ntimátì péítì tɔ́nnì sipísìtããti kòò bo ò teennɛ̀ kékpénkùnnɛ o kpàtì. 20 Mɛnnaɛmmu do cuɔ́ dɛ kó timátì péítì

Isidayɛɛribɛ kó bɛkotibaabɛ̀ borɛ̀ ndɛ bá wè yuu
ĩnkɛ̀ mɛdítíbii nsipísìnùmmù ké dɛ̀ wɛ̃nné kéduó
nhAsidii kóo kpààtì kòo bɛ̀ yóu kéwɛ̃tɛ.
21 Mɛnnaɛmmu dɔ̀ɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó
dimàà dɛ̀ wɛ̃rimu Isidayɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ dɔ̀ɔ̀rìmɛ̀
pátíri miɛkɛ. 22 Kɛ̀ Mɛnnaɛmmuu ku, kòo birɛ
Pekayaa sɔɔté o kpàtì.

Pekayaa naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì

23 Sudaa kóo kpààtì Asadia kpàtì benni
sipísìnùmmù kpɛri miɛkɛ nkɛ Mɛnnaɛmmu birɛ
Pekayaa naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kéntɔ
tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie nyɛ̀dɛ́ɛ̀ kɛ bo Sammarii. 24 Kòo
dɔ̀ɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dó dɛ̀ ò í nyóu mɛyɛi nNɛbati
birɛ Sedoboammu do tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀
miɛkɛ. 25 Mɛm̀mɛ Demadia birɛ Pekaa wèè tɔu
o kpàrìnɛntì, kòo cómmú kɛ bo ò bɔ, kòo mbo
Sammarii tɛkpààtìcĩ̀ɛ̃̀tɛ̀ kó kudieku makù, kòo ò
poté kékuɔ, kékuɔnɛ̀ Adikɔbu nɛ̀ Adiyee, kénɛinɛ̀
Kadaadi ɛì kɔbɛ sipísìnùmmù, ò mɛ nhò kùɔ kéfietɛ
tikpàtì.
26 Pekayaa borimɛ sɔmmɛ wɛ̃rimu Isidayɛɛribɛ
kpààtìbɛ̀ dɔ̀ɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ.

Pekaa naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì

27 Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì Asadia kpàtì benni
sipísìnùmmù nɛ̀ didérínnì miɛkɛ nkɛ Demadia birɛ,
Pekaa naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kéntɔ tikpàtì
kɛ dɔ̀ yɛbie nsipísìdé kɛ bo Sammarii. 28 Kòo dɔ̀ɔ̀
ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dó dɛ̀, ò í nyóu mɛyɛi Nɛbati birɛ
Sedoboammu do tanné Isidayɛɛribɛ mɛ̀ɛ̀ miɛkɛ.
29 Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì Pekaa kpàtì miɛkɛ nkɛ
Tekadati-Fadasaa Asidii kóo kpààtì bɛ̀ domɛ̀ kéfietɛ

Nɛfutadii tenkɛ̀ kɛməu: Iyɔ̃ɔ̃ nɛ̀ Abɛdi-Bɛti-Maaka nɛ̀ Yannəa nɛ̀ Kedɛsi nɛ̀ Asəə nɛ̀ yɛhɛkɛ̀ diɛyɛ̀ Kadaadi nɛ̀ Kadidee, kɛ́pĩmmú bɛnìtìbɛ̀ kɛ́kɔ̀nnɛ̀ Asidii. 30 Kɛ̀ Edaa birɛ Osee cómmú kɛ bo bɔ nDemadia birɛ Pekaa kóò potɛ́ kɛ́kuɔ, kɛ́fietɛ tikpàtì.

31 Pekaa dəərìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà dɛ̀ wɑ̃̀rimu Isidayɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ dəərìmɛ̀ pátíri miɛkɛ.

Yotammu naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 27:1-3,7-9)

32 Isidayɛɛribɛ kpààtì Demadia kpàtì benni dɛ́rì miɛkɛ nkɛ Osiasi birɛ Yotammu naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì. 33 Ò do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nsipísìdɛ́ nɛ̀ yènùmmù ndi, kɛ́ntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yɛ̀kuɔ̀ kɛ bo Sedisadɛmmu. O yɔ̃ do tú Sadɔki kóo sapàà nwe kòo yètìrì tu Yedusaa. 34 Kòo dɔ̀ɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ndɔ́ dɛ̀, ò do tũnnɛ o cicɛ Osiasi borimɛ mmɛ weti weti. 35 Kɛ̀ yɛtɔ̀rɛ̀ nɛ́ nkpaá bo, kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ feu iwũɔ̃ kɛ tuɔ̀ ntihúúntì yɛ borɛ̀.

Weè do keutɛ́ ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ kó dibòrì bɛ̀ tu dì Dibòrì diɛrì.

36 Yotammu dəərìmɛ̀ sɔmmɛ, ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà, dɛ̀ wɑ̃̀rimu Isidayɛɛribɛ kpààtìbɛ̀ dəərìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 37 Dɛ kó yɛmɔ̀rɛ̀ miɛkɛ nkɛ ti Yiɛ̀ nKuyie nduɔ́mmɛ̀ kɛ̀ Sidii kóo kpààtì Desinni nɛ̀ Demadia birɛ Pekaa Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì kɛ̀ bɛ̀ bo dokénɛ̀ Sudaa kɔbɛ. 38 Kɛ̀ Yotammuu kú kɛ̀ bɛɛ ò kũnné o yɛmbɛ̀ fɔ̃ti Dafiti ɛì miɛkɛ. Kòo birɛ Aasii sɔɔtɛ́ o kpàtì.

16

Aasi naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 28:1-27)

1 Demadia birɛ Pekaa kpàtì benni tɛpíítɛ̀ nɛ̀ diyiénnì miɛkɛ nkɛ Yotammu birɛ Aasi naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì. 2 Aasi do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nsipísìdé ndi kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yɛ̀kuɔ̀ kɛ bo Sedisadɛmmu, bá ò í ndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie ndɔ́ dɛ̀, ò í ntũnnɛ o yàárì Dafiti kó mɛborimɛ. 3 Ò do tũnnɛ Isidayɛɛribɛ kpàátìbɛ̀ borimɛ mmɛ kéféúténɛ̀ ketíkɛ o birɛ kétuɔ, ibotí ti Yiɛ̀ nKuyie ndo bèti ì ké bɛ̀ kànnɛ, ì do dɔɔri ìì sɔkɛ botí. 4 Kòo nkɔù iwũɔ̃ kɛ tuɔ̀ ntihúúntì yɛtãrɛ̀ ĩnkɛ̀ nɛ̀ dɛtie nyɔ.

5 Mɛm̀mɛ Sidii kóo kpàátì Desinni nɛ̀ Demadia birɛ Pekaa Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì bɛ̀ domɛ̀ Sedisadɛmmu ɛì ké dì pì, bɛ̀ mɛ nyí ndì na. 6 Dìì mɔ̀nnì dimáà miɛkɛ nkɛ Sidii kóo kpàátì tɛ̃ńnémɛ̀ Edɔmmu kɔbɛ bɛ ɛì Edaa, kébɛti Sudaa kɔbɛ di miɛkɛ, kɛ̀ Edɔmmu kɔbɛɛ dì ta kɛ bo nɛ̀ yíennί.

7 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Aasii tɔ̃ nkɛ̀ bèɛ nákέ Asidii kóo kpàátì Tekadati-Fadasaa kɛ dɔ̀ Sidii kóo kpàátì nɛ̀ Isidayɛɛribɛ kou bɛɛ̀ do mí nha birɛ, a kóo tɔ̃ntì, kɛ̀ n tu á kɔtɛní kέ n dɛɛté. 8 Ò mɛ nyĩ kétúótέ timátì péítì nɛ̀ mɛsɔɔ nnɛ̀ dɛ̀ɛ̀ bo ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃tɛ̀ kó ditɔu miɛkɛ nɛ̀ dɛ̀ɛ̀ bo tɛkpàátìcĩ̃ɛ̃tɛ̀ miɛkɛ kéduónko Asidii kóo kpàátì kɛ dɔ̀ wè ò pãmu. 9 Kɛ̀ Asidii kóo kpàátìi yie nkékɔtɛ kédo Damaasi ɛì ké dì pɔ̀ntɛ képĩmmú di nìtìbɛ̀ kékɔ̀nnɛ̀ Kiidi, kékuɔ okpàátì Desinni.

10 Dɛ kó difɔ̃nkúò kòo kpàátì Aasii kɔtɛ Damaasi kɛ bo yà Asidii kóo kpàátì Tekadati-Fadasaa. Mɛm̀mɛ ò yàmɛ̀ diwũɔ̃tɔ̀nnì dìì bo Damaasi kéwãri dì dɔ̀mmɛ̀ weti weti, kéduónko ikuó nìùtì Udii wèè bo Sedisadɛmmu. 11 Kòo maá diwũɔ̃tɔ̀nnì kɛ̀ dì ndɔ̀ nhokpàátì Aasi ò duɔnní itié nDamaasi kɛ yɛ̃ nwè

dì maá kɛ̀ dì ndòmmɛ̀, kɛ́ dì maá kɛ́deè bá okpààtì
Aasi mu nyí kònko. 12 Kòo ítɛ́ Damaasi kɛ́kònko kɛ́yà
diwũõtɔ̀nnì kɛ́dekɛ di ĩnkɛ̀, 13 kɛ́féútɛ́ o ɔ̃fɛ̀ kɛ́tuɔ
nkɛ́tuɔnnɛ̀ tihúúntì nɛ̀ muyuo nkɛ cóú mmɛnaà
mbɛ̀ tu mɛ̀ dìfɛ́ɛ̃̀ mu ĩnkɛ̀ kɛ́míɛ́tɛ́ diwũõtɔ̀nnì iwũõ
ò fiɛ́ ì mɛtaummɛ̀ kpɛyi i kó mɛyĩĩ, 14 kɛ́túótɛ́
disɔɔwũɔ̃̀ kó diwũõtɔ̀nnì dìì bo ti Yiè nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀
ìikɛ̀ kɛ́kɔtɛ kɛ́ dì còńné diwũõtɔ̀nnì pànnì bakù
youú bíɛ́kɛ̀, 15 kɛ́deè kɛ́nákɛ́ ikuó nìùtì Udii kɛ dɔ̀:
Diwũõtɔ̀nnì diɛrì ĩnkɛ̀ nkɛ a yó ntuɔmmɛ̀ di feu ìì
wũõ dikũnweńnì nɛ̀ kuyuoku, okpààtì kó iwũõ nɛ̀
o kó yɛpãrɛ̀ nɛ̀ kubotí kó iwũõ nɛ̀ ku kó yɛpãrɛ̀,
muyuo nkpɛyɛ nɛ̀ dìfɛ́ɛ̃̀ bɛ̀ ɔ̃ɔ̃ yɔɔrɛ wè yɛpãrɛ̀ ĩnkɛ̀.
A níí yóó di mmíɛ́tɛ́ iwũõ di kù feu ì kó mɛyĩĩ, kɛ̀
disɔɔwũɔ̃̀ kó diwũõtɔ̀nnì dii, míì yó nyɛ́ di kpɛti.

16 Kɛ̀ ikuó nìùtì Udii dɔ̀ɔ̀ okpààtì Aasi ò nàkɛ́ tì
timɔu. 17 Dɛ kó difɔ̃nkúò kòo kpààtì Aasii kɛ́kɛ́
sinaasɛ̃ĩ bɛ̀ do dɔ̀ɔ̀ sìì kó tifèntì Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ kpɛ́í
si kó yɛtàrɛ̀ kɛ́dɛi yɛbɔ yɛ̀ɛ̀ còḿmú sì ĩnkɛ̀, kɛ́cɔ̃ntɛ́
disɔɔwũɔ̃̀ kó kunankú diɛkù isɔɔmátìnààkɛ kɔku,
kɛ́ kù ĩńné kɛtenkɛ̀ bɛ̀ cè kɛ̀ nɛ̀ yɛtǎ́rɛ̀, 18 kɛ́pɔntɛ
diwũõtɔ̀nnì Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ okpààtì do dɔunko dɛ̀ o
kpààtìkàrì kɛ́kpetínné okpààtì kó dibòrì.

19 Aasi dɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ̀ mɛ̀ɛ̀ kó dimàà dɛ̀
wǎ̀rimu Sudaa kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 20 Kòo
kú kɛ̀ bɛɛ ò kũnné o yɛmbɛ̀ fɔ̃ti Dafiti ɛì miɛkɛ, kòo
birɛ Esekiasii sɔɔté o kpàtì.

17

Osee naámmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì

1 Sudaa kóo kpàátì Aasi kpàtì benni tɛpíítɛ̀
nɛ̀ didérì miɛkɛ nkɛ Edaa birɛ Osee naámmɛ̀
Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì, kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie
nyɛ̀wɛi kɛ bo Sammarii, 2 kédɔ̀ɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dó
dɛ̀ ò né í ntùɔ̀kɛ Isidayɛɛribɛ kpàátìbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ ò niiténɛ̀
kɛ di tikpàtì. 3 Dɛ mànnì kɛ̀ Asidii kóo kpàátì
Sadimanasaa kɔtɛní kédo Osee kóò na, kòo ò bɔ̀útɛ
ké nhò yietì dàmpóò. 4 Kɛ̀ Asidii kóo kpàátìi bantɛ
Osee dammùmɛ̀ o cĩɛ̃ nyi, ò sɔ̃́ ndìì mànnì Osee
tɔ̃ mbɛnìtìbɛ̀ Saii ɛì Esibiti kóo kpàátì borɛ̀. Ò mɛ
nyí yietí dɛ benni Asidii kóo kpàátì dàmpóò ò ɔ̃
nhò yietì mɛ̀ɛ̀ botí yɛbie ntɛyɛ̀. Mɛmmɛ Asidii kóo
kpàátì duómmɛ̀ kɛ̀ bɛɛ pĩ nhOsee kéboú mɛfĩmmɛ
kékpetínnɛ́. 5 Kɛ̀ Asidii kɔbɛɛ ítɛ́ képitɛ́ kɛtenkɛ̀
kɛmɔu, kékɔtɛ képi Sammarii ɛì ké ndì pi kɛ dɔ̀
yɛbie nyɛ̀tããti. 6 Osee kpàtì benni wɛínnì miɛkɛ
nkɛ Asidii kóo kpàátì namɛ̀ Sammarii képĩmmú
bɛnìtìbɛ̀ kékònnɛ̀ Asidii ké bɛ̀ kànnɛ Adaa ɛì nɛ̀ Abɔɔ
kó mpɛ́ɛmmɛ̀ Kosãã tempɛ̃ nnɛ̀ Mɛdii ɛkɛ̀.

Dɛ̀ɛ̀ te kɛ̀ Isidayɛɛribɛ kpàátìyuu pɔntɛ

7 Isidayɛɛribɛ yetɛ mɛ̀ɛ̀ kpéí mbɛ Yiɛ̀ nKuyie nkùù
bɛ̀ dènnɛní Esibiti miɛkɛ kɛ dɔ̀ɔ̀ mɛyɛi ndɛɛ̀ te kɛ̀ tii
mbɛ̀ tùɔ̀kɛní. Kuyie ndo bɛ̀ fièɛnɛ̀ Esibiti kóo kpàátì
nwe ké bɛ̀ dènnɛ kɛ̀ bɛɛ kù yóu kéfié yɛbɔkɛ̀. 8 Bɛ̀
do tũnnɛ ibotí ti Yiɛ̀ nKuyie ndo bɛ̀ti ì ké bɛ̀ kànnɛ i
borimɛ mmɛ, 9 kéndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie nyɛ̃ mbɛ̀ báá
dɔɔ̀ dɛ̀ kémaá yɛtɔ̀rɛ̀ yɛhɛkɛ̀ yɛmɔu miɛkɛ kétúótɛ́ bɛ̀ɛ̀
bàa dihɛì bɛ kó yɛtuo kéntɔ kétuɔkɛnɛ̀ yɛhɛkɛ̀ diɛyɛ̀
iduotí fitɛ́ yɛ̀, 10 kéfiíkú yɛtã́rɛ̀, kéfiíkú itedɛí sitãã́
simɔu ĩnkɛ̀ nɛ̀ yɛteyɔ yɛmɔu. 11 Kɛ̀ bɛ̀ nfeu iwũɔ̃
yɛtɔ̀rɛ̀ ibotí ti Yiɛ̀ nKuyie ndo bɛ̀ti ì ké bɛ̀ kànnɛ, ì do
dɔɔ̀rìmɛ̀, kédɔɔ̀ dɛ̀ɛ̀ í wenni kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie miɛkɛɛ bɛ̀

yɛ̀. 12 Bɛ̀ do feu yɛbɔkɛ̀ nyɛ ti Yiè nKuyie mmɛ ndo
bɛ̀ nàkému kɛ dɔ̀ bɛ̀ báá dɔɔ̀ dɛ kó kubotí.
13 Ti Yiè nKuyie ndo duɔ́ nkɛ̀ ku pããnáaǹtì
náaḿbɛ̀ bɛ̀ caummu weti weti bɛmbɛ Isidayɛɛribɛ
nɛ̀ Sudaa kɔbɛ ké bɛ̀ nákɛ́ kɛ dɔ̀: Ceetɛnɛ̀ kéyóu di yɛi
nkétũnnɛ n tannɔ̀ nɛ̀ n tié nnɛ̀ n kuɔ́ n duɔ́ nkɛ̀ m
pããnáaǹtì náaḿbɛ̀ bɛmɔu duɔ́ ndɛ̀ di yɛmbɛ̀.
14 Bɛ̀ mɛ nyí nyie, kɛ̀ bɛ̀ɛ kpénkùnnɛ bɛ to kɛ̀ dɛ̀ɛ
pɛ̃ɛ̃té bɛ yɛmbɛ̀ do kpénkùnnɛ mɛ̀ɛ̀ botí bɛ kpɛyɛ,
kɛ̀ bɛ̀ɛ yetɛ ti Yiè nKuyie nkpɛti. 15 Bɛ̀ dootóo ti
Yiè nKuyie nkuɔ́ nyi nɛ̀ mɛtaummɛ̀ kù do dɔ̀ɔnɛ̀
mɛ̀ bɛ yɛmbɛ̀ nɛ̀ kù do bɛ̀ nàkɛ́ yɛ̀ɛ̀ tannɔ̀, kɛ tũnnɛ
dɛtetìrɛ̀ kpɛrɛ, kɛ naá mbɛ mómmɔmbɛ dɛtetìrɛ̀. Bɛ̀
tũnnɛ ibotí tɛì kó mɛborimɛ mmɛ Kuyie ndo yɛ̃
mbɛ̀ báá tũnnɛ mɛ̀. 16 Bɛ̀ do dootóomu ti Yiè nKuyie
ntannɔ̀ páíí, kédɔɔ̀ isɔɔmátìnààkɛ ìdɛ̀ì kéfíí nkutedɔ́ú
kénninku kɛ dɔu ndiyiè nɛ̀ otǎnkù nɛ̀ siwǎã kɛ feu
iwũõ dibɔɔ̀ Baadi. 17 Kɛ tuɔ̀ mbɛ bí initidaaì nɛ̀
initipòì kɛ pãũ kɛ dɔɔri munitinɔ̀ntɔ̃mmú, kéduɔ́
mbɛmáà mɛyɛi ndɔɔ̀rìmù miɛkɛ, kɛ̀ ti Yiè nKuyie
mmiɛkɛɛ bɛ̀ yɛ̀. 18 Kɛ mènkɛɛ bɛ̀ yɛ̀ mɛdiè nkɛ̀ kùu bɛ̀
kɛi nku borɛ̀ kɛ̀ dɛ̀ nkpaá Sudaa botí kɔbɛ máà ndi.
19 Weè Sudaa kɔbɛ múnkɛ í ntũnnɛ ti Yiè nKuyie
ntannɔ̀, kétũnnɛ Isidayɛɛribɛ do mɔkɛ mɛ̀ɛ̀ mantímɛ̀
bɛ kó dikpàátìyuu miɛkɛ. 20 Nɛ̀ dɛ kpéí nkɛ̀ ti Yiè
nKuyie ndootóo Isidayɛɛribɛ bɛmɔu kɛ́ bɛ̀ ãnné ifɛi,
kéduɔ́ nkɛ̀ ibotí tɛìi bɛ̀ na kénfekù bɛ kpɛrɛ, kɛ̀ kùu
bɛ̀ kɛi nku ìikɛ̀.

21 Ti Yiè nKuyie nkuù do bɛ̀ totɛ́ kédɛitɛ
Isidayɛɛribɛ kécǎnnénɛ̀ Dafiti kó tɛcĩɛ̀tɛ̀, kɛ̀
Isidayɛɛribɛɛ pĩ nNabati birɛ Sedoboammu tikpàtì,
kòo fétìnnɛ Isidayɛɛribɛ ké bɛ̀ tanné mɛyɛi ndiɛmɛ̀

miɛkɛ. 22 Kè Isidaɣɛɛribɛ ntũ nSedoboɑmmu do dɔ̀ɔ̀
mèè yɛi, bè í mmè yóu. 23 Kè ti Yiè nKuyie nYaá mbè
kɛinnè ku borè kéndɔ̀nnè kù do tì nàkémè nè ku
pããnáaǹtì náaǜbè nɔ̀ miɛkɛ. Mɛǜmɛ kù bè cíɛmmè
ku tenkè ĩnkè kè bèɛ kɔtɛ Asidii kɛ kɛ mbo nè yíennί.

Kuyie ndènnɛmè Isidaɣɛɛribɛ kè ibotí tɛì kari bɛ tenkè

24 Kè Asidii kóo kpàátìi duɔ́ nkè Babidɔnni kɔbɛ
nè Kutaa kɔbɛ nè Awa kɔbɛ nè Amati kɔbɛ nè
Sefawayimmu kɔbɛ kè bèɛ kɔtɛní kémbo Sammarii
kó yɛhɛkè miɛkɛ kéfietɛ Isidaɣɛɛribɛ ɛkè bè do bo
yè Sammarii kémbo. 25 Bè kàri dìì mɔ̀nnì dɛ kó
yɛhɛkè miɛkɛ kɛ í ntũ nti Yiè nKuyie nkè kùu duɔ́
nkè yɛcìrícìrè mbè pĩĩ. 26 Kè bèɛ tɔ̃ nkè bèɛ náké
Asidii kóo kpàátì kɛ dɔ̀: A tɔ bèè nìtìbè kɛ kànnɛ
Sammarii bè í yɛ́ bè bàámmè Kuyie dɛè te kè kù
duɔnní yɛcìrícìrè kè yè bè pĩĩ. 27 Dɛ mɔ̀nnì kè Asidii
kóo kpàátìi duɔ́ ndinùù kɛ dɔ̀: Túóténè m pĩḿmúní
bèè nìtìbè Sammarii bɛ miɛkɛ Kuyie nkuɔ́ nìùtì mɔù
kóò tɛ̃ńnɔ́ɔ kóo nkè bo ké bè bɛnkɛ bè bàámmè
Kuyie. 28 Mɛǜmɛ kè bèɛ dɛitɛ ti Yiè nKuyie nkuɔ́
nìùbè miɛkɛ òmɔù kéduɔ́nko kòo mbo Betɛɛdi kɛ bè
bɛnkú bè bàámmè Kuyie.

29 Bá kùù botí kù do dɔ̀ɔ̀ tɛbɔɔtenkaanìtè ntɛ kéfíí
nyɛtuo bè do maá yè Sammarii kó yɛtɔ̀rè yɛ miɛkɛ.
Bá kùù botí kù do mɛ ndɔ̀ɔ̀ ku ɛì kù bo dìì miɛkɛ.
30 Kè Babidɔnni kɔbɛ mmɔkɛ bɛ kpɛtɛ kè tè tú Sukɔti-
Bɛnnɔti, kè Kuta ɛì kɔbɛ kpɛtɛ ntú Nɛdikadi, kè
Amati ɛì kɔbɛ kpɛtɛ tú Asimati. 31 Kè Awa ɛì kɔbɛ
kpɛsi tú Nibasi nè Taditaki, kè Sefawayimmu ɛì kɔbɛ
kpɛsi ntú Adadamadɛki nè Annammɛdɛki, kè bè sì
kɔ̀ù ibí kɛ tuɔ̀. 32 Kè bè ntũ mbakɛ ti Yiè nKuyie nkɛ

né waá mbɛ botí miɛkɛ ikuɔ́ nìùbɛ̀ bɛ̀ɛ yó mbo bɛ̀ maá yɛ̀ɛ̀ tuo kɛ pĩ mmubɔɔtɔ̃mmú nɛ̀ bɛ kpéí. 33 Kɛ̀ bɛ̀ ntũ nti Yiɛ̀ nKuyie nkɛ feunɛ̀ bɛ bɔkɛ̀ bɛ̀ do yɛ̀ feu mɛ̀ɛ̀ botí bɛ ciɛ bɛ̀ do boní kɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ bɛ̀ tɔní.

34 Nɛ̀ yíenní bɛ̀ kpaá tũ mmɛɛ̀ mantímɛ̀, bɛ̀ í tũ nti Yiɛ̀ nKuyie nséi bɛ̀ mɛ nyí tũ mbɛ kó ikuɔ́, bɛ̀ mɛ nyí tũ nti Yiɛ̀ nKuyie nkuɔ́ kù do duɔ́ nyì Sakɔbu bí, kù do yu ì kɛ dɔ̀ Isidayɛɛribɛ. 35 Ti Yiɛ̀ nKuyie ndo bɛ̀ dɔ̀ɔ̀nɛ̀ mɛtaummɛ̀ mmɛ kɛ́ bɛ̀ nàkɛ́ ku nùù kɛ dɔ̀: Di bá mmɔkɛ yɛbɔkɛ̀, di bá nninku yɛ ìikɛ̀, di bá nyɛ̀ dɔ́ ndi mɛ mbá nyɛ̀ feu iwũɔ̃. 36 Di dò nkémbáá mmí ndi Yiɛ̀ nKuyie nku, mí nwèè di dènnɛní Esibiti nɛ̀ muwɛ̃rímú. Di dò nkɛ́ndé míì máà ndi, kɛ nni ntũ nkɛ n feu iwũɔ̃. 37 Dí mpĩ n di nàkɛ́ tì nɛ̀ n tié, nnɛ̀ n tannɔ̀ nɛ̀ n kuɔ́ kɛ́ ndɛ̀ tũ nsɑ̃́ɑ̃̀, di báá fíé yɛbɔkɛ̀. 38 Di báá yɛ̀ mmɛtaummɛ̀ n di dɔ̀ɔ̀nɛ̀ mɛ̀, kɛ́fíé yɛbɔkɛ̀. 39 Di ntũ mmí ndi Yiɛ̀ nKuyie m máà ndi kɛ̀ nní ndi dɛɛrí nɛ̀ di dootitɔbɛ̀.

40 Bɛ̀ mɛ nyí nyie nkɛ̀ bɛ̀ baa nkpaá kɛ tũ mbɛ̀ do mɔkɛ mɛ̀ɛ̀ mantímɛ̀ nɛ̀ dimɔ̀nnì. 41 Mɛmɛ̀mɛ kɛ̀ bɛ̀ ntũ nti Yiɛ̀ nKuyie nkɛ feunɛ̀ yɛbɔkɛ̀, kɛ̀ bɛ bíi mɛ nsɔɔté nɛ̀ bɛ yaàbío. Kɛ mɛ ndɔɔri nɛ̀ yíenní.

18

Esekiasi naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 29:1-2. 31:1)

1 Isidayɛɛribɛ kpààtì Edaa birɛ Osee kpàtì benni tɑ̃ɑ̃́nnì miɛkɛ nkɛ Aasi birɛ Esekiasi naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì. 2 Ò do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nsipísìdé nɛ̀ yènùmmù ndi, kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie nsipísìdé nɛ̀ yèwɛi kɛ bo Sedisadɛmmu. Sakarii birɛ Abi weè do tú o yɔ̃. 3 Kòo ndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie ndɔ́ dɛ̀

o yàárì Dafiti do dɔ́ɔrìmɛ̀ sósó. 4 Weè do pùɔ nyɛtɔ̀rɛ̀ képuɔ nsitenkaanìi kékɔ̃ũ Asedaa kutedɔ́ú kébɔ́ké fɛsɔɔmátìwàáfɛ̀ Mɔyiisi do dɔ́ɔ̀ fɛ̀, Isidayɛɛribɛ do kpaá kɛ fɛ̀ tùɔ̀mmu ntihúúntì kétuɔkɛnní dɛ mɔ̀nnì, kɛ̀ bɛ̀ fɛ̀ yu kɛ tú fɛsɔɔmátìwàáfɛ̀. 5 Esekiasi do dómu mɛdiɛ̀ ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribɛ tũ nkù képɛ̃ɛ̃té Sudaa kpàátìbɛ̀ sɔmbɛ, bɛ̀ɛ̀ ò niiténɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ ò tũnní. 6 Kòo ntaunɛ̀ ti Yiè nKuyie nweti weti, ò í nkù yatɛnɛ̀ kéntũ nKuyie ntannɔ̀ kù do duɔ́ nyɛ̀ Mɔyiisi. 7 Kɛ̀ ti Yiè nKuyie nni nhò bonɛ̀ kòò dɔɔri dɛ̀ dɛmɔu yie. Kòo yetɛ Asidii kóo kpàátì kpɛti kɛ tɛ̃nkɛ í nhò bùɔ́. 8 Weè do potɛ́ Fidisitɛ̃ɛ̃bɛ kɛfietɛ bɛ tenkɛ̀ kétúótɛ́ bɛ̀ɛ̀ baa dihɛì bɛ kó yɛtuo kéntɔ kétuɔkɛnɛ̀ yɛhɛkɛ̀ iduotí fitɛ́ yɛ̀.

Sidii kóo kpàátì Sadimanasaa pimɛ̀ Sammarii

9 Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì Esekiasi kpàtì benni naannì miɛkɛ nkɛ Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì Edaa birɛ Osee kó tikpàtì benni yiénnì miɛkɛ dò nkɛ, Asidii kóo kpàátì Sadimanasaa domɛ̀ Sammarii ɛì kɛ́ dì pi. 10 Kɛ̀ dɛ̀ mmɔkɛ yɛbie nyètããti kòo di na kɛ sɔ̃ nhEsekiasi bo o kpàtì benni kuɔ́nnì, kɛ̀ Isidayɛɛribɛ kóo kpàátì Osee bo o kpàtì benni wɛínnì. Dɛ benni ndi bɛ̀ pɔ̀ntɛmɛ̀ Sammarii. 11 Mɛm̀mɛ Asidii kóo kpàátì pĩḿmúmɛ̀ Isidayɛɛribɛ kékɔ̀nnɛ̀ Asidii kɛ́ bɛ̀ kànnɛ Adaa, Abɔɔ kó mpɛ́mmɛ̀ Kosãã tempɛ̃ nnɛ̀ Mɛdii ɛkɛ̀. 12 Bɛ̀ do í yie mmɛ̀ɛ̀ kpéí nkɛ ti Yiè nKuyie nnáaǹtì, kétɔ̃tɛ mɛtaummɛ̀ kù do nàké tìì kó dimàà ku kóo tɔ̃ntì Mɔyiisi bɛ̀ do í kèńtɛ́ tìmatì, bɛ̀ mɛ nyí nyie nkɛ dɔ́ɔ̀ tìmatì.

Asidii kóo kpàátì Sãnsedibu domɛ̀ Sudaa kɔbɛ tenkɛ̀

(Wéntɛ́ Esaii 36:1 nɛ̀ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 32:1)

13 Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì Esekiasi kpàtì benni
tɛpíítɛ̀ nɛ̀ dinaannì miɛkɛ nkɛ Asidii kóo kpààtì
Sãnsedibu domɛ̀ Sudaa ɛkɛ̀ iduotí fitɛ́ yɛ̀ kɛ́ yɛ̀ fìètɛ.
14 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtìi tõ
mbɛnìtìbɛ̀ Dakiisi ɛì kɛ̀ bèɛ nákɛ́ Asidii kóo kpààtì
kɛ dɔ̀: Okpààtì tu ò cààrèmu a ò yóu kɛ tɛ̃́nkɛ báá ò
dokénɛ̀, kàa ò bekɛ tì, ò yóó tì dɔ̀ɔ̀mu.
Kɛ̀ Asidi kóo kpààtì dɔ̀, wèe ò duɔ́ ntimátì
péítì cìdóòbɛ̀ sikɔupísìwɛi (9000), mɛsɔɔ ncìdóòbɛ̀
sikɔusìwɛi (900). 15 Kɛ̀ Esekiasii túótɛ́ timátì péítì
tìì do bo ti Yiɛ̀ nKuyie ncɪ̃ɛ̃̀tɛ̀ kó ditɔu miɛkɛ nɛ̀
tɛkpààtìcɪ̃ɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ timɔu. 16 Kòo pɔntɛ ti Yiɛ̀ nKuyie
ncɪ̃ɛ̃̀tɛ̀ kó yɛcàkɛ̀ kédatɛ mɛsɔɔ nwenwe Esekiasi
o mɔ́mmuɔ nhò do dànnɛmɛ̀ tidabɛɛtì tìì pɪ̃ńnɛ̀
yɛcàkɛ̀. Kòo dɛ̀ duɔ́ ndɛmɔu Asidii kóo kpààtì.

Wèè ni Senakedibɛ ããpɔ̀mbɛ̀ nàkɛ́ tì
(Wéntɛ́ Esaii 36:2-22 nɛ̀ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 32:9-16)

17 Kɛ̀ Asidii kóo kpààtì mbo Dakiisi kédɛitɛ wèè
bakɛ́ o kó fɛhããpɔ̀nnafɛ nɛ̀ wèè bakɛ́ tɛkpààtìcɪ̃ɛ̃̀tɛ̀,
nɛ̀ wèè bàa wenwe okpààtì o mɔ́mmuɔ, nɛ̀
bɛhããpɔ̀mbɛ̀ péu, kɛ́ bɛ̀ tɔ̃nko Sedisadɛmmu okpààtì
Esekiasi borɛ̀. Kɛ̀ bèɛ tuɔkoo kɛ́bátɛ́ kɛ́ntɔ́kénɛ̀
diyaàhóútãárì kó kucɛ, mɛniɛ mpũ̃ nkùù nécɛ
kɛ taà dihɛì kubiriku. 18 Bɛ̀ dɛ mbo kɛ dɔ̀ bɛ̀ dó
kéyà okpààtì kɛ̀ Idikiya birɛ Ediakimmu wèè kòtí
tɛkpààtìcɪ̃ɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ kɛ̀ weè né yènní nɛ̀ Sebuna
opátíwããtì nɛ̀ Asafu birɛ Soaa wèè tɔu dihɛì kó
yɛpátɛ. 19 Wèè bakɛ́ fɛhããpɔ̀nnafɛ kòo bɛ̀ nàkɛ́ kɛ
dɔ̀: Nákénɛ̀ okpààtì Esekiasi kɛ dɔ̀ okpààtì diɛwè
Asidii kóo kpààtì tu ti da bekɛ kɛ dɔ̀: A tã́ ba kɛ kari?

20 Yáà a yèmmɛ̀ dò ntináaǹtì dɛtetìrɛ̀ kpɛti tú itié
nyi nɛ̀ dikɔ̃mbùɔ̀ a kpéí nkàa bo ò dòkénɛ̀? Yáà a
yèmmɛ̀ naatinɛ̀ we, kàa dàátí kɛ yetɛ wenwe Asidii
kóo kpààtì kpɛti? 21 Ò tu ò yɛ́mu kɛ dò nha yèmmɛ̀
naatinɛ̀ Esibiti nwe a né í yɛ́ kɛ dò nhEsibiti dò
ndipènnì dìi pàntɛ dìndi, kɛ̀ wèè di pĩ ndìi ò kòutɛ.
Esibiti kóo kpààtì mɛ ndɔɔri bɛ̀ɛ̀ ò duó mbɛ yèmmɛ̀.
22 Kɛ̀ dɛ̀ yèmmɛ̀ di bo yĩ di yèmmɛ̀ naatinɛ̀ di Yiè
nKuyie ndi tũ nkù dɛ̀ né í tú kuù kó yɛtɔ̀rɛ̀ nyɛ nɛ̀
yɛwũɔ̃tɔ̀rɛ̀ Esekiasi pùɔmmɛ̀ o mómmuɔ nkɛ nàké
Sudaa kɔbɛ nɛ̀ Sedisadɛmmu kɔbɛ kɛ tú bɛ̀ nfeu bɛ
wũɔ̃ diwũɔ̃tɔ̀nnì dìi bo Sedisadɛmmu máà? 23 Kàa
yèmmɛ̀ dò nnɛ̀ n cicɛ Asidii kóo kpààtì di mà, a dɔ̀
fĩɛ́ũ! Kòo da duó nsisɛ̃ĩ sikɔupísìdé (2000) kɛ̀ nsà kàa
bo pétɛ́ bɛ̀ɛ̀ bo sì dèkɛ! 24 A í yóó na kébaao n kóo
kpààtì kó bɛtɔ̃mbɛ̀ miɛkɛ bá omáà bá ketíkɛ wèè tu
osámpóù bɛ miɛkɛ. Kàa yèmmɛ̀ né naatinɛ̀ Esibiti
yóó da duómmɛ̀ sisɛ̃ĩ nɛ̀ si dèèbɛ̀! 25 Di yèmmɛ̀ dò
nhò kɔ̀tɛní nɛ̀ omáà ndi kɛ bo pɔntɛ di nhɛì bá di Yiè
nKuyie nyí dóàà? Kuù ò nàké kɛ tú ò dò nké dì pɔ̀ntɛ.
26 Dɛ mɔ̀nnì Idikiya birɛ Ediakimmu nɛ̀ Sebunaa
nɛ̀ Soaa, kɛ̀ bɛ̀ɛ náké wèè ni Asidii kó fɛhããpɔ̀nnafɛ
kɛ dɔ̀: Ti da báámmu nti náánnɛ̀ Aramu eì kɔbɛ kó
tináaǹtì, bɛ̀ɛ̀ bo kuduotí ĩnkɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ bá nyo.
27 Wèè bakɛ́ Asidii kó bɛhããpɔ̀mbɛ̀ kòo dɔ̀: N kóo
kpààtì í n tɔ̃nní kɛ̀ m bo tì nàké fɔ̃ nnɛ̀ a kóo kpààtì
díì máà. Ò pètinkɛ n tɔ̃nní kɛ̀ m̀ bo tì nàké bɛnìtìbɛ̀
mbɛ bɛ̀ɛ̀ bo kuduotí ĩnkɛ̀, díndi nɛ̀ bɛ̀, di yóó di di
míntì kéyǎ di yɛ́nkúmɛ̀.
28 Mɛmmɛ wèè ni Asidii kó fɛhããpɔ̀nnafɛ ò
cò́mmúmɛ̀ képĩɛ̃ké nɛ̀ Sudaa kɔbɛ kó tináaǹtì kɛ dɔ̀:
Kénténɛ̀ Asidii kóo kpààtì diɛwè tu mù: 29 Ò tu

Esekiasi báá benné ké ndi soú nhò í yóó na ké di fietɛ o nɔu miɛkɛ. 30 Esekiasi bá ndi soú nkɛ tú di duó ndi yɛ̀mmɛ̀ di Yiɛ̀ nKuyie nkɛ̀ kù yóó di dɛɛté. Bá Asidii kɔbɛ báá pɔntɛ dihɛì. 31 Asidii kóo kpààtì tu dí báá yie nhEsekiasi kpɛti, di taunnɛ̀ wenwe Asidii kóo kpààtì, kɛ̀ dɛ̀ɛ yie nkɛ̀ di nyo mbá wè o paku kó tidiitì kɛ cáá fínyĩ̀ nɛ̀ fìkíè dɛ bɛ kɛ yɔ̃ mbá wè o bintɛ niɛ, 32 kɛ kémmúnɛ̀ ò bo tuɔkɛnímɛ̀ ké di túótɛ́ kékònnɛ̀ kékannɛ dihɛì dìì dònnɛ̀ di kpɛri, kɛ̀ tidiitì nɛ̀ dɛtie mbɛ̀ tu dɛ̀ fínyĩ̀ nɛ̀ bɛ̀ tu dɛ̀ odìfíè bɛ̀ dii dɛ̀ɛ̀ bɛ mɛkɔsààmɛ̀ kɛ̀ dɛ̀ bo, kɛ̀ mɛcekùɔ̀ mmúnkɛ bo di miɛkɛ, kɛ̀ dí mbo dɛborɛ̀ kɛ báá kú diɛ ndɛtetìrɛ̀. Di báá kéntɛ́ Esekiasi di náá ntì kɛ tú Kuyie nyóó di dɛɛté. Ò di fétìnkomu. 33 Yɛhɛkɛ̀ tɛyɛ̀ kó yɛbɔkɛ̀ na kɛ bɛ̀ dɛɛté kɛ̀ Asidii kóo kpààtì í bɛ̀ pĩ́ńnáà? 34 Amati nɛ̀ Adipadi kó yɛbɔkɛ̀ borɛ? Sefadifaimmu nɛ̀ Enaa nɛ̀ Iwa dɛ kpɛyɛ borɛ? Yɛ̀ dɛɛté Sammarii kɔbɛ kòò í bɛ̀ naà? 35 Ɔndi ɛì kó dibɔɔ̀ na kɛ dɛɛté di kó kɛtenkɛ̀ kòò kɛ̀ yóu kɛ̀ di Yiɛ̀ nKuyie nné bo na kédɛɛté Sedisadɛmmu?

36 Kɛ̀ bɛ̀ ndò nkárɛ́ bá òmɔù í mbɛ̀ tɛ̃́ńné tìmatì. Kɛ yɛ́ okpààtì Esekiasi do bɛ̀ nàkémɛ̀ kɛ tú bɛ̀ báá ò tɛ̃́ńné tìmatì. 37 Kɛ̀ Ikidiya birɛ Ediakimmu wèè kòtí tɛkpààtìcĩ̃ɛ̃̀tɛ̀ nɛ̀ opátíwãã̀tì Sebuna nɛ̀ Asafu birɛ Soaa wèè tɔu dihɛì kó yɛpátɛ kɛ̀ bɛ̀ɛ kɛ̃rí bɛ yààtì kéwɛ̃too Esekiasi borɛ̀, kóò nàkɛ́ wèè bakɛ́ Asidii kó fɛhãã̀pànnafɛ ò bɛ̀ nàkɛ́ tì.

19

Esekiasi beémmɛ̀ Kuyie mpãã̀náaǹtì náaǹtò Esaii o kpɛti

(Wéntɛ́ Esaii 37:1-7)

1 Okpààtì Esekiasi ti kèè dìì mɔ̀nnì kòo yɛ̀mmɛ̀ɛ caàrɛ̀ kòo kɛ̃rí o yààtì kɛ dáátí kufɔ̀ɔtɔ̃nkù kɛ́ntati ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀, 2 kétɔ̃ nhEdiakimmu wèè kòtí tɛkpààtìcĩɛ̃̀tɛ̀ nɛ̀ o pátíwãɛ̃̀tì Sebuna nɛ̀ ikuɔ́ nìùbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ tu bɛkótíbɛ̀ kɛ dɔ̀ bɛ̀ ndáátí tifɔ̀ɔtɔ̃̀ntì kɛ́kɔtɛ Amɔti birɛ Esaii Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò borɛ̀. 3 Kóò nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Okpààtì Esekiasi tu tí da nákɛ́ kɛ dɔ̀: Yíe nkó diyiè tu mɛyɛǹcaàrìmɛ̀ kpɛri ndi, ti pàkɛ́mu, Kuyie nkuù ti potɛ́ kɛ ti di ifɛi. Ti kpɛrɛ dònnè kupɛitɛ́yonku õõ ítɛ́ mɛ̀mmɛ onitipòkù kɛ̀ muwɛ̃rímú né ò dòńté ò bo nɔrímɛ̀ kɛ̀ dɛbirɛɛ yènní. 4 Kɛ̀ dɛ̀ naati ti Yiɛ̀ nKuyie nha tũ nkù bo nkeè Asidii kóo kpààtì tɔ̃nní wèè ni o ããpɔ̀mbɛ̀, kòo kù sɛ̃̀ḿmú mɛ̀ɛ̀ botí kɛ bo ò potɛ́ yɛsɛ̃̂ɛ̃̀mbɛ̀ ò kù sɛ̃̀ḿmú yɛ̀ɛ̀ kpɛ́í. A né kù bàńtɛ̀ ku kɔbɛ bɛ̀ɛ kpaá bɛ kpɛ́í.

5 Kòo kpààtì Esekiasi kó yɛtɔ̃rɛ̀ɛ tuɔkoo Esaii borɛ̀. 6 Kòo yè nàkɛ́ kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie ntu dí nákɛ́ okpààtì Esekiasi kɛ dɔ̀ o kɔ̃mbùɔ̀tì bá nduò ò kèè tìì náaǹtì nɛ̀ yɛsɛ̃̂ɛ̃̀mbɛ̀ Asidii kóo kpààtì tɔ̃nní kɛ̀ bɛ̀ kù sɛ̃̀ḿmú yɛ̀ kpɛ́í. 7 Ti Yiɛ̀ nKuyie ntu kuù móɱmɔnku yóó ò ãnné mɛyèmmɛ̀ mɛ̀ɛ̀ bo nte kòo keè tináaǹtì matì kɛ́kò nho ciɛ kɛ̀ kùu duó nkɛ̀ bɛ̀ɛ kɛ̀ nhò kùɔ.

Asidii kóo kpààtì wɛ̀̃ri dìì pátíri kɛ bo donné Sedisadɛmmu kɔbɛ kɔ̃mbùɔ̀tì
(Wéntɛ́ Esaii 37:8-13 nɛ̀ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 32:17)

8 Mɛmmɛ wèè ni Asidii kó bɛhããpɔ̀mbɛ̀ ò kèèmɛ̀ Asidii kóo kpààtì ìtémɛ̀ Dakiisi kɛ kɔ̀tɛ kɛ do Dibuna mudoò, kòo kɛ nhò sɔ̃́ńtóo. 9 Asidii kóo kpààtì do kèè Etiopii kóo kpààtì Tiidakaa kɔ̀riní mɛ̀mmɛ kɛ bo ò do mudoò. Kòo yíé tɔ̃ nkɛ dɔ̀ bɛ̀ɛ nákɛ́ Esekiasi kɛ dɔ̀: 10 Asidii kóo kpààtì tu ti da nákɛ́ kɛ dɔ̀: Kuyie nha

duɔ nkù a yèmmɛ̀ kù báá da soutɛ́ kàa yèmmɛ̀ ndò nhò í yóó pɔntɛ Sedisadɛmmu. 11 A mɔ́mmuɔ nha
kèèmu wenwe Asidii kóo kpàátì ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ yɛhɛkɛ̀ tɛyɛ̀,
ò yɛ̀ kùɔmɛ̀ yɛmɔu páíí, kɛ̀ fɔ̋ nyèmmɛ̀ né dò nkù bo
da coonnaà? 12 Kosãã nɛ̀ Anaa kpɛri nɛ̀ Desɛfu kpɛri
nɛ̀ Edennibɛ bèè do bo Tedasaa dɛ kó ibotí yɛmbɛ̀ ò
kùɔ ì i bɔkɛ̀ na kɛ ì dɛɛtáà? 13 Amati nɛ̀ Adipadi nɛ̀
Dayii nɛ̀ Sefadifaimmu nɛ̀ Enaa nɛ̀ Ifa yɛ kpàátìbɛ̀ bo
dɛ?

Esekiasi bántɛ̀mɛ̀ Kuyie
(Wéntɛ́ Esaii 37:14-20)

14 Kɛ̀ Esekiasii cɔutɛ́ dipátíri yɛtɔ̃rɛ̀ nɔu miɛkɛ
kékaa nkédeè kéta ti Yiè nKuyie ncĩɛ̀tɛ̀ ké dì pĩntɛ
ti Yiè nKuyie nyìikè, 15 ké kù bántɛ̀ kɛ dɔ̀: Ti
Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribɛ tũ nkù, fɔ̋ nwèè kàri
a taummè tɔu bɛĩnkèmbàrìbɛ̀ fèntì ĩnkɛ̀, fɔ̋ɔ̃ bakɛ́
yɛkpàátìyɔ yɛmɔu yèè bo kɛtenkɛ̀. Fɔ̋ nwèè dɔ̀ɔ̀
kɛtenkɛ̀ nɛ̀ kɛĩnkɛ̀. 16 Ti Yiè nKuyie n da báámmu
kéntɛ́ kékeè! Sĩnnéní kéyà! A bomu fɔ̋ nti Yiè
nKuyie, keè Sennakedibu da sɔ́ɔ́mmè. 17 Ti Yiè
nKuyie! Mɔ́mmuɔ nwe nhAsidii kó bɛkpàátìbɛ̀
dèèmè ibotí tɛì kó yɛhɛkɛ̀ yɛmɔu. 18 Kɛ cóu mbɛ
bɔɔtenkaanìi, bɛnìtìbɛ̀ bɛè sì dɔ̀ɔ̀, sì í da dònnè fɔ̋
nKuyie. Sì tu idɛí nyi nɛ̀ yɛtɔ́rɛ̀. 19 Ti Yiè nKuyie
nha ti dɛɛténɛ̀ Sennakedibu kɛ̀ dèɛ yie nkɛ̀ kɛtenkɛ̀
kó yɛkpàátìyɔ yɛmɔuu bantɛ́ fɔ̋ɔ̃ tumè ti Yiè nKuyie
nhamáà.

Esaii nàkɛ́mɛ̀ Esekiasi ò bàńtɛ̀ Kuyie nkɛ̀ kù ò tɛ̀ńnɛ́ tì
(Wéntɛ́ Esaii 37:21-35)

20 Mɛm̀mɛ Amɔti birɛ Esaii tɔ̃mmɛ̀ kɛ bɛ̀ɛ nákɛ́
Esekiasi kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie nyIsidayɛɛribɛ tũ
nkù tu kù kèèmu a kù kuɔ́nnɛ̀mɛ̀ Asidii kóo kpààtì
Sennakedibu kpɛ́í. 21 Ntɛ kù n nàkɛ́ tì o kpɛ́í:
Mí ndi Yiɛ̀ nKuyie mmíì tu:
Siyɔ̃ɔ̃ kó dɛsapùmbirɛ da sènkɛ̀rìmu,
kɛ da daú kɛ da cokù,
kɛ̀ Sedisadɛmmu kó dɛsapùmbirɛ da cɔ́ũ.
22 Wenninwe a sɑ̀ḿmúmɛ̀?
Wenninwe a ommúmɛ̀?
Wenninwe a sèémmɛ̀ fɛnɔ̀nfɛ̀?
Kuyie nyIsidayɛɛribɛ tũ nkùà?
23 A baa tɔ̃nní a tɔ̃rɛ̀ kɛ̀ yɛ̀ sɑ̀ḿmú mí ndi Yiɛ̀ nKuyie
nkuà?
Kɛ nàkɛ́ kɛ́ tú a naasɛ̃ĩ kpeńnì mɛ̀ɛ̀ kpɛ́í nte kàa dèkɛ
Dimaa tãrì yómmɛ̀,
kɛ ta Dimaa túúkù cuokɛ̀ kɛ kɔ̃ũ dɛtekperɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ tu
dɛ̀ sìpɛ̀rɛ́sì.
Kɛ tùɔ̀kɛnɛ̀ ditãrì yóntɛ́nyómmɛ̀ dɛtie nsũdaà?
24 Kɛ bɛ́i nkɛ tú a keúmu sibií bɛtɔbɛ̀ ciɛ,
kɛ yɑ̀ bɛtɔbɛ̀ tenkɛ̀ kó mɛniɛ,
kɛ na a naàcɛ̀tɛ̀ mɛmáà kɛ ĩtínnɛ́ Esibiti kó ikó nyìì
tukúnɛ̀ kukó ndiɛkù Niirià?
25 A nɛ́ í yɛ́ kɛ dò mmí nKuyie mmíì pĩ ndɛ kó
mutɔ̃mmú.
Nɛ̀ dimɔ̀nnì kótírì miɛkɛ nkɛ
n tããtɛ́mɛ̀ kɛ yɛ́ n dò nkɛ́dɔɔ̀mɛ̀,
kɛ yóó mɛ̀ dɔɔ̀ di mmɔ̀nnì.
Míì do da tããtɛ́,
kàa bo puɔ nyɛhɛkɛ̀ iduotí fitɛ́ yɛ̀ kɛ́ yɛ̀ dɛ̀ítɛ̀.
26 Kɛ̀ dɛ kó yɛhɛkɛ̀ kɔbɛɛ dóntɛ́ muwɛ̃rímú,
kɛ̀ dɛ̀ɛ bɛ̀ kpeí kɛ̀ bɛ̀ɛ di ifɛi,
kɛ́sɑ́ɑ́tɛ́nɛ̀ timútì,

bɛ̀ í yó ncɑ̃ɑ̃́nnɛ̀ mɛmúyɔɔ̀mmɛ̀,
bɛ̀ yóó dòntɛnɛ̀ tiyoyiɛnti nti,
nɛ̀ timútì tìì õõ yɛ̀ tɛcádopòtɛ̀ ĩnkɛ̀ kɛ kpeío bá ti
mɔ̀nnì í tùɔ̀kɛ.
27 A kpɛti mɑtì í bo tìì m biininɛ̀, mí nKuyie.
Kàɑ kàri n yɛ́mu,
kàɑ yètì n yɛ́mu,
kàɑ mɛ ntɑti n yɛ́mu,
kàɑ miɛkɛ m pɛikɛ n yɛ́mu.
28 A n yɛ̀ mɛ̀ɛ̀ kpéí nkɛmiɛkɛ,
kɛ̀ tɛpɔ̀tɛ̀ dɑ dɛutɛ́,
dɛɛ̀ te kɛ̀ n yóó tɔ̃nné ɑ ɔ̃nnì mumámáá
kéɑ̃nné ɑ nùù tisɑ̃ndántì,
ké dɑ dɛtɛ képoonnɛ̀ ɑ nɑcɛfɔ̃tɛ̀ kékpɛ̃nné ɑ ciɛ.

29 Fɔ́ nhEsekiɑsi, ntɛ dɛ̀ɛ̀ yó ntú mɛbɛnkùmɛ̀:
Di mbenni di yóó di tidiitì tìì ɛ̃nké tìnti, dibenni
tɛrì kédi tididenti, dibenni tɑ̃ɑ́nnì kébuɔtí kékɔ̃ũ,
kéfiíkú dɛtie mbɛ̀ tu dɛ̀ fínyĩ́ kétɔ̃ũ dɛ bɛ. 30 Dɛ mɔ̀nnì
Sudɑɑ kɔbɛ bɛ̀ɛ̀ bo nkpɑá, bɛ cĩ̃ɛ̃ mbo tɑ kɛtenkɛ̀ kɛ̀ bɛ
bɑkɛɛ pɛité yɛbɛ. 31 Sedisɑdɛmmu nwe bɛ̀ɛ̀ bo yentɛ́
bɛ̀ yètìnímɛ̀ Siyɔ̃ɔ̃ tɑ̃rì ndi bɛ̀ yètìnímɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie
Mpɑkɛdɑɑ ti dɔ́ mɛ̀ɛ̀ kpéí nkɛ̀ dɛ̀ dɛu te, kòò yóó mɛ̀
dɔ̀ɔ̀. 32 Kɛ̀ tìì tukúnɛ̀ Asidii kóo kpààtì, ntɛ ti Yiɛ̀
nKuyie nnàkɛ́ tì o kpéí. Kù tu ò í tɑti di nhɛì, ò bɑ́á dì
tɑ̃ũ ipie, ò mɛ mbɑ́á di do nɛ̀ tidɔpììtì, yoo wèe ɔnné
di duotí mutɑ̃ɑ́ nkéna kéta. 33 Mí ndi Yiɛ̀ nKuyie
mbéimmu kɛ tú ò í tɑti di nhɛì. Ò wɛ̃ti kɛ bo poo
nhò kèténí kùù cɛ nku kékònnɛ̀. 34 N yó nkɑ̃nkému
di nhɛì ké dì dɛɛté n yètìrì kpéí nnɛ̀ n kóo tɔ̃ntì Dɑfiti
kpéí.

Sennakedibu yĩ̃kɛmɛ̀ dikpànnì kɛ kò
(Wéntɛ́ Esaii 37:36-38 nɛ̀ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 32:21-22)

35 Dɛ kó kɛyènkɛ̀ kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nkó ditɔ̃nnìi
kɔtɛní Asidii kɔbɛ kó dihããpɔ̀nkarì, kékuɔ bɛnìtìbɛ̀
tɛkɔupípíítɛ̀ nɛ̀ sikɔupísìni (18000). Kɛ̀ dɛɛ wentɛ́ kɛ̀
bɛ̀ nsɔ́ mbɛcíríbɛ̀ bɛɛ̀ máà duó duó. 36 Dɛ mànnì kɛ̀
Asidii kóo kpàátì Sennakedibuu uutɛ́ o ããpànkarì
kéítɛ́ kékò nkémbo Ninifu. 37 Mɛmmɛ ò tamɛ̀ diyiè
marì o bɔɔ Nisidɔki tou kénnínkú di ìikɛ̀, kòo bí
Adadamadɛki nɛ̀ Sadetisɛɛ, kɛ̀ bɛɛ ò kɔ̃ũ disiè kékuɔ
kécoké kékɔtɛ Adadati ɛì, kòo birɛ Ɛda-Adonnii sɔɔtɛ́
o kpàtì.

20

Esekiasi muɔkɛmɛ̀ kɛ̀ Kuyie nhò miɛkùnnɛ
(Wéntɛ́ Esaii 38:1-8 nɛ̀ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 32:24)

1 Dɛ kó dimɔ̀nnì ndi Esekiasii muɔkɛmɛ̀ kéduúnnɛ̀
mukũũ nkɛ̀ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò Amɔti birɛ
Esaii kɔtɛ o borɛ̀, kóò nàké kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie ntú
a tũntɛ a cĩ̀ɛ̃tɛ̀ kpɛti, a í yóó foutɛ a yóó kúmu.

2 Kɛ̀ Esekiasii tũntɛ o ìikɛ̀ kécuó nkumarí,
kékuónnɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nkɛ dɔ̀: 3 Áú! Ti Yiɛ̀ nKuyie.
N da báámmu, n kuó mmɛsémmɛ̀. A yɛ́mu n da
tũmmɛ̀ nɛ̀ n yèmmɛ̀ mɛmɔu kɛ dɔɔri a dómɛ̀.

Ò mɛ nyĩ kékuó.

4 Kɛ̀ Esaii nkpaá kɛ mu nyí yɛ̀ tɛkpàátìcĩ̀ɛ̃tɛ̀ kó
kudànkù, kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nhò béinnɛ̀ kɛ dɔ̀: 5 Wɛ̃tɛ
kénákɛ́ n nìtìbɛ̀ kóo kpàátì Esekiasi kɛ tú: N yɛ̃ mmí
ndi Yiɛ̀ nKuyie nho yàárì Dafiti do tũ nkù, n kèèmu
ò n kuónnèmɛ̀ kɛ yà o nɔnniɛti, kɛ yóó ò miɛkùnnɛ
diyiè tãã́nnì yiè, kòo ta n cĩ̀ɛ̃tɛ̀ miɛkɛ. 6 M bo ò yìé

yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yɛnùmmù, kóò dɛɛtɛ́ wenwe nɛ̀ di nhɛì, kɛ̀ Asidii kóo kpàátì báá dì na. N yó nkɑ̃nkému di nhɛì n yètìrì kpéí nnɛ̀ n kóo tɔ̃ntì Dafiti kpéí.

7 Kɛ̀ Esaii dɔ̀, bèɛ nantɛ fìkíè kó yɛbɛ kéwaarɛ okpàátì mɔ ndɛ̀, kòo miɛtɛ́.

8 Dɛ̀ do sɔ̃ nhEsekiasi bekɛmu Esaii ò yóó yà mù kébantɛ́ kɛ dɔ̀ ti Yiè nKuyie nyóó ò miɛkùnnɛ diyiè tɑ̃ɑ̃nnì yiè kòo wɛ̃tɛ kéta ku cĩɛ̃tɛ̀.

9 Kɛ̀ Esaii dɔ̀: Ntɛ a yóó yà dɛ̀ kébantɛ́ kɛ dò nti Yiè nKuyie nyóó dɔɔ̀ kù béi ntì, mɛdéɛ̀ mbo totɛ yɛdɛtìsàkɛ̀ tɛpíítɛ̀ tɛ̃mɛ̀. A dó mèɛ̀ ketɛ́ dɛ ììkàa kɛ̀ dɛ fɔ̃nkúò? 10 Kɛ̀ Esekiasi dɔ̀: Dɛ̀ í yóùnɛ̀ mɛdéɛ̀ mmɛ̀ bo kétɛ́mɛ̀ dɛ ììkɛ̀, n dó mèɛ̀ botí difɔ̃nkúò ndi.

11 Mɛmmɛ Esaii bàńtɛ̀mɛ̀ ti Yiè nKuyie nkɛ̀ mɛdéɛ̀ mbotirɛ kétuɔkɛ yɛdɛtìsàkɛ̀ tɛpíítɛ̀.

Esekiasi cɔutémɛ̀ Babidɔnni kó yɛhɛikèntɔ̃rɛ̀ (Wéntɛ́ Esaii 39)

12 Dɛ kó yɛmɔ̀rɛ̀ miɛkɛ nkɛ Babidɔnni kóo kpàátì Badadanni birɛ Mɛdodaki-Badanni tɔ̃nnènnímɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ yɛpɑ̃rɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ bo dɔu nhEsekiasi o muɔkɛ mèɛ̀ kpéí. 13 Kɛ̀ Esekiasi bɛ̀ cɔutɛ́ ké bɛ̀ bɛnkɛ o kpàtì sɔ̀ri kùù dieku nɛ̀ timátì péítì nɛ̀ mɛsɔɔ nnɛ̀ tihúúntì tibotí tibotí nɛ̀ mɛkɔsààmɛ̀, ké bɛ̀ bɛnkɛnɛ̀ o kpàrìnɛntì sɔ̀ri dɛ̀. Ò kó yɛsɔ̀rɛ̀ yɛmɔu cɛ̃́nkɛ, dèmarɛ̀ í nsùɔ́ nhò í bɛ̀ bɛnkɛ dɛ̀ tɛkpàátìcĩɛ̃tɛ̀ miɛkɛ, yoo o mɔ́mmuɔ nho cĩɛ̃tɛ̀.

14 Dɛ̀ yĩ mɛmmɛ kɛ̀ Kuyie mpɑ̃ɑ̃náaǹtì náaǹtò Esaii kɔtoo o cĩɛ̃tɛ̀ kóò bekɛ kɛ dɔ̀: Bɛnìtìbɛ̀ bèɛ̀ kɔ̀tení a cĩɛ̃tɛ̀ bɛ̀ yɛ̃ mba? Bɛ̀ yènní dɛ? Kɛ̀ Esekiasi dɔ̀: Bɛ̀ bonní dihɛì détirì ndi Babidɔnni. 15 Kɛ̀ Esaii dɔ̀: Bɛ̀

yà ba a kpààtìcĩ̃ɛ̃tɛ̀ miɛkɛ? Kɛ̀ Esekiasi dɔ̀: Dɛ̀marɛ̀ í sùɔ́ n yí bɛ̀ bɛnkɛ dɛ̀ n sɔ̀rɛ̀ yɛməu miɛkɛ.

16 Dɛ mɔ̀nnì kɛ̀ Esaii dɔ̀: Kéntɛ́ ti Yiɛ̀ nKuyie ntu
n da nákɛ́ tì. 17 Ti Yiɛ̀ nKuyie ntu: Dɛ̀ kpaanímu
kɛ̀ bɛ̀ bo túótɛ́ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà bo a kpààtìcĩ̃ɛ̃tɛ̀ miɛkɛ
kékɔ̀nnɛ̀ Babidɔnni, kétúótɛ́ a yɛmbɛ̀ do koú dɛ̀,
kéntɔ kétuɔkɛnèní yíe ndɛ̀marɛ̀ í yó nkpaá. 18 A
mómmuɔ nha bí a pɛitɛ́ ì bɛ̀ bo ì pĩ́mmú kékɔ̀nnɛ̀
Babidɔnni, kɛ́ bɛ̀ fɔ̃̀mmu kɛ́ bɛ̀ pĩ́ńnɛ̀ tɛkpààtìcĩ̃ɛ̃tɛ̀
miɛkɛ mutɔ̃mmú.
19 Kɛ̀ Esekiasi dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie nduɔ́ nkàa n
nàá ntì wennimu. Nɛ̀ o yèmmɛ̀ miɛkɛ kɛ né tú: Kɛ̀
kunaatí cɛ́̃nkɛ bo n kó dimɔ̀nnì kɛ̀ tìmatì í n kɔɔ́nnɛ̀.

20 Esekiasi dɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ, ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà,
ò do mɔkɛ dìì kɔ̃mbùɔ̀ nɛ̀ ò maá mɛ̀ɛ̀ botí kubinku
dihɛì kékeú kukondɔú kékpɛ̃nnéní mɛniɛ ndihɛì,
dɛndɛ kó dimàà dɛ̀ wà̰rimu Sudaa kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀
pátíri miɛkɛ. 21 Kòo kú kòo birɛ Manansee sɔɔtɛ́ o
kpàtì.

21

Manansee naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 33:1-10,18-20)

1 Manansee do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie
ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yèdéɛ̀ ndi kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie
nsipísìnùmmù nɛ̀ yènùmmù kɛ bo Sedisadɛmmu, o
yɔ̃ yètìrì do tú Efisiba nwe. 2 Kòo dɔɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie
nyí dɔ́ dɛ̀. Ò do tũnnɛ ibotí kù do bèti ì kɛ́ bɛ̀ kànnɛ
ì do dɔɔri ìì sɔkɛ nyi, 3 kéwɛ̃tɛ kémaá o cicɛ Esekiasi
do pùɔ nyèɛ̀ wũɔ̃tɔ̀rɛ̀, yɛtɔ̀rɛ̀ borɛ̀ kémaá dibɔɔ̀ Baadi
yɛtɔ̀rɛ̀ kécíékɛ́ Asedaa tedɔ́ kéfíí, kénninku kɛ dɔu

ndiyiè nɛ̀ otɛ̃̀nkù nɛ̀ siwɛ̃̀ã Isidaɣɛɛribɛ kóo kpààtì
Akabu do dɔ̀ɔmɛ̀. 4 Kòo maá yɛbɔɔwũɔ̃tɔ̀rɛ̀ ti Yiɛ̀
nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ Sedisadɛmmu, kù do bɛ̀ nàkɛ́
kɛ dɔ̀ kù dɔ́ ku yètìrì mborɛ̀. 5 Kòo maá ti Yiɛ̀ nKuyie
nkó tidàntì tidɛ́ miɛkɛ yɛwũɔ̃tɔ̀rɛ̀, diyiè nɛ̀ otɛ̃̀nkù nɛ̀
siwɛ̃̀ã dɛ kpɛ́í, 6 kɛ́kuɔ o birɛ kɛ́tuɔ, kɛ́nkɔrì tipããtì
kɛ náánnɛ̀ yɛbɔkɛ̀, kɛ waà mbɛnitinɔ̀mbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ yu
bɛcíríbɛ̀, nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bourí tinùbootì kɛ́ndɔɔri mɛdɔɔ̀rìmɛ̀
pɛ́u ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀ kɛ̀ ku miɛkɛɛ ò yɛ̀. 7 Kòo
tanné tɛbɔɔtenkaanìtɛ̀ Asedaa Kuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ.
Ti Yiɛ̀ nKuyie ndo nàkému ku kóo tɔ̃ntì Dafiti nɛ̀
o birɛ Sadomɔɔ kɛ dɔ̀ Isidaɣɛɛribɛ tenkɛ̀ miɛkɛ kù
tããtɛ́ kɛ dɔ́ ku yètìrì mbo Sedisadɛmmu nwe nɛ̀ ku
cĩɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ. 8 Kɛ̀ dɛ̀ bo yie nkɛ̀ ku nìtìbɛ̀ Isidaɣɛɛribɛ
tɛ́̃nkɛ bá nhɑ́ɑ̃́ ntipíìtì timɔu kɛ́dɛ́tɛ́nɛ̀ kɛtenkɛ̀ kù
duó nkɛ̀ bɛ yɛmbɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ cɛ́̃nkɛ dɔɔri kù bɛ̀ nàkɛ́ tì
timɔu ku kuó imɔu ku kóo tɔ̃ntì Mɔyiisi bɛ̀ wɛ̃̀ri ì.
9 Sudaa kɔbɛ mɛ nyí nyie ti Yiɛ̀ nKuyie nkpɛti kɛ̀
Manansee bɛ̀ fétìnnɛ kɛ̀ bɛ̀ɛ dɔɔ̀ mɛyɛi nkɛ́pɛ̃ɛ̃́tɛ́ ibotí
Kuyie ndo kùɔ ì kɛ́ bɛ̀ kànnɛ ì do dɔɔ̀rìmɛ̀.

10 Mɛm̀mɛ kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nní mbɛ̀ nnàánnɛ̀ kɛ̀ ku
pããnáanìtì náam̀bɛ̀ tùònko. 11 Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì
Manansee mɛ ndɔɔ̀rìmɛ̀ isɔkɛ kpɛrɛ, kɛ́dɔɔ mɛyɛi nkɛ
dɛ̀ pɛ̃ɛ̃́tɛ́ Amɔriibɛ bɛ̀ɛ̀ do dɛ̀ bo nɛ̀ dimɔ̀nnì bɛ̀ do
dɔɔrimɛ̀, weè tanné Sudaa kɔbɛ bɛmɔu mubɔɔféù
miɛkɛ. 12 Ntɛ ti Yiɛ̀ nKuyie nyIsidaɣɛɛribɛ tũ nkù tu
mù: Kù tu kù yóó duɔnní mɛ̀ɛ̀ yɛi nSedisadɛmmu nɛ̀
Sudaa kɔbɛ tenkɛ̀, bɛ̀ɛ̀ kó dimàà bo tì kɛ̀ɛ̀ tì bo kpɛ́ɛ́tɛ́
bɛ to. 13 Kù tu kù bennénɛ̀ Sammarii kùù ɔ̃ũ kù yóó
ku mbennénɛ̀ Sedisadɛmmu. Kù anténɛ̀ fɛ̀ɛ̀ nuɔfɛ̀
Akabu cĩɛ̃̀tɛ̀, kù yóó fɛ nhanténɛ̀ Sedisadɛmmu, kóò

ɛité bɛ̀ ɔ̃ɔ̃ ɛité mɛ̀ɛ̀ botí dibuu kékónténɛ̀ di ĩnkɛ̀. 14 Ku
nìtìbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bo nkpaá, kù bo bɛ̀ ùtóo. Kù bo duɔ́ nkɛ̀
bɛ dootitɔbɛ̀ mbɛ̀ pĩĩ nkɛ fekù bɛ kpɛrɛ. 15 Kɛ yɛ́ nɛ̀
bɛ yɛmbɛ̀ yèmɛ̀ Esibiti bɛ̀ baa dɔɔri kù í dɔ́ dɛ̀ ndɛ
kéyíinko ku miɛkɛ nɛ̀ yíenní.

16 Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì Manansee do kùɔnɛ̀mu
bɛnìtìbɛ̀ péu bɛ̀ɛ̀ í càkɛ mùmamù, kɛ̀ bɛ yĩĩ mpíɛ
nSedisadɛmmu ɛì. Kɛ né yíénɛ̀ mɛyɛi nhò tanné
Sudaa kɔbɛ mɛ̀ɛ̀ miɛkɛ, kɛ̀ bɛ̀ ndɔɔri ti Yiè nKuyie nyí
dɔ́ dɛ̀.

17 Manansee kó mɛdɔɔrìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ dɛ̀ɛ kó
dimàà nɛ̀ ò dɔ̀ɔ mɛ̀ɛ yɛi ndɛmɔu dɛ̀ wɑ̃̀rimu Sudaa
kpàátìbɛ̀ dɔɔrìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 18 Kòo kú kɛ̀ bɛɛ ò
kũnné okpàátì cĩ̃ɛ̀tɛ̀ kó mupérímù bɛ̀ tú mù Usaa mu
miɛkɛ. Kòo birɛ Amɔɔ sɔɔté o kpàtì.

Amɔɔ naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì (Wénté 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 33:21-25)

19 Amɔɔ do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nsipísìdé
nɛ̀ yèdéɛ̀ ndi, kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie nyèdéɛ̀ kɛ bo
Sedisadɛmmu. Kòo yɔ̃ yètìrì tu: Mɛsudemɛti Adusi
birɛ, Yotiba ɛì kou. 20 Kòò dɔ̀ɔ ti Yiè nKuyie nyí dɔ́
dɛ̀ o cicɛ Manansee baa do dɔ̀ɔmɛ̀ mɛmɔ́mmɔmmɛ,
21 kétũnnɛ o cicɛ borimɛ weti weti kénfeu yɛbɔkɛ̀
o cicɛ do feu yɛ̀ kɛ ninku yɛ ìikɛ̀, 22 kédootóo ti Yiè
nKuyie nho yɛmbɛ̀ do tũ nkù, ò í ntũnnɛ ku kó kucɛ.

23 Mɛmmɛ kòo tũmbèɛ cómmú kɛ bo ò bɔ nkóò kùɔ
o cĩ̃ɛ̀tɛ̀ miɛkɛ. 24 Kɛ̀ dihɛì kó bɛnìtìbèɛ bɛ̀ poté kékuɔ,
kéduó nkòo birɛ Sosiasii sɔɔté o kpàtì.

25 Amɔɔ dɔɔrìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ dɛ̀ɛ kó dimàà dɛ̀
wɑ̃̀rimu Sudaa kpàátìbɛ̀ dɔɔrìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 26 Kòo

kú kɛ̀ bèɛ ò kũnné o cicɛ fɔ̃ti miɛkɛ Usaa pérímù. Kòo birɛ Sosiasii sɔɔté tikpàtì.

22

Sosiasi naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì (Wéntɛ́ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 34:1-2)

1 Sosiasi do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nyèni
ndi kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie nsipísìtããti nɛ̀ dìmáà,
kɛ bo Sedisadɛmmu kòo yɔ̃ yètìrì tu Sedida Adaya
birɛ Bosikati ɛì kou. 2 Kòo ndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie ndɔ́
dɛ̀, ò do tũnnɛ o yàárì Dafiti borimɛ mmɛ weti weti,
ò í nyóu mɛ̀mamɛ̀.

Sosiasi pètémɛ̀ Kuyie nkuɔ́ pátíri ku cĩ̃ɛ̀tɛ̀ miɛkɛ (Wéntɛ́ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 34:8-18)

3 Sosiasi do bo o kpàtì benni tɛpíítɛ̀ nɛ̀ diniínnì
miɛkɛ nkɛ kétɔ̃ nho kóo pátíwããtì Safãã Asadia birɛ,
Mɛsudammu yaàbirɛ, kɛ dɔ̀ bèɛ kɔtɛ ti Yiɛ̀ nKuyie
ncĩ̃ɛ̀tɛ̀, 4 kénákɛ́ ikuɔ́ nìùtì diɛwè Idikiya kòo ya
timátì péítì bɛ̀ tɔní tì ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̀tɛ̀ kpéí, mbèè
tɛ̀ bàa kɛ̀ bɛ̀ tì cuɔ́ tì màmɛ̀, 5 kɛ́ tì tùótɛ́ kéduɔ́ mbèè
bakɛ́ ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̀tɛ̀ tũntimù kó mutɔ̃mmú, kɛ̀
bèɛ yietí bèè pĩ mmutɔ̃mmú ku cĩ̃ɛ̀tɛ̀ miɛkɛ kɛ tũnni
dèè càkɛ. 6 Bɛdabɛɛsũ̃bɛ̀, nɛ̀ bèè ni mumarimù,
nɛ̀ bɛmaribɛ̀, kɛ donnɛ̀ idɛí nɛ̀ yɛtãdiɛyɛ̀ kétũntɛnɛ̀
Kuyie ncĩ̃ɛ̀tɛ̀. 7 Kɛ̀ bɛ̀ bɛ̀ duɔ́ mbɛ̀ bá mbékú kɛ tú bèɛ
nákɛ́ bɛ̀ tì pĩ́ńnɛ̀ mèè botí mutɔ̃mmú, kɛ yɛ́ bɛ̀ pĩ́mmɛ̀
kɛ̀ dɛ̀ wennnimu.

8 Kɛ̀ ikuɔ́ nìùtì diɛwè Idikiya nákɛ́ opátíwããtì
Safãã ò pètémɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nkuɔ́ pátíri ku cĩ̃ɛ̀tɛ̀
miɛkɛ, kɛ́ dì nhò duɔ́ nkòo kaà. 9 Ò kàà mmɛmmɛ

kédeè kékɔtɛ kénáké okpàátì kɛ dɔ̀: Tínti a kó bɛtɔ̃mbɛ̀ ti tùótému timátì péítì kɛ duɔ́ mbɛ̀ɛ̀ ni ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃tɛ̀ kó mutɔ̃mmú.
10 Kòo nákɛ́ okpàátì kɛ dɔ̀: Ikuɔ́ nìùtì Idikiya weè n duɔ́ ndipátíri marì, kɛ́ dì nhò kàa.

Osiasi beémmɛ̀ onitipòkù wèè náá nKuyie mpããnáaǹtì
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 34:19-28)
11 Okpàátì kèè mɛmmɛ Kuyie nkuɔ́ bɛ̀ ò kàa nyì kékɛ̃tɛ́ o yàátì, 12 kénákɛ́ ikuɔ́ nìùtì Idikiya nɛ̀ Safãã birɛ Ayikammu nɛ̀ Misee birɛ Akibɔɔ nɛ̀ opátíwããtì Safãã nɛ̀ okpàátì kóo tũntì Asaya kɛ dɔ̀: 13 Kɔtɛnɛ̀ kébeé nti Yiɛ̀ nKuyie n kpéí nnɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ kpéí, Sudaa botí kumɔu kpéí nkéyà dipátíri bɛ̀ mɛ̀ mpètɛ́ dì tɔ tì! Ti Yiɛ̀ nKuyie mmiɛkɛ ti yɛ̀ mɛdiɛ̀ mmɛ̀ ti yɛmbɛ̀ í yie mmɛ̀ɛ̀ kpéí nkɛ tũnnɛ dipátíri dii ntɔ tì, bɛ̀ í yie nkɛ dɔ̀ɔ̀ dì yɛ̃ mmù.
14 Mɛm̀mɛ ikuɔ́ nìùtì Idikiya nɛ̀ Ayikammu nɛ̀ Akibɔɔ nɛ̀ Safãã nɛ̀ Asaya bɛ̀ kɔ̀tɛmɛ̀ onitipòkù Udida borɛ̀ wèè nàá nKuyie mpããnáaǹtì. Kòo dɔù yètìrì tu Sadummu Tikifa birɛ, Adasi yaàbirɛ kòò bàa ikuɔ́ yàátì. Dɛ kóo nitipòkù do bo Sedisadɛmmu nwe, dicɛ̃karì bɛ̀ tu dì: Dihɛì pànnì kɛ̀ bɛɛ ò nàkɛ́ bɛ̀ tɔ tì. 15 Kòo bɛ̀ tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: Kɔtɛnɛ̀ kénákɛ́ onìtì wèè di tɔ̃nní m borɛ̀ kɛ dɔ̀: Ti Yiɛ̀ nKuyie ntu 16 Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì kàa ndìì pátíri náá mmɛ̀ɛ̀ yɛi nkpéí mɛ̀ yóó bɔ́té Sedisadɛmmu nwe nɛ̀ o nìtìbɛ̀. 17 Bɛ̀ kù bɔntóo mɛ̀ɛ̀ kpéí nkɛ tuɔ̀ ntihúúntì yɛbɔkɛ̀ kɛ̀ bɛ dɔɔ̀rìmɛ̀ íinko ku miɛkɛ. Dɛɛ̀ te kɛ̀ ku miɛkɛ yɛ̀ di nhèì, kɛ í yóó bonkɛ. 18 Dí nákɛ́ Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì wèè di tɔ̃nní kɛ̀ di bo beé nti Yiɛ̀ nKuyie nyIsidayɛɛribɛ tũ nkù kɛ tú ò kèè tìì náaǹtì yóó dɔɔ̀mu. 19 Ò né

mɛ̀ ntì kèèmɛ̀ kòo yɛmmɛ̀ cààrɛ̀, kòo kɛ́kùnnɛ omáà. Kù nàkɛ́ tì di nhɛì kpɛ́í nnɛ̀ di yɛmbɛ̀ kpɛ́í. Mɛyɛi ndiɛmɛ̀ mɛɛ̀ yóó bɛ̀ tùɔkɛní kɛ̀ bɛ tenkɛ̀ɛ naá Kuyie ncɔ̃ɔ̃ kɛ̀. Ò mɛ̀ nkɛ̃rímɛ̀ o yààtì kɛ kɔmmú ku ìikɛ̀ kù tu kù kèèmu. 20 Nɛ̀ dɛ kpɛ́í nkù tu kù bo ò ɔmpùnnɛ o yɛmbɛ̀ borɛ̀ bàmmùù, o nɔnfɛ̀ báá yà mɛyɛi nkù yóó bɔntɛ́nímɛ̀ Sedisadɛmmu. Mɛm̀mɛ kɛ̀ bɛɛ kɔtɛ kɛ tì nhò nàkɛ́.

23

Okpààtì Sosiasi kaàmmɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ Kuyie nkuɔ́ pátíri (Wɛ́ntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 34:29-32)

1 Kòo kpààtìi tíí nSudaa naàmùnkù kó bɛkótíbɛ̀, nɛ̀ Sedisadɛmmu ɛì kɔbɛ, 2 kɛ́kɔtɛ ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃tɛ̀ kɛ nɛínɛ̀ Sudaa ɛì kɔbɛ nɛ̀ Sedisadɛmmu ɛì kɔbɛ bɛmɔu, ikuɔ́ nìùbɛ̀ nɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie mpããnáaǹtì náam̀bɛ̀ nɛ̀ bɛnitidiɛbɛ̀ nɛ̀ cɛ́nkoo kɔbɛ, bɛnìtìbɛ̀ bɛmɔu. Kòo bɛ̀ kàa nyikuɔ́ pátíri bɛ̀ pɛ̀tɛ́ dì ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃tɛ̀ miɛkɛ dimɔu. 3 Kòò nkpaá cómmú diwũɔ̃tɔ̀nnì ĩ̃nkɛ̀, kɛ́dɔúnnɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ndinùù dìì tu bɛ̀ ntũ bɛ Yiɛ̀ nKuyie kényie nku tannɔ̀ nɛ̀ ku kuɔ́ nɛ̀ ku tié nɛ̀ bɛ yɛmmɛ̀ mɛmɔu, kéndɔɔri tìì kó dimàà wàri ikuɔ́ pátíri miɛkɛ ti yɛ̃ mmù. Kɛ̀ bɛnìtìbɛ̀ bɛmɔu dɔ̀: Ti yiemmu kɛ bo ntaunnɛ̀ Kuyie.

Bɛ̀ wɛ̃̀tɛ kɛ tũntɛmɛ̀ Kuyie mbáámmù Sudaa tenkɛ̀ (Wɛ́ntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 34:3-5)

4 Kòo kpààtìi nákɛ́ ikuɔ́ nìùtì diɛwè Idikiya nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ ò tũnko nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bàa ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃tɛ̀ kɛ dɔ̀ bɛɛ̀ dennɛ tinɛntì bɛ̀ do pĩńnɛ̀ tì dibɔɔ̀ Baadi nɛ̀ Asedaa nɛ̀ diyiè nɛ̀ otãnkù nɛ̀ siwãã dɛ tɔ̃mmú ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩ̃ɛ̃tɛ̀ miɛkɛ. Kɛ̀ bɛɛ dɛ̀ dènnɛ Sedisadɛmmu kɛ́ dɛ̀

tùɔ nSetinɔɔ biriku, kétɔ dɛ tápεí nkékɔtɛnɛ̀ Betɛɛdi.
5 Kɛ̀ bɛ̀ɛ bɛti bɛ̀ɛ̀ do ni ibɔɔkuɔ́ Sudaa kpààtìbɛ̀ do
ãnné bɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ ntùɔ̀ ntihúúntì yɛtɔ̀rɛ̀ yɛ̀ɛ̀ bo Sudaa
tempɛ̃ mmiɛkɛ nɛ̀ yɛhɛkɛ̀ yɛ̀ɛ̀ tɔ̀kénɛ̀ Sedisadɛmmu
nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ do tuɔ̀ ndibɔɔ̀ Baadi nɛ̀ otɑ̃nkù nɛ̀ siwɑ̃ɑ̃
simɔu botí tihúúntì. 6 Kɛ̀ bɛ̀ɛ uuté Asedaa tedɔ́
ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃tɛ̀ miɛkɛ, kédennɛ Sedisadɛmmu,
kékɔtɛnɛ̀ Setinɔɔ kubiriku ké kù tuɔ nkɛ̀ kùu naá
mmutápεí nkɛ̀ bɛ̀ɛ mù útóo ifɔ̃ti miɛkɛ. 7 Kɛ̀ bɛ̀ɛ puɔ
nyɛtuo bɛ̀ do maá yɛ̀ kétanné bɛnitipòbɛ̀ bɛ̀ do soó
mbɛ̀ kénkɔrì kɛ bɛ̀ dɔunɛ̀ bɛ kó ikuɔ́ yɛ̃mmɛ̀. Nɛ̀
bɛnitipòbɛ̀ do ɔ̃ɔ̃ nkàri dɛ̀ kɛ duɔ̀kù tiyààtì bɛ̀ ɔ̃ nhã
tì kɛ dɔúnnɛ̀ tɛbɔɔtenkaanìtɛ̀ Asedaa.
8 Kɛ̀ Soasii duɔ́ nkɛ̀ bɛ̀ɛ yúní ikuɔ́ nìùbɛ̀ Sudaa
tenkɛ̀ kɛmɔu miɛkɛ kɛ̀ bɛ̀ɛ sĩnkùnnɛ yɛtɔ̀rɛ̀ bɛ̀ do
tuɔ̀ nyɛ̀ɛ̀ ĩnkɛ̀ tihúúntì kéketé Kebaa kéntɔ kétuɔkɛnɛ̀
Bɛrisebaa yɛ̀ɛ̀ bo dibòrì bɛ̀ do tú dì dihɛì yiɛ̀ nSo-
suwee kó dibòrì borɛ̀. Kɛ̀ bɛ̀ɛ puɔ nyɛtɛyɛ̀ yɛ̀ɛ̀ bo a
bo ntatoomɛ̀ dihɛì kó dibòrì kubakù cɑ̃nku. 9 Ikuɔ́
nìùbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ do tuɔ̀ ntihúúntì yɛbɔɔwũɔ̃tɔ̀rɛ̀ ĩnkɛ̀ bɛ̀ í
ndò mbɛ̀ bo na kékɔtɛ ti Yiɛ̀ nKuyie nkó diwũɔ̃tɔ̀nnì
borɛ̀ Sedisadɛmmu. Bɛ̀ né bo na kéwɛ̃nnénɛ̀ bɛ kɔbɛ
tɔbɛ̀ kécáákέ pɛ̃ɛ̃ wèè í kɔɔrɛnɛ̀ mutie mùù muuti.
10 Kɛ̀ bɛ̀ɛ sĩnkùnnɛ ditɔ̀nnì dìì bo Bɛnni-Inɔmmu
Biriku bɛ̀ tu dì Tofɛti, bɛ̀ do ɔ̃ ntuɔ̀ ndìì ĩnkɛ̀ ibí, kòo
mɔù tɛ́nkɛ báá tuɔ ndɛnitidabirɛ yoo dɛnitipobirɛ
dibɔɔ̀ Mɔdɔki. 11 Kɛ̀ bɛ̀ɛ kuɔ sisɛ̃ĩ Sudaa kpààtìbɛ̀
do duɔ́ nsì kɛ̀ bɛ̀ bo ndɔúnnɛ̀ diyiè kɛ̀ sì mbo
ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃tɛ̀ kó dibòrì takέ, kɛ tɔ́kénɛ̀
tɛkpààtìcĩɛ̃tɛ̀ kóo kótì Mɛdanni-Mɛdɛki cĩɛ̃tɛ̀. O cĩɛ̃tɛ̀
do tɔ́kénɛ̀ bɛ̀ do maá kùù dieku nku kékpeénnɛ̀
Kuyie ncĩɛ̃tɛ̀, kétuɔ nnɛ̀ sinaasɛ̃ĩ bɛ̀ do pã sì kɛ̀
bɛ̀ bo ndɔúnnɛ̀ diyiè. 12 Kòo puɔ nyɛbɔɔwũɔ̃tɔ̀rɛ̀

Sudaa kpààtìbɛ̀ do maá yɛ̀ Aasi kó kudànkù ĩnkɛ̀ nɛ̀ Manansee do maá yɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃tɛ̀ kó dɛdànnɛ̀ dɛdɛ́ miɛkɛ, kòo yɛ̀ pɔntɛ kɛ́dɛ́ítɛ́ kɛ́útóo yɛ tɑ́ɑ́ nSetinɔɔ biriku miɛkɛ. 13 Kòo cakɛ yɛbɔɔwũɔ̃tɔ̀rɛ̀ Sadomɔɔ do maá yɛ̀ Sedisadɛmmu kó yɛtɔ̀rɛ̀ odìfíè tãrì bakù cɑ̃nku Sidoniibɛ bɔɔyɛiri Asitaditee kpɛ́í nnɛ̀ Mɔabiibɛ bɔɔyɛiri Kemɔɔsi kpɛ́í nnɛ̀ Amɔniibɛ bɔɔyɛiri Midikɔmmu kpɛ́í nkòo yɛ̀ sĩnkùnnɛ yɛmɔu, 14 kɛ́puɔ nyɛbɔɔtɑ́rɛ̀ bɛ̀ do fiíkú yɛ̀ kɛ́u itedɛí kɛ́tɔní bɛcíríbɛ̀ kũɔ̃ kɛ́píɛ ndɛ̀ do bo yɛ̀ɛ̀ borɛ̀.

Isidayɛɛribɛ wɛ̃̀tɛ kɛ tũntɛmɛ̀ mubáammu (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔmmú 34:6-7)

15 Kɛ̀ Sosiasii puɔ nNɛbati birɛ Sedoboammu do maá dìì wũɔ̃tɔ̀nnì Betɛɛdi kó ditɔ̀nnì borɛ̀ kɛ́tannɛ́ Isidayɛɛribɛ mɛyɛi mmiɛkɛ. Kòo dì pùɔ kɛ́cóu nditɔ̀nnì nɛ̀ kutedɔú, dɛmɔu kɛ̀ dɛ̀ɛ naá mmutɑ́ɑ́.

16 Mɛm̀mɛ ò wèńtɛ́mɛ̀ kéyà ifɔ̃ti ìì do bo dɛborɛ̀ ditãrì ĩnkɛ̀ kɛ́tɔ̃ nkɛ̀ bɛ̀ɛ̀ kũtɛ́ní bɛ kũɔ̃ kòò yɛ cóu ndiwũɔ̃tɔ̀nnì ĩnkɛ̀, kɛ́ dì sĩnkùnnɛ kɛ́ndɔ̀nnɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ndo tì nàkɛ́mɛ̀ ku pããnáaǹtì náaǹtò kòo tì bɛ́i, Sedoboammu dèkɛ dìì mɔ̀nnì diwũɔ̃tɔ̀nnì ĩnkɛ̀ dibanni yiè. Ò dɛ mbo kɛ́wɛ́ntɛ́ kéyà Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò wèè do nàkɛ́ dɛ kó tipããnáaǹtì o fɔ̃ti. 17 Kɛ̀ Sosiasii bekɛ kɛ dɔ̀: Difɔ̃titɑ́rì dii we nkó kufɔ̃ti kpɛri ndi?

Kɛ̀ dihɛì yɛmbɛ̀ɛ ò tɛ̃ńné kɛ dɔ̀: Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò wèè do ìtɛ́ní Sudaa tenkɛ̀ kɛ́kɔtɛní kɛ́nákɛ́ a mɛ mbo kɛ dɔɔri tì yíe, nho fɔ̃titɑ́rì ndi.

18 Kɛ̀ Sosiasi dɔ̀: Yóunɛ̀ dɛ kó kufɔ̃ti, di báá kù kàákɛ́! Mɛm̀mɛ kɛ̀ bɛ̀ɛ yóu o kũɔ̃ òmɔù í nyɛ̀ kũtɛ́,

kɛ́yóunɛ̀ múnkɛ Kuyie mpããnáaǹtì náaǹtò wèè do yènní Sammarii tenkè o kpɛyɛ.

19 Kè Sosiasi múnkɛɛ puɔ nyɛbɔɔtuo bè do maá yè
Sammarii ɛkè miɛkɛ Isidayɛɛribɛ kpàátìbɛ̀ do maá
yè kɛ́ii ti Yiè nKuyie mmiɛkɛ. Kòo yè pùɔ mpáíí
ò pùɔ mmèè botí Betɛɛdi kpɛyɛ. 20 Kòo pĩmmú
bɛbɔɔyɛmbè bèè dè bo kɛ́ bè fiɛ́ bɛ bɔɔwũõtòrè ĩnkè,
kɛ́cɔunnè yɛnitikũõ dɛ kó yɛwũõtòrè ĩnkè.
Ò mɛ nyĩ kɛ́deè kɛ́wẽtɛ Sedisadɛmmu.

Sosiasi duɔmmɛ̀ kè bèɛ baa ndiyentébanni
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tõmmú 35:1, 18-19)

21 Dɛ kó difɔ̃nkúò kòo kpàátì Sosiasii nákɛ́ bɛnìtìbɛ̀
kɛ dɔ̀: Baánnè diyentébanni kɛ́dɛ́úkùnnɛ ti Yiè
nKuyie nyètìrì, kɛ́ntũ ntìì wằri ku kuɔ́ pátíri
miɛkɛ. 22 Nè bɛbaatíbɛ̀ kó dimɔ̀nnì, kɛ́ntɔ kɛ́tuɔkɛnní
bɛkpàátìbɛ̀ kó dimɔ̀nnì Isidayɛɛribɛ nè Sudaa kɔbɛ,
bè do í baà ndiyentébanni mɛbotí. 23 Okpàátì
Sosiasi kpàtì benni tɛpíítè nè diniínnì ndi bè wɛ̃̀tɛ
kébaámmè diyentébanni mɛbotí Sedisadɛmmu kɛ
bo dɛ́úkùnnɛ ti Yiè nKuyie nyètìrì.

Sosiasi kpàtì mànku
(Wéntɛ́ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tõmmú 35:20-27. 36:1)

24 Kè Sosiasii paa mpáíí Sudaa tenkè kɛməu
miɛkɛ nè Sedisadɛmmu òməù miɛkɛ bèè yu bɛcíríbɛ̀
nè bèè bourí tinùbootì, nè bèè fiíkú bɛcíríbɛ̀, nè
sibɔɔtenkaanìi, nè isɔkɛ ìì kó dimàà do dɔɔri Sudaa
tenkè, nè Sedisadɛmmu oməu miɛkɛ. Sosiasi do
tũnnɛ ikuɔ́ nìùtì Idikiya do pètɛ́ ti Yiè nKuyie nkuɔ́
pátíri dì ku cĩɛ̃̀tè miɛkɛ di yɛ̃ mmù mmu, kɛ́káútɛ́
dɛndɛ kó dimàà páíí.

25 Bɛkpààtìbɛ̀ bèè do ò niiténɛ̀ kédi tikpàtì nɛ̀ bèè ò
tũnnɛní òmɔù do í bo wèè ò dònnɛ̀, weè duɔ́ nhomáà
Kuyie nnɛ̀ o yèmmɛ̀ mɛmɔu nɛ̀ o wɛ̃rímú mumɔu,
kéndɔɔri ti Yiɛ̀ nKuyie ndo duɔ́ nyìì kuɔ́ Mɔyiisi kòò
ì wɛ̀ri ì yɛ̃ mmù.
26 Bá nɛ̀ mɛmmɛ kɛ̀ Kuyie mmiɛkɛ nkpaá péì
Sudaa kɔbɛ bɛ kóo kpààtì Manansee, weè do cààrɛ̀
ti Yiɛ̀ nKuyie nkɛ̀ ku miɛkɛɛ bɛ̀ yɛ̀ bá kɛ̀ í nyie nkɛ
bo do. 27 Mɛm̀mɛ kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie mbɛ̀ nàké kɛ
dɔ̀: M bo kɛi nSudaa kɔbɛ m borɛ̀, n kɛi mmèɛ̀ botí
Isidayɛɛribɛ. N yóó dootóomu Sedisadɛmmu dihɛì
n tããté dì, nɛ̀ n cĩɛ̃tɛ̀ n do béi nkɛ dɔ̀ n yètìrì yó mbo
tɛ̀ɛ̀ miɛkɛ.

28 Sosiasi dɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà
dɛ wɛ̀rimu Sudaa kpààtìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ.
29 O kó tikpàtì miɛkɛ nkɛ Esibiti kóo kpààtì Nɛkoo
kɔ̀rimɛ̀ kɛ bo tee nhAsidii kóo kpààtì mudoò kukó
nhEfadati borɛ̀. Kɛ̀ Sosiasii ò dintɛ́, kɛ̀ Nɛkoo ò
kùɔ Mɛkidoo kó mudoò ketimù miɛkɛ. 30 Kòo
kó bɛtɔ̃mbɛɛ ò tùótɛ́ nɛ̀ tɛkpàrìnaasãntɛ̀ Mɛkidoo
kékɔ̀nnɛ̀ Sedisadɛmmu, kóò kũnné Sudaa kpààtìbɛ̀
fɔ̃ti miɛkɛ. Kɛ̀ dihɛì yɛmbɛɛ pĩ nYoakasi tikpàtì, kóò
còú mmɛkùɔ̀ nkòo sɔɔtɛ́ o cicɛ Sosiasi kpàtì.

Yoakasi naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 36:2-4)

31 Yoakasi do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie
nsipísìdɛ́ nɛ̀ yètããti ndi kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ bɛtɛ̃ãbɛ̀
bètããti kɛ bo Sedisadɛmmu. O yɔ̃ yètìrì do tú
Amitadi Yedimɛyau birɛ, Dibuna èì kou. 32 Kòo dɔɔ̀
ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀ o yɛmbɛ̀ do dɔ̀ɔ̀ mèɛ̀ botí weti
weti. 33 Mɛm̀mɛ Esibiti kóo kpààtì Nɛkoo ò pĩḿmɛ̀

kɛ́kpetínnɛ́ Dibuda Amati tenkɛ̀ miɛkɛ bá ò tɛ́nkɛ í ntú Sedisadɛmmu kóo kpààtì. Kòo duɔ́ nkɛ̀ bɛ̀ nhò yietì dàmpóò bá dìì benni timátì pɛ́ítì cìdóòbɛ̀ sikɔupísìtããti (3000), mɛsɔɔ ncìdóòbɛ̀ sikɔusìtããti (300).

34 Kɛ̀ weè kpààtì Esibiti kouu túótɛ́ Sosiasi birɛ Ediakimmu kɛduɔ́ nkòo sɔɔtɛ́ o cicɛ kpàtì, kòo ò cèètɛ diyètìrì kóò yú kɛ dɔ̀: Sosakimmu, kɛ́túótɛ́ Yoakasi kɛ́kònnɛ̀ Esibiti kòo kɛ nkú. 35 Kɛ̀ Sosakimmuu kɛ́ɛ́tɛ́ o nìtìbɛ̀ bá wè o wɛ̃rímú mamɛ̀ ò bo duɔ́mmɛ̀ timátì pɛ́ítì, nɛ̀ mɛsɔɔ nkɛ̀ dɛ̀ nsànnɛ̀ Esibiti kóo kpààtì bekɛ dɛ̀. Kɛ̀ bɛ̀ níí dɛ̀ nhò duɔ́ nkòò dɛ̀ duɔ́ nhokpààtì Nɛkoo.

Sosakimmu naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì (Wéntɛ́ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 36:5-8)

36 Sosakimmu do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nsipísìdɛ́ nɛ̀ yènùmmù ndi, kɛ́ntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie tɛpíítɛ̀ nɛ̀ dìmáà kɛ bo Sedisadɛmmu, kòo yɔ̃ yètìrì tu: Sebida Pedaya birɛ Dumaa ɛì kou. 37 Kòo dɔɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀ o yɛmbɛ̀ do dɔ̀ɔ̀ mɛ̀ɛ̀ botí weti weti.

24

1 Sosakimmu kpàtì miɛkɛ nkɛ Babidɔnni kóo kpààtì Nɛbukannɛsaa ò domɛ̀ kóò na, kòo ò bɔ̀útɛ́ kɛ́ nhò bùɔ́ kɛ dɔ̀ yɛbie nyètããti kɛ́wɛ̃tɛ kɛ́yetɛ o kpɛti. 2 Mɛm̀mɛ kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nduɔ́ nkɛ̀ bɛfèèbɛ̀ Babidɔnni kɔbɛ nɛ̀ Asidii kɔbɛ nɛ̀ Mɔabu kɔbɛ nɛ̀ Amɔniibɛ, kɛ̀ bɛɛ do Sudaa kó dikpààtìyuu kɛ bo di dèè páíí kɛ́ndònnɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ndo ti nàkémɛ̀ ku kó bɛtɔ̃mbɛ̀ ku pããnáaǹtì náam̀bɛ̀ kɛ̀ bɛɛ tì bɛ́i. 3 Ti Yiɛ̀ nKuyie ndo duɔ́ nkɛ̀ dɛndɛ kó dimàà bɛ̀ tùɔ̀kɛní kɛ bo bɛ̀ kɛi nku borɛ̀ ndɛ, Manansee kó mɛyɛi nkpɛ́í

nnɛ̀ ò dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà, 4 nɛ̀ ò do kùɔ bɛ̀ɛ̀ nìtìbɛ̀ kɛ̀ bɛ yĩĩ ncóú nképíɛ nSedisadɛmmu bá bɛ̀ í càárɛ̀ mùmamù, mɛɛ̀ do te kɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyetɛ kù bo bɛ̀ cĩɛ́mmɛ̀.
5 Sosakimmu dɔɔ̀rìmɛ̀ sɔmmɛ ò do dɔ̀ɔ̀ dɛ̀ɛ̀ kó dimàà dɛ̀ wɑ̃rimu Sudaa kpàátìbɛ̀ dɔɔ̀rìmɛ̀ pátíri miɛkɛ. 6 Kòo kú kɛ̀ bɛ̀ɛ ò kũnné o yɛmbɛ̀ fɔ̃ti. Kòo birɛ Sosakinni sɔɔté o kpàtì.

7 Esibiti kóo kpàátì tɛ́nkɛ í nyɛ̀ o ɛì kɛ yɛ́ Babidɔnni kóo kpàátì do fìètɛmɛ̀ o tenkɛ̀ ò do te kɛ̀ kétúótɛ́ Esibiti kó kukó nkétuɔkɛnɛ̀ kukó nhEfadati.

Bɛ̀ pĩḿmúmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kɛ kònnɛ̀ Babidɔnni (Wéntɛ́ 2 Bɛkpàátìbɛ̀ tɔ̃mmú 36:9-10)

8 Sosakinni do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ yèni ndi, kéntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ bɛtɑ̃ɑ̃bɛ̀ bètɑ̃ɑ̃ti kɛ bo Sedisadɛmmu. Kòò yɔ̃ yètìrì tu Nɛusitaa Edinatɑ̃ɑ̃ birɛ Sedisadɛmmu ɛì kou. 9 Kòo dɔɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀. Ò do tũnnɛ o yɛmbɛ̀ borimɛ mmɛ weti weti.
10 Dɛ mɔ̀nnì ndi Babidɔnni kóo kpàátì Nɛbukannɛsaa domɛ̀ Sedisadɛmmu kóò pi. 11 Kɛ̀ Nɛbukannɛsaa o mómmuɔ nkɔtɛní kédo dihɛì o ɑ̃ɑ̃pɔ̀mbɛ̀ pi dì. 12 Mɛm̀mɛ Sosakinni Sudaa kɔbɛ kóo kpàátì yènnímɛ̀ kékɔtɛ kóò duó nhomáà kénɛinɛ̀ o yɔ̃ nɛ̀ o kó bɛtũmbɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ fɔ̃mmu bɛ̀ kɛ̀ tu tɛkpàátìcĩɛ̃̀tɛ̀ kó bɛkótíbɛ̀. Kɛ̀ Babidɔnni kóo kpàátìi bɛ̀ pĩḿmú kédɔɔ̀ tidaatì. O kpàtì benni diniínnì miɛkɛ do nkɛ ò bɛ̀ pĩḿmúmɛ̀.

13 Mɛm̀mɛ ò tɔmɛ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀ kó tinɛntì timɔu tìì do bo tɛ miɛkɛ nɛ̀ tɛkpàátìcĩɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ kpɛti. Kɛ̀ bɛ̀ɛ puɔ mmɛsɔɔ nkó tinɛntì timɔu Isidayɛɛribɛ

kóo kpààtì Sadomɔɔ do dɔ̀ɔ̀ tì ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃tɛ̀ kpéí, nkù do tì nàkɛ́ kɛ yɛ̃mmɛ̀. 14 Kòo pĩmmú okpààtì kó bɛtũmbɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ tu bɛnitidiɛbɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ mbo tɛkɔupípíítɛ̀ (10000), képĩmmúnɛ̀ bɛmáábɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ dɔ̀ɔ̀ri yɛcaukpetínyɛ̀, kɛ̀ cɛ̃́nkoo kɔbɛ bɛɛ̀ nkpaá dihɛì. 15 Kòo tɔ Sosakinni nɛ̀ o yɔ̃ nɛ̀ o pobɛ̀ nɛ̀ iwɛ̃ĩ yɛmbɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ fɔ̃mmu bɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ tu tɛkpààtìcĩɛ̃tɛ̀ kó bɛkótíbɛ̀, kɛ́ bɛ̀ kònnɛ̀ Babidɔnni. 16 Bɛ̀ɛ̀ kó dimàà nɔ mmudoò kɛ̀ bɛ̀ mbo sikɔupísìyiekɛ̀ (7000) bɛmáábɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ dɔ̀ɔ̀ri yɛcaukpetínyɛ̀ kɛ̀ bɛmbɛ mbo tɛkɔupíítɛ̀ (1000), képĩmmú bɛhããpɔ̀mbɛ̀ yɛkɔ̃mbɔ̀ yɛmbɛ̀ kɛ́kònnɛ̀ Babidɔnni.

17 Kɛ̀ Babidɔnni kóo kpààtìi túótɛ́ Sosakinni yɔ̃ tãũ Matanniya kɛ́dɔɔ̀ okpààtì kòo sɔɔtɛ́ Sosakinni kpàtì. Kòo ò cèètɛ diyètìrì kóò yu kɛ dɔ̀: Sedesia.

Sedesia naámmɛ̀ Sudaa kɔbɛ kóo kpààtì
(Wéntɛ́ Sedemii 52:1-3 nɛ̀ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 36:11-12)

18 Sedesia do yóó di tikpàtì kɛ mɔkɛ yɛbie nsipísìdɛ́ nɛ̀ dìmáà ndi kɛ́ntɔ tikpàtì kɛ dɔ̀ yɛbie ntɛpíítɛ̀ nɛ̀ dìmáà kɛ bo Sedisadɛmmu. Kòo yɔ̃ yètìrì tu Amitadi Sedemii birɛ Dibuna ɛì kou. 19 Kòo dɔɔ̀ ti Yiɛ̀ nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀, ò do tũnnɛ Sosakimmu borimɛ mmɛ weti weti.

20 Ti Yiɛ̀ nKuyie nkuù miɛkɛ do yɛ̀ Sedisadɛmmu nɛ̀ Sudaa kɔbɛ kɛ̀ dɛndɛ kó dimàà bɛ̀ tùɔ̀kɛní, kɛ̀ Kuyie mbɛ̀ kɛi nku borɛ̀.

Kɛ̀ dɛ̀ mboní kɛ̀ Sedesia yetɛ Babidɔnni kóo kpààtì kpɛti.

25

Babidɔnni kóo kpààtì pimɛ̀ Sedisadɛmmu (Wéntɛ́ Sedemii 39:1-7. 52:3-11)

1 Sedesia kpàtì benni diwɛínnì miɛkɛ do nkɛ otǎ̀nkù píínwè miɛkɛ diyiè píínnì Nɛbukannɛsaa
Babidɔnni kóo kpààtì domɛ̀ Sedisadɛmmu mudoò
nɛ̀ o ããpɔ̀ntĩ̃nnì dimɔu kécɛ̃̀ɛ̃tɛ Sedisadɛmmu ɛì
képénné kudookɔti ké ndì pi. 2 Kɛ̀ dɛ̀ɛ tuɔkɛ Sedesia
kpàtì benni tɛpíítɛ̀ nɛ̀ dìmáà.

3 Dibenni tǎ̀nkù naanwè diyiè wɛínnì kɛ sɔ́
ndikòɔnnì dɛukɛ bá bɛnìtìbɛ̀ tɛ́nkɛ í pɛ́ú mudiì. 4 Kɛ̀
bèɛ duutɛ kuduotí kɛyènkɛ̀, kòo kpààtìi yè nɛ̀ o
ããpɔ̀mbɛ̀ kɛ́tũnnɛ Adaba kó kucɛ, dibòrì kɔku iduotí
idɛ́ saku, kùù tɔ̀kɛ́nɛ̀ okpààtì pérímù. Kɛ̀ Babidɔnni
kɔbɛɛ fitɛ́ dihɛì. 5 Kɛ̀ Babidɔnni kɔbɛɛ bɛti okpààtì
kóò nìntɛ Sedikoo biriku kòo ããpɔ̀mbɛ̀ cíétɛ́ kóò
yóu. 6 Kɛ̀ bèɛ ò pĩ nkékɔtɛnɛ̀ Dibuna Babidɔnni
kóo kpààtì borɛ̀ kóò nàkɛ́ bɛ dó kóò dɔ̀ɔmɛ̀. 7 Kɛ̀
Babidɔnni kóo kpààtìi fié okpààtì Sedesia bí o
nuɔ mmiɛkɛ, kédoké Sedesia nuɔ nkóò boú timátì
kékɔ̀nnɛ̀ Babidɔnni.

Bɛ̀ wɛ̀tɛ kɛ pĩ́ńmúmɛ̀ Sedisadɛmmu kɔbɛ kɛ kɔ̀nnɛ̀ Babidɔnni (Wéntɛ́ Sedemii 39:8-10. 52:12-30 nɛ̀ 2 Bɛkpààtìbɛ̀ tɔ̃mmú 36:17-21)

8 Babidɔnni kóo kpààtì Nɛbukannɛsaa kpàtì
benni tɛpíítɛ̀ nɛ̀ diwɛínnì miɛkɛ nkɛ Nɛbusadadanni
tihããpɔ̀ntì tìì bàa okpààtì ti kóo kótì wèè tũ
nhokpààtì, ò tùɔ̀kɛníḿɛ̀ Sedisadɛmmu, 9 kéduɔ́ nkɛ̀
bèɛ cɔ́u nti Yiè nKuyie ncĩ̃ɛ̀tɛ̀ nɛ̀ tɛhããpɔ̀ncĩ̃ɛ̀tɛ̀ nɛ̀
Sedisadɛmmu kó sicɛ́ĩ̃ simɔu, kɛ cɔ́unnɛ̀ bɛnitidiɛbɛ̀

kó sicɛ̃̄ĩ simɔu. 10 Kɛ̀ Babidɔnni kó bɛhããpɔ̀mbɛ̀ bɛ̀ɛ̀ cíennί tihããpɔ̀ntì tìì bàa okpààtì ti kóo kótì kɛ̀ tìi puɔ nkuduotí kùù fitɛ́ Sedisadɛmmu.
11 Kɛ̀ Nɛbusadadanni wèè bakɛ́ tihããpɔ̀ntì tìì bàa okpààtì, kòo pĩ̃mmú bɛ̀ɛ̀ nìtìbɛ̀ do kpaá dihɛì nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ do yɛ̀ kóò tũ̃nnɛ nè bɛnìtìbɛ̀ tɔbɛ̀ péu kékònnè o ciɛ. 12 Kɛ súɔ́ mbɛtenkútíbɛ̀ máà bɛ̀ɛ̀ bo nkuuti nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bo nhò fiiku dɛtie mbɛ̀ tu dɛ̀ fínyĩ̄.

13 Kɛ̀ Babidɔnni kó bɛhããpɔ̀mbɛ̀ɛ bókɛ́ disɔɔwũ̃ɔ̃ kó yɛsãǹkɛ̀ ti Yiè nKuyie ncĩ̄ɛ̃̀tɛ̀ kpɛyɛ nɛ̀ yɛ kó yɛtɛitiyɛ̀ nè disɔɔwũ̃ɔ̃ kó kunankú diɛkù kùù bo ti Yiè nKuyie ncĩ̄ɛ̃̀tɛ̀ kétɔ disɔɔwũ̃ɔ̃ kékònnè Babidɔnni. 14 Kòo túótɛ́nè yɛsɔɔbɔ bè do ɔ̃ nkounè yè mutápɛí nnè dɛ kó tikãpenti nè dɛ kó yɛse nè dɛ kó ihaakɛ́ nè sibúkúsí. Dɛ̀ɛ̀ kó dimàà cɛ̃́nkɛ tú disɔɔwũ̃ɔ̃ kó tinɛntì bè do pĩ̃nnè tì ti Yiè nKuyie cĩ̄ɛ̃̀tɛ̀ miɛkɛ mutɔ̃mmú. 15 Kuhããpɔ̀nkù kùù bakɛ́ tìì bàà okpààtì kɛ̀ kùu túótɛ́ sisɔɔbúkúsí nɛ̀ yɛbɔ bè do méúnè yè mɛyĩ̄ĩ̄ ndɛ̀ɛ̀ kó dimàà cɛ̃́nkɛ tú mɛsɔɔ nkpɛrɛ nè timátì péítì kpɛrɛ.
16 Sadomɔɔ do dɔ̀ɔ̀nè dìì sɔɔwũ̃ɔ̃ ti Yiè nKuyie ncĩ̄ɛ̃̀tɛ̀ kó tinɛntì ti cɛ̃́ɛ̃́kù do í mɔkɛ kù màmè. Yɛsãǹkɛ̀ diɛyè yèdé nè kunankú diɛkù nè tɛnaasãntɛ̀ tɛ̀ɛ̀ kù tɔ nè yɛcɛ̃̀ɛ̃̀tiyè. 17 Dɛ kó yɛsãǹkɛ̀ yɛdé, dìmáà kó mɛokùmè do bo métìrì bɛ̀wɛi ndi, bá dì kɛ̀ dì mɔ̀kɛ ditɛitirì di yómmè kɛ̀ di okùmè bo métìrì mèdémè nè dikéè. Bá dìì tɛitirì ĩ̀nkɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ kpɛ̃ mmɛsɔɔ nkɛ fitɛ́ kɛ̀ dɛ̀ dò nyɛtebɛ bè tu yè kèdènátì. Dɛmɔu kɛ̀ dɛ̀ wɛ̃ nkɛ tú disɔɔwũ̃ɔ̃ máà, kɛ mɛ ndò nyɛdɛ́.

18 Kɛ̀ dɛ kó kuhããpɔ̀nkùu pĩ nyikuó nìùtì diɛwè Sedaya nè Sofonii wèè ò pòkoo, nè bɛtɔbɛ̀ bètããti

bɛ̀ɛ̀ bàa ti Yiɛ̀ nKuyie ncĩɛ̃̀tɛ̀, kɛ́ bɛ̀ kpetínnɛ́. 19 Kɛ̀
kùu pĩ̃nnɛ̀ bɛ̀ fɔ̃̀ntɛ wè kòò tu tɛkpààtìcíɛ̃̀tɛ̀ kóo
kótì nɛ̀ bɛtɔbɛ̀ mabɛ̀ bɛ̀nùmmù bɛ̀ɛ̀ wɛ̃ńnɛ̀ okpààtì
kɛ bo dihɛì miɛkɛ. Nɛ̀ wèè bakɛ́ bɛhɑ̃ɑ̃pɔ̀mbɛ̀ o
kóo pátíwɑ̃ɑ̃̀tì, wèè pĩĩ mbɛhɑ̃ɑ̃pɔ̀mbɛ̀ nɛ̀ dihɛì kó
bɛnìtìbɛ̀ tɔbɛ̀ mabɛ̀ sipísìkuɔ̀. 20 Nɛbusadadanni wèè
bakɛ́ Babidɔnni kó tihɑ̃ɑ̃pɔ̀ntì weè do bɛ̀ pĩ̃ḿmú
kɛ́kònnɛ̀ Dibuda ɛì Babidɔnni kóo kpààtì borɛ̀.
21 Kòò kɛ̀ mbɛ̀ kùɔ Dibuda ɛì Amati tenkɛ̀.

Mɛm̀mɛ Sudaa kɔbɛ yɛ̀mɛ̀ bɛ tenkɛ̀.

Kedaya naámmɛ̀ kùmàndáà Sudaa tenkɛ̀
(Wéntɛ́ Sedemii 40:7-41:18)

22 Kɛ̀ Nɛbukannɛsaa túótɛ́ Ayikammu yaàbirɛ
Kedadia Safanni birɛ kɛ́dɔɔ̀ kùmàndáà kòò bo
mbakɛ́ bɛnìtìbɛ̀ ò pĩ̃ḿmú kɛ sùɔ́ mbɛ̀ Sudaa tenkɛ̀
miɛkɛ. 23 Kɛ̀ bɛhɑ̃ɑ̃pɔ̀mbɛ̀ iwɛ̃ĩ yɛmbɛ̀ mabɛ̀ nɛ̀
bɛ kó tihɑ̃ɑ̃pɔ̀ntì kɛ̀ bɛ̀ɛ keè Babidɔnni kóo kpààtì
dɔ̀ɔ̀mɛ̀ Kedadia kùmàndáà kɛ́kɔtɛ o borɛ̀ Misipaa.
Ntɛ dɛ yɛmbɛ̀ yètɛ̀: Isimayɛɛri nɛ̀ Nɛtanniya birɛ
nɛ̀ Soananni Kadeya birɛ nɛ̀ Kedadia Tannɛumɛti
birɛ Nɛtofaa ɛì kou nɛ̀ Yasanniyau Maaka birɛ, bɛɛ̀
do mbɛ nɛ̀ bɛ kó bɛhɑ̃ɑ̃pɔ̀mbɛ̀. 24 Kɛ̀ Kedadia bɛ
dɔúnnɛ̀ dinùù kɛ dɔ̀: Di bá nyĩɛ̃̀kù Babidɔnni kɔbɛ
kɛ̀ di kɔ̃m̀bùɔ̀tì bɛ̀ duò, mbonɛ̀ dihɛì miɛkɛ kɛ pĩ
mBabidɔnni kóo kpààtì tɔ̃mmú, di yó mbomu kɛ̀ dɛ̀
di naati tìmatì í yóó di kɔkɛ́nɛ̀.

25 Mɛm̀mɛ otɑ̃̀nkù oyiénwè miɛkɛ Isimayɛɛri
Nɛtanniya birɛ nɛ̀ Edisamaa wèè do tú tɛkpààtìcĩɛ̃̀tɛ̀
kou, kɛ́yíɛ́nɛ̀ bɛtɔbɛ̀ mabɛ̀ tɛpíítɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ɛ kɔtɛ
kɛ́potɛ́ Kedadia kɛ́kuɔ, kɛ́wɛ̃nnɛ́nɛ̀ Sudaa kɔbɛ nɛ̀
Babidɔnni kɔbɛ bɛ̀ɛ̀ do o bonɛ̀ Misipaa. 26 Mɛm̀mɛ

bɛnìtìbɛ̀ bɛmɔu yɔ̀tɛmɛ̀ Babidɔnni kɔbɛ, kétúótɛ́ bɛsámṁpóbɛ̀ nɛ̀ bɛdiɛbɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bakɛ́ bɛhããpɔ̀mbɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ cokɛ́ bɛmɔu kɛ́kɔtɛ Esibiti.

Babidɔnni kóo kpààtì dɔ̀ɔmɛ̀ Sosakinni mɛsàà (Wéntɛ́ Sedemii 52:31-34)

27 Bɛ̀ mɛ mpĩ nSudaa kóo kpààtì Sosakinni kɛ́kɔ̀nnɛ̀ Babidɔnni, kɛ̀ dɛ̀ mmɔkɛ yɛbie nsipísìtããti nɛ̀ yɛ̀yiekɛ̀, otã̀nkù tɛpíítɛ̀ nɛ̀ odɛ́ríwè, diyiè sipísìdɛ́ nɛ̀ diyiénnì yiè kɛ̀ Babidɔnni kóo kpààtì Efidi-Mɛdodakii di tikpàtì, kóò kuɔ́ mmɛsémmɛ̀ kóò kpetɛ́ kóò dènnɛ dikpetíntou, 28 kóò nàkɛ́ tináansààtì, kóò nií nkoò mbakɛ́ bɛkpààtìbɛ̀ tɔbɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ bɛ̀ do wɛ̃ nkɛ bo Babidɔnni. 29 Kòo duɔ́ nkɛ̀ Sosakinnii dátɛ́ tikpetínyààtì, kényo nwenwe Babidɔnni kóo kpààtì borɛ̀ o fòmmu mumɔu miɛkɛ. 30 Kòo kpààtì weè nyɛ́ o kpéí nsɑ̃́ɑ̃̀, yɛwe yɛmɔu duɔ́mɛ̀, o fòmmu mumɔu miɛkɛ.

Bibiri Kuyie Nnáaǹtì Pátíri
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16